

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΕΙΣ ΤΗΝ

ΙΣΤΟΡΙΑΝ

ΤΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

1830 - 1927

ΥΠΟ

ΡΑΔ. Γ. ΡΑΔΟΠΟΥΔΟΥ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΚΑΣΙΜΑΤΗ & ΙΩΝΑ

1928

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΕΙΣ ΤΗΝ

ΙΣΤΟΡΙΑΝ

ΤΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

1830 — 1927

ΥΠΟ

ΡΑΔ. Γ. ΡΑΔΟΠΟΥΔΟΥ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΚΑΣΙΜΑΘ & ΙΩΝΑ

1928

ΑΦΙΕΡΟΥΤΑΙ
ΕΙΣ ΤΗΝ ΙΕΡΑΝ ΜΝΗΜΗΝ
ΤΩΝ ΙΔΡΥΤΩΝ ΚΑΙ ΕΥΕΡΓΕΤΩΝ
ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Μέχρι σήμερα δὲν ἔχει γραφῇ Ἱστορία τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητος Ἀλεξανδρείας, τὸ δὲ ἔργον αὐτῆς ἀριθμοῦν ζῶν ἑνὸς περίπου αἰῶνος, παραμένει εἰς τοὺς πολλοὺς ἄγνωστον. Ἀτελεῖς πραγματεῖαι, ἐκ τοῦ προχείρου συντεταγμέναι καὶ ἀφορῶσαι μονομερεῖς περιόδους, ἐδημοσιεύθησαν κατὰ καιροὺς εἰς ἐφημερίδας καὶ περιοδικὰ ἢ συγγραμματα γενικῆς ἱστορίας τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ἀλλ' οὐδεμία αὐτῶν ἦτο ἀκριβής, οὔτε εἶχεν ἱστορικὴν συνοχήν, οὐδ' ἐβασίζετο ἐπὶ ἐπισήμων στοιχείων.

Τὸ 1862 ἡ Ἐπιτροπὴ τῆς Κοινότητος εἶχε δημοσιεύσῃ εἰς φυλλάδιον ἐν «*ὑπόμνημα περὶ τῆς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Ἑλληνικῆς Κοινότητος καὶ τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως τοῦ 1862*», τυπωθὲν τὸ ἔτος ἐκεῖνο εἰς τὸ Τυπογραφεῖον .δ. «Νεῖλος». Τὸ ἔντυπον τοῦτο εἶνε λίαν ἐνδιαφέρον διότι περιέχει εἰς τὴν ἀρχὴν μίαν σύντομον ἱστορικὴν ἀνασκόπῃσιν τῶν πρώτων ἑτῶν λειτουργίας τῆς Κοινότητος, κατόπιν δὲ παραθέτει ἀντίγραφα τῶν Συνελεύσεων τοῦ 1843, τῶν προκηρύξεων διὰ τὴν ἰδρύσιν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, τῶν δωρητηρίων πράξεων τοῦ Τοσίτσα κ.λ.π., ἐδημοσιεύθη ὅμως ὑπὸ τῆς τότε Ἐπιτροπῆς τῆς Κοινότητος μὲ ἀποκλειστικὸν σκοπὸν τὴν διαφώτισιν τῆς κοινῆς γνώμης ἐπὶ τῶν σοβαρῶν διενέξεων αἵτινες ἐπῆλθον κατὰ τὸ 1862 μετὰ τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητος καὶ τοῦ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας Ἰακώβου, περὶ ὧν θὰ ὁμιλήσωμεν εἰς τὸ σχετικὸν κεφάλαιον τῆς περιόδου ἐκείνης.

Μελετῶντες κατὰ καιροὺς καὶ διαλείμματα τὰ Ἀρχεῖα τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητος Ἀλεξανδρείας, ἐγνωρίσαμεν τὸ ἐξῶχος λαμπρὸν ἔργον τῆς καὶ ἡσθάνθημεν εὐλικρινῇ καὶ βαθὴν θαυμασμόν διὰ τὴν ὑπέροχον αὐτὴν Ὀργάνωσιν, ἧς ἡ ζωὴ ἀποτελεῖ ὕμνον πρὸς τὰς ἠθικὰς ἀρετὰς καὶ τὸν πολιτισμὸν τοῦ Ἑλλήνου.

Ἔργον ὥς τὸ τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητος Ἀλεξανδρείας θὰ ἐθεωρεῖτο ἐξαιρετικὸς τίτλος τιμῆς καὶ ὑπὸ τοῦ πλέον προηγμένου εἰς πολιτισμὸν Ἑθνους τοῦ κόσμου, θὰ ἐλαμβάνετο δὲ φρονίτις νὰ γίνῃ παγκοίνως καὶ διεθνῶς γνωστὸν.

Ἐκ τῶν αἰσθημάτων τούτων ἐμπνεόμενοι, ἐσκέφθημεν ὅτι ἐπεβάλλετο νὰ συγγραφῇ μία πλήρης Ἱστορία τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητος

Ἀλεξανδρείας. Διὰ τὸ ἔργον τοῦτο, ἀπαιτοῦν μεγάλην προσπάθειαν καὶ πολὺν καιρὸν, δὲν ἦτο δυνατόν ν' ἀφιερῶσωμεν παρὰ πολὺ ὀλίγας ὥρας ὅχι σχολῆς, ἀλλ' ἀναπαύσεως. Βλέποντες ὡς ἐκ τούτου ὅτι τὸ ἀρξάμενον ἔργον ἡμῶν θ' ἀπῆται διὰ νὰ συμπληρωθῇ μακρὸν εἰσέτι χρόνον, ἐσκέφθημεν νὰ προβῶμεν ἐπὶ τοῦ παρόντος εἰς τὴν συγγραφὴν ἐνὸς συντόμου ἱστορήματος τῆς Κοινότητος, περιλαμβάνοντος τὴν ἱστορίαν αὐτῆς ἐν γενικαῖς γραμμαῖς ἀπὸ τῶν πρώτων ἑτῶν τῆς συστάσεώς της μέχρι σήμερον.

Ἐβασίσθημεν πρὸς τοῦτο μετὰ τῆς μεγαλυτέρας ἀκριβείας καὶ προσοχῆς ἐπὶ τῶν διασωζομένων εἰς τὰ Ἀρχεῖα τῆς Κοινότητος ἱστορικῶν στοιχείων. Τὸ ἔργον τοῦτο ἀποτελεῖ **Εἰσαγωγὴν** εἰς τὴν Ἱστορίαν τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητος Ἀλεξανδρείας, τὴν συγγραφὴν τῆς ὁποίας ἐλπίζομεν νὰ φέρωμεν εἰς πέρας, ὅσον τὸ δυνατόν ταχύτερον, ὁπότε ἡ χαρὰ καὶ ἡθικὴ ἱκανοποίησις ἡμῶν θὰ εἴνε μεγίστη.

Δεδομένου ὅτι τόσον τὸ παρὸν ὅσον καὶ τὸ ὑπὸ ἐκτέλεσιν ἔργον ἀπαιτεῖ ἐιδικότητα ἣν δὲν ἔχομεν, ἐλπίζομεν ὅτι ἡ κοινὴ γνώμη θὰ κρίνῃ ἐπεικῶς.

Ρ. Γ. Ρ.

Σεπτέμβριος 1928.

Α΄ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

1830 – 1854

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΕΙΣ ΤΗΝ

ΙΣΤΟΡΙΑΝ

ΤΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

1830 — 1927

Α'. ΠΕΡΙΟΔΟΣ

1830 — 1854

Ὅτε ὁ ἰδρυτὴς τῆς σημερινῆς Δυναστείας τῆς Αἰγύπτου ΜΩΧΑΜΕΤ ΑΛΥ, οὕτινος ἡ φιλοδοξία ἡμιλλᾶτο πρὸς τὸ εὐρὺ ἐκπολιτιστικόν του πνεῦμα, ἀνεγνωρίσθη ὑπὸ τῆς Ὀθωμανικῆς Πύλης καὶ τοῦ Αἰγυπτιακοῦ Λαοῦ, Ἄρχων τῆς Αἰγύπτου, πρῶτον αὐτοῦ ἔργον ὑπῆρξεν ἡ ἀποκατάστασις τῆς δημοσίας τάξεως καὶ ἡσυχίας καὶ ἡ ὀργάνωσις τῆς Χώρας κατ' ἀπομίμησιν τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κρατῶν.

Ὁ Μωχάμετ Ἄλυ ἀνοίξας διάπλατα τὰς πύλας τῆς Αἰγύπτου εἰς τὸ ἐμπόριον καὶ τὸν πολιτισμὸν τῆς Δύσεως, ἐνεθάρρυνε διὰ παντὸς μέσου τὴν ἐν τῇ Χώρᾳ προσέλευσιν τῶν Εὐρωπαίων, εἰς οὓς ὀφείλεται κατὰ μέγα μέρος ἡ σημερινή εὐθελος ἀλματική πρόοδος καὶ εὐημερία τοῦ Τόπου.

Οἱ Ἕλληνες διὰ τοὺς γνωστοὺς γεωγραφικοὺς καὶ ἄλλους λόγους, εἶχον ἀνέκαθεν περισσοτέραν τῶν ἄλλων Εὐρωπαίων ἐπαφὴν μετὰ τῆς Αἰγύπτου, εἶνε δὲ γνωστὸν ἐκ τῶν

ιστορικῶν περὶ τῆς Αἰγύπτου χρονολογιῶν, ὅτι καὶ κατὰ τὸν 18ον αἰῶνα καὶ κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 19ου ὑπῆρχον ἐγκατεστημένοι εἴτε μονίμως, εἴτε προσωρινῶς, ἀρχετοὶ Ἕλληνες, ὧν ὁ ἀριθμὸς ἠϋξάνεν ἢ ἡλαττοῦτο ἀναλόγως τῶν δυσμενῶν ἢ μὴ δι' αὐτοὺς περιόδων ὡς διήρχετο ἡ Χώρα κατὰ τὴν ταραχώδη ἐκείνην καὶ ἀσταθῆ ἐποχὴν.

Εὐθὺς ὁμως ὡς εἶδον οἱ Ἕλληνες τὴν εὐχάριστον ἀλλαγὴν τῶν συνθηκῶν τῆς Χώρας, ἤρχισαν νὰ ἔρχονται εἰς τὴν ἀναγεννηθεῖσαν Ἀλεξανδρείαν καὶ νὰ ἐγκαθίστανται ἐν αὐτῇ μονίμως ὁλοὺν πολυπληθέστεροι, ἐξ ὅλων τῶν μερῶν τῆς Ἑλλάδος, ἀναπτύσσοντες ὅλας τὰς θαυμασίας αὐτῶν ἐμπορικὰς ιδιότητας καὶ ἀμυλλώμενοι τὸν ὠραῖον ἀγῶνα τῆς ἐπικρατήσεως.

Ὅταν ὁ ἀριθμὸς τῶν ἠϋξήθη ἐπαρκῶς, ὥργανώθησαν εἰς «*ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ*». Καὶ ὅσον ἀφορᾷ μὲν τὰς θρησκευτικὰς αὐτῶν ἀνάγκας, ταύτας τὰς ἐξεπλήρουν εἰς τὸ «ἐκτὸς τῆς πόλεως» κείμενον μοναστήριον τοῦ Ἁγίου Σάββα. Ταχέως ὁμως καὶ ἐφόσον ἠϋξάνεν ὁ ἀριθμὸς τῶν, ἡσθάνθησαν τὴν ἀνάγκην ἰδρύσεως κοινῶν καταστημάτων, ἀπαραιτήτων διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἠθικῶν αὐτῶν ἀναγκῶν.

Ὅταν ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὅτι ὀλίγιστοι ἐκ τῶν πρώτων Ἑλλήνων ἀποίκων ἔφερον μεθ' ἑαυτῶν τὰς οἰκογενεῖας τῶν, εὐκόλως ἐννοεῖται ὅτι στεροῦμενοι οἰκογενειακῆς περιθάλψεως καὶ ὑπὸ ἀνθυγιεινὰς ζῶντες συνθήκας, τὴν πρώτην ἀνάγκην ἣν ἡσθάνθησαν ἦτο ἡ ἰδρυσις **ΝΟΣΟΚΟΜΕΪΟΥ**.

Ἰδρυτὴς τοῦ Νοσοκομείου ὑπῆρξεν ὁ Θεόδωρος Τσοσίτζας, ἀνεγείρας αὐτὸ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἐφ' οὗ καὶ σήμερον γηπέδου, τὸ ὁποῖον ἠγόρασε ἐξ ἰδίων του καὶ ἐδῶρησεν εἰς τὴν συσταθεῖσαν Κοινότητα.

Ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς Κοινότητος δὲν φαίνεται τὸ ἔτος ἰδρύσεως τοῦ Νοσοκομείου. Ὑπῆρξεν ὁμως καὶ ἐλειτουργεῖ κατὰ τὸ 1843, ἡμερομηνίαν τῆς ἐπισήμου τρόπον τινα ἐμφα-

Τὰ ἐντὸς εἰσαγωγικῶν ἀντεγράφησαν αὐτολεξὶ ἐκ τῶν Πρακτικῶν τῆς Κοινότητος.

Τὸ ὄνομα τοῦ Μιχαὴλ Τσοίτσα εἰς τὰ παλαιὰ πρακτικὰ ἐγράφετο Τσοσίτζας.

νίσεως τῆς Κοινότητος, ὡς ὁργανώσεως δημοσίας ὠφελείας, συντηρούμενον ἐκ συνδρομῶν τῶν ἀδελφῶν Τοσίτσα, τοῦ Ν. Στουρνάρα καὶ ἄλλων ὁμογενῶν.

Ὅταν κατόπιν ὁ Ἑλληνικὸς πληθυσμὸς τῆς πόλεως ἠὔξησεν ἱκανῶς, καὶ πολλοὶ ἔφερον μεθ' ἑαυτῶν τὰς οἰκογενείας των, παρουσιάσθη ἡ ἀνάγκη ἰδρύσεως **Σχολείου** πρὸς ἑλληνικὴν μόρφωσιν τῶν τέκνων των.

Συνεστήθη λοιπὸν τῇ πρωτοβουλίᾳ τῶν ἀδελφῶν Θεοδώρου καὶ Μιχαὴλ Τοσίτσα καὶ τοῦ ἀνεψιοῦ των Ν. Στουρνάρα, Σχολεῖον, συντηρούμενον διὰ συνδρομῶν τῶν ἰδίων, ὡς καὶ ἄλλων ὁμογενῶν. Ἐκ τῶν πρώτων διασωζομένων πρακτικῶν τῆς Κοινότητος τοῦ ἔτους 1843 φαίνεται ὅτι ἐκτὸς τοῦ Νοσοκομείου, προϋπῆρχε τοῦ ἔτους ἐκείνου καὶ τὸ Σχολεῖον, ἐγκατεστημένον ἐν ἰδιωτικῇ οἰκίᾳ, ἐπὶ τούτῳ ἐκμισθουμένη.

Καὶ τὸ Νοσοκομεῖον καὶ τὸ Σχολεῖον ἦσαν δημιουργήματα τῆς εὐεργετικῆς αὐτῆς πλειάδος τῶν Τοσίτσα καὶ Στουρνάρα οἵτινες διακεκριμένην κατέχοντες θέσιν, ἦσαν ἡ ψυχὴ καὶ ὁ ἐγκέφαλος τῆς Παροικίας. Κορυφαῖος δὲ πάντων ὑπῆρξεν ὁ Μιχαὴλ Τοσίτζας.

Ἡ διοίκησις τοῦ Νοσοκομείου καὶ τοῦ Σχολείου δὲν ἤργησε φαίνεται νὰ λάβῃ κοινοτικὴν μορφήν. Οὕτω τὰ ἰδρύματα ταῦτα, ἐπὶ ἱκανὰ πρὸ τοῦ 1843 ἔτη, διοικοῦντο ὑπὸ τῶν συνδρομητῶν αὐτῶν, συνερχομένων εἰς τακτικὰς συνελεύσεις, ὧν «αὐτοδικαίως καὶ ἀναντιρρῶτως» προήδρευεν ὁ Μιχαὴλ Τοσίτζας, ὅστις ἦτο ἡ «ψυχὴ πάντων». Πᾶσα δὲ ἀπόφασις καὶ πᾶν μέτρον ἐλαμβάνοντο διὰ πλειοψηφίας.

Τὸ πρῶτον διασωζόμενον Πρακτικὸν εἶνε μίᾳς Γενικῆς Συνελεύσεως τῆς 9/21 Φεβρουαρίου 1843, καθ' ἣν ἠνοίχθησαν δύο κατάλογοι εἰσφορῶν, εἰς ὑπὲρ τοῦ Νοσοκομείου καὶ ἕτερος ὑπὲρ τοῦ Σχολείου, ἐνεγράφησαν δὲ εἰς μὲν τὸν πρῶτον 45 ὁμογενεῖς διὰ Γρ.Δ. 9245.— εἰς δὲ τὸν δεύτερον 176 ὁμογενεῖς διὰ Γρ.Δ. 25934.— Μεταξὺ τῶν πρώτων φέρονται τὰ

ὀνόματα τῶν ἀδελφῶν Τσοτίτσα, Ν. Στουρνάρα, Ἰω. Δ' Ἀναστάση καὶ Στεφ. Τζίτζινια.

Ἐκ τοῦ πρακτικοῦ λοιπὸν τούτου καὶ ἐξ ἄλλων ἐπίσης στοιχείων φαίνεται καθαρῶς ὅτι ἡ διοίκησις τῶν δύο τούτων ἰδρυμάτων εἶχε πράγματι λάβῃ λίαν ἐνῶρις κοινοτικὴν μορφήν.

Μόλις ὅμως κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1843 ἐξεδηλώθη μία ἐνέργεια πρὸς συστηματοποίησιν τῆς διοικήσεως τῶν δύο αὐτῶν ἰδρυμάτων, διότι ἡ συνήθεια ὅπως πᾶσα ἀπόφασις καὶ πᾶν μέτρον λαμβάνηται ἐν Γενικῇ Συνελεύσει ἔφερε πολλὰς δυσκολίας, ἰδίᾳ διότι κατὰ τὰς Γενικὰς Συνελεύσεις δὲν προσήρχοντο παρὰ ὀλίγοι μόνον ὁμογενεῖς.

Ἡ ἐνέργεια αὕτη ἔλαβεν ὀριστικὴν καὶ ἐπίσημον μορφήν κατὰ τὴν Γεν. Συνέλευσιν τῆς 25ης Ἀπριλίου 1843, γενομένην ἐν τῷ Συνοδικῷ τοῦ «ἔξω τῆς πόλεως» κειμένου Πατριαρχικοῦ Μοναστηρίου τοῦ Ἀγίου Σάββα καθ' ἣν παρέστησαν 38 συνδρομηταί.

Ἀναδημοσιεύομεν ὁλόκληρον τὸ κείμενον τῶν πρακτικῶν τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως τῆς 25ης Ἀπριλίου 1843, διότι αὕτη ἀποτελεῖ πολὺτιμον σελίδα τῆς πρώτης συστηματικῆς ὁργανώσεως τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητος Ἀλεξανδρείας μετὰ τὴν ἀντιπροσωπευτικὸν σύστημα, εἶνε δὲ χαρακτηριστικὴ τοῦ ἀγνοῦ δημοκρατικοῦ πνεύματος δι' οὗ ἐμφορεῖται ὁ Ἕλλην, παραλλήλως πρὸς τὴν ἀγάπην αὐτοῦ διὰ τὰ κοινά.

ΠΡΑΚΤΙΚΟΝ (*)

«Εἰς τὴν συνέλευσιν τῆς Εἰκοστῆς πέμπτης Ἀπριλίου τοῦ ἔτους Χίλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ τρίτου ἐν τῷ Συνοδικῷ τοῦ Ἀγίου Σάββα περὶ σχολείου παρόντων τῶν ὑποφαινομένων συνδρομητῶν ἐγένοντο αἱ ἑξῆς προτάσεις καὶ ἀποφάσεις:

» Ἐπρωτάνθη νὰ βεβαιωθῇ ὅτι ἡ συνδρομὴ νὰ ἐνοεῖται ὑποχρεωτικὴ τόσον διὰ τὸν παρόντα χρόνον καθὼς καὶ διὰ τοὺς ἐπακολουθούτους

(*) Ἀφίσταμεν ἄθικτον τὴν φρασεολογίαν καὶ τὸν τρόπον τῆς γραφῆς ὡς ὑπάρχει εἰς τὸ πρωτότυπον.

ἐν ὅσῳ ὑπάρχει αὐτὸ τὸ σχολεῖον, χωρὶς κανέναν νὰ ἡμπορῇ νὰ ἀποποιηθῇ τὴν πληρωμὴν τῆς συνδρομῆς του.

» Ἐπροτάνθη τὶ πρέπει νὰ διδάσκεται εἰς αὐτὸ τὸ σχολεῖον καὶ ἀπεφασίσθη νὰ διδάσκεται χωρὶς παρεκτροπὴν, ἡ Ἑλληνικὴ Γλῶσσα διὰ Διδασκάλων Ἀλληλοδιδασκικοῦ καὶ Ἑλληνικοῦ καὶ ἡ Γαλλοῖταλικὴ ὅπου τὴν σήμερον αἱ συνδρομαὶ ἀρκοῦσιν, καὶ εἰς τὸ μέλλον προχωροῦντα τὰ εἰσοδήματα νὰ διδασχῶσι καὶ ἄλλα μαθήματα.

» Ἐπειδὴ μέλλει νὰ συστηθῇ ἀντιπροσωπία ὅλων τῶν συνδρομητῶν, διὰ τὸ δύσκολον τῶν Γενικῶν Συνελεύσεων ἐπροτάνθη νὰ διορισθῇ Πρόεδρος αὐτῆς ὁ ἐκλαμπρότατος κύριος ΜΙΧΑΗΛ ΤΟΣΙΤΖΑΣ καὶ ἔγινε δεκτὸς παμψηφί.

» Ἐπροτάνθη νὰ γίνῃ ἐκλογὴ δώδεκα ἀντιπροσώπων ὅλων τῶν συνδρομητῶν, ἡ ὁποία νὰ διοργανίσῃ τὰ τοῦ Σχολείου γενικῶς, κατὰ τὴν ἀνωτέρω βάσιν τῆς Διδασκαλίας καὶ ἐνταυτῷ νὰ διοργανισθῇ αὐτὴ ἡ ἰδίᾳ ὡς πρὸς τὴν διαχείρισιν τῆς ἐπιτροπικῆς ὑπηρεσίας καθ' ὅλον τὸ διάστημα τοῦ χρόνου ἀρχομένου ἀπὸ τὴν στιγμὴν ὅπου συστηθῇ τὸ σχολεῖον αὐτὸ τὸ κοινὸν καὶ ἀρχίσωσι τὰ μαθήματα καὶ ἐκλέχθῃσαν παμψηφί οἱ ἀκόλουθοι :

» Ἰωάννης Γ. Ἴβρος, Ἀναστάσιος Σωτήρη, Δημήτριος Ἀργυρίδης, Γεώργιος Πεστεματζόγλου, Νικόλαος Τζάκαλης, Δημήτριος Κάσδαγλης, Σταμάτης Πρώτος, Γεώργιος Μινῶτος, Ἰωσήφ Μπαχαδούρης, Μεγάλος Καλογιάννης, Δημήτριος Ποτέσσαρος καὶ Γεώργιος Ἀδέπ.

» Ἐγίνεν ἐπὶ τέλους δεκτὴ ἡ πρώτη πρότασις ὅτι ἡ συνδρομὴ θέλει εἶναι ὑποχρεωτικὴ δι' ὅλον τὸν καιρὸν καθ' ὃν θέλει ὑπάρχει αὐτὸ τὸ σχολεῖον χωρὶς νὰ ἡμπορεῖ κανένας νὰ ἀποποιηθῇ αὐτὴν τὴν πληρωμὴν τῆς συνδρομῆς του.

« Διὰ τὸ δύσκολον τοῦ νὰ συγκροτεῖται ἡ συνέλευσις πλήρης μὲ ὅλους τοὺς συνδρομητὰς καθὼς ἀπεδείχθη εἰς τὴν παροῦσαν περίπτωσιν ἀποφασίζεται ὅτι εἰς κάθε συνέλευσιν ἥτις θέλει συγκροτεῖται χρονικῶς ἀφοῦ κηρυχθῇ ἐπ' Ἐκκλησίας εἰς δύο κυριακὰς κατὰ συνέχειαν καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον προσκαλεσθῶσιν οἱ συνδρομηταί, θέλουν συστήνῃ πλήρην τὴν συνέλευσιν ἐκείνην, ὅσα μέλη συνέλθουσιν εἰς αὐτὴν καὶ τὰ ἐλείποντα θέλουν εἶσθαι εἰς χρέος νὰ παραδέχονται ἀποφασίστως τὰς πράξεις τῆς συνέλευσεως.

» Ἐπροτάνθη εἰς τὴν ἰδίαν συνέλευσιν καὶ ἡ περὶ Νοσοκομείου ὑπόθεσις καὶ ἀφοῦ ἐσυζητήθη ἀρκούντως ἀπεφασίσθη ὅτι οἱ ἴδιοι ἀντιπρόσωποι καὶ Πρόεδρος νὰ ἐνεργήσουν καὶ τοῦ Νοσοκομείου τὰ πάντα καὶ τὴν ἐπιτροπικὴν διαχείρισιν καθὼς τὰ τοῦ σχολείου, καὶ διὰ τὰ μέσα τὰ ὁποία χρειάζονται πρὸς συντήρησίν του νὰ γίνῃ

μία καταγραφή προαιρετικῆς συνδρομῆς, ἡ ὁποία καὶ αὐτὴ νὰ εἶναι κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον ὑποχρεωτικὴ ὥς καὶ ἐκεῖνη τοῦ σχολείου.

«Ἐπὶ τέλους ἀπεφασίσθη ὅτι εἰς κάθε συνέλευσιν τόσον γενικὴν ὅσον καὶ τῶν ἀντιπροσώπων, θέλει ἀποφασίζεσθαι διὰ τῆς ψήφου τῶν πλειόνων κάθε πρότασις καὶ ὑπόθεσις καὶ ἡ μειοψηφία θέλει εἶναι ὑπόχρεος νὰ συνυπογράφη μὲ τὴν πλειοψηφίαν τὰ ἀποφασισθέντα».

ΥΠΟΓΡΑΦΑΙ:

« Μ. Τσιτσίρας, Ν. Στουρνάρης, Ι. Καγκάδης, Ι. Γ. Ἰβρος, Ν. Τζιάκαλης, Μ. Καλογιάννης, Κυριακὸς Στ. Τσαπέκου, Δημ. Κάσδαγλης, Γ. Μινῶτος, Α. Σωτήρη, Δ. Ἀργυρίδης, Γ. Πεστεματζόγλου, Ν. Κυτριλάκης, Ἑμμ. Βλαχίτης, Σ. Δημητρίου, Δημ. Κορτέσης, Ἀβραὰμ Χρόνιας, Γεώργιος Κεχροῦς, Μ. Μαῦρος, Κ. Σαροῦς, Ν. Πλατίδης, Γεώργιος Μπότας, Γεώργιος Δημητρίου, Κυριάκος Γεωργίου, Γεώργιος Ἀργύρης, Πρωτοσύγγελος Νικηφόρος, Γεώργιος Μορίδης, Ἀθανάσιος Κοκκιλάνης, Κωνστ. Καλογιάννης, Ἀ. Οἰκονόμος, Ἰ.Τζιβιτανίδης, Ἀριὰν Ἀμπέτ, Ἡ. Παπαδόπουλος, Κωνστ. Μιχαήλ, Δ. Κουβαροῦς, Γ. Μποτζογκέλης, Παναγιῆς Κουτσογιαννόπουλος, Ἰωάν. ΧΨ Νικολάου Παππίδης.»

Εἰς τὸ Α΄ βιβλίον τῶν πρακτικῶν ὑπάρχει ἡ μερὶς « Ἀντίγραφον λογαριασμοῦ Σχολῆς καὶ Νοσοκομείου δοθέντος εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν παρὰ τῶν παλαιῶν Ἐπιτρόπων αὐτῶν τῶν Καταστημάτων » διὰ τὴν ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1843 μέχρι 3 Ἀπριλίου 1843 διαχειρίσιν των, μὲ ὑπόλοιπον Γρ.Δ. 652.4, τὸ ὁποῖον φέρεται εἰς πίστωσιν τοῦ Λογαριασμοῦ Νοσοκομείου τῆς νέας Διαχειρίσεως, ἡ ὁποία ἤρχισεν ἀπὸ τῆς 25ης Ἀπριλίου 1843. Οἱ παλαιοὶ δὲ οὗτοι Ἐπιτροποὶ εἶχον παραλάβῃ χρηματικὸν ὑπόλοιπον ἀπὸ μίαν παλαιότεραν Ἐπιτροπὴν καὶ τοῦτο εἶνε μία ἔτι ἀπόδειξις ὅτι ἡ διοίκησις τοῦ Νοσοκομείου καὶ τοῦ Σχολείου εἶχε κοινοτικὴν μορφήν πολὺ πρὸ τοῦ 1843.

Ἡ Ἀντιπροσωπεία τῆς Κοινότητος συνήρχετο εἰς τακτικὰς συνεδριάσεις, ὧν ἡ πρώτη ἐγένετο τὴν 1ην Μαΐου 1843, καθ' ἣν παρέστησαν καὶ οἱ 12 ἀντιπρόσωποι, ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Μ. Τοσίτζα, κρατηθέντων πρακτικῶν τῶν ἀποφάσεων τῆς. Ἡ Ἀντιπροσωπεία διηρέθη εἰς ἑμελῇ Ἐφορείαν Νοσοκομείου καὶ ἑμελῇ Ἐφορείαν Σχολείου. Ὁνομάσθη τριμελὲς ἐπιτροπεία πρὸς σύνταξιν τοῦ Κανονισμοῦ τοῦ Σχολείου, ἀποτελεσθεῖσα ἐκ τῶν Σταμ. Πρώϊου, Γεωργίου Μινώτου καὶ Ἰω. Γ. Ἰβου καὶ ἑτέρα διμελὲς πρὸς σύνταξιν τοῦ Κανονισμοῦ τοῦ Νοσοκομείου, ἐκ τῶν Γεωργίου Μινώτου καὶ Ἰω. Γ. Ἰβου. Καὶ ὁ μὲν Κανονισμὸς τοῦ Σχολείου ἐπεκυρώθη ὑπὸ τῆς Ἀντιπροσωπείας τὴν 30ὴν Μαΐου τοῦ 1843, ὁ δὲ τοῦ Νοσοκομείου τὴν 29ην Αὐγούστου τοῦ ἰδίου ἔτους. Γραμματεὺς τῆς Ἐπιτροπῆς τὸ 1843 ἐξελέγη ὁ Γ. Πεστεμαλιτζόγλου, Ταμίας δὲ ὁ Νικ. Τζάκαλης.

Πρακτικὰ τῆς Κοινότητος διασώζονται, ὡς εἵπομεν καὶ προηγουμένως, μόνον ἀπὸ τοῦ 1843. Τὸ λεκτικὸν αὐτῶν, ὡς καὶ τῶν Κανονισμῶν τοῦ Νοσοκομείου καὶ τοῦ Σχολείου, εἶνε λίαν ἐνδιαφέρον καὶ ἐνδεικτικὸν τῆς γραφομένης τὴν ἐποχὴν ἐκείνην γλώσσης.

Δέον ἐπίσης νὰ σημειωθῇ ὅτι μὴ ὑπάρχοντος γενικοῦ Κανονισμοῦ τῆς Κοινότητος, τὰ καθήκοντα τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τῶν Ἐφορειῶν ὠρίζοντο εἰς διατάξεις περιλαμβανομένας εἰς τοὺς Κανονισμοὺς τοῦ Σχολείου καὶ τοῦ Νοσοκομείου, ὠρίζοντο δὲ ἐπίσης καὶ δι' ἀποφάσεων περιοχομένων εἰς τὰ πρακτικὰ τῶν συνεδριάσεων τῶν Συνδρομητῶν ἢ τῆς Ἀντιπροσωπείας.

Ἐπίτροποι ἐν ἐνεργείᾳ τοῦ Σχολείου ἦσαν τὸ 1843, οἱ Δ. Ποτέσσαρος, Στ. Πρώϊος, Δ. Ἀργυρίδης, Ἰωσήφ Μπαχαδούρης καὶ Ἀναστ. Σωτήρης. τοῦ δὲ Νοσοκομείου οἱ Δ. Κάσδαγλης, Γ. Ἀδέπ, Μεγ. Καλογιάννης, Γ. Μινώτος καὶ Ἰω. Γ. Ἰβος.

Οἱ πρὸ τοῦ 1843 Ἐπίτροποι τοῦ τε Νοσοκομείου καὶ

τοῦ Σχολείου δὲν μᾶς εἶνε γνωστοί, μὴ ὑπαρχόντων ἱστορικῶν στοιχείων εἰς τὰ ἀρχεῖα τῆς Κοινότητος.

Τὸ Σχολεῖον ἔφερε τὸν τίτλον: «*Σχολεῖον τῶν Γραικῶν εἰς Ἀλεξάνδρειαν*», τὸ δὲ Νοσοκομεῖον «*Νοσοκομεῖον τῶν Γραικῶν*». Εἶνε χαρακτηριστικώτατον τοῦ πνεύματος τῆς ἐποχῆς τῆς ιδρύσεως τῆς Κοινότητος ἡ ἀρχή, ἡ μέχρι σήμερον τηρηθεῖσα, καθ' ἣν ἀντιθέτως πρὸς τὰ ἐν Τουρκίᾳ ἑλληνικὰ κοινοτικά ἰδρύματα, ἅτινα ἐξηρτῶντο ἀπὸ τὰ Πατριαρχεῖα, ὁργανισμὸν Ὀθωμανικῆς ὑπηκοότητος, τὸ Νοσοκομεῖον ἐτέθη εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς (*) «ὑπὸ τὴν προστασίαν» τοῦ Γενικοῦ Προξενείου τῆς Ἑλλάδος ὡς πρὸς τὸ Πολιτικόν, ὡς πρὸς τὸ Θρησκευτικὸν δὲ ὑπὸ ἐκείνην τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου ἐορταζομένης τὴν 8ην Σεπτεμβρίου καὶ θέλει πανηγυρίζεται ἡ ἡμέρα ἐκείνη ὡς ἡμέρα τῆς συστάσεώς του».

Καὶ τὸ μὲν Νοσοκομεῖον ὡς εἶπομεν ἦτο ἰδιοκτησία τῆς Κοινότητος. Διὰ τὸ Σχολεῖον ὁμως ἐνοικιάζοντο ἰδιωτικά οἰκίσματα. Οὕτω τὸ 1843 ἐπληρώνοντο ἐνοίκια διὰ 2 Σχολεῖα, τὸ Ἀλληλοδιδακτικὸν Γρ. Δ. 2600. ἐτησίως καὶ τὸ Ἑλληνικὸν Γρ. Δ. 2000, ἐτησίως. Διδάσκαλος τοῦ Ἀλληλοδιδακτικοῦ ἦτο ὁ Γ. Κορωνάιος, ὅστις ἐλάμβανε μισθὸν Γρ. Δ. 6000 ἐτησίως, τοῦ δὲ Ἑλληνικοῦ ὁ Ἐμμ. Σαμαρίπας ὅστις ἐλάμβανε μισθὸν Γρ. Δ. 8000. Ὑπῆρχε καὶ Γάλλος διδάσκαλος, μισθοδοτούμενος πρὸς Λιρ. 30 ἐτησίως.

Ἡ ἐκπαίδευσις παρείχeto δωρεάν, ἐγίνοντο δὲ δεκτοὶ (**) «νέοι παντὸς ἔθνους θέλοντες νὰ σπουδάσουν τὴν καθομιλουμένην Γλῶσσαν μας καὶ τὴν Ἑλληνικὴν, οἱ δὲ Γραικοὶ καὶ τὴν Γαλλικὴν καὶ Ἰταλικὴν».

Ὁ πρῶτος ἀπολογισμὸς τοῦ Σχολείου τοῦ 1843 παρουσι-

(*) Ἀντεγράψαν ἐκ τοῦ Βιβλίου τῶν Πρακτικῶν τοῦ 1843 καὶ δι' ἐκ τοῦ Κανονισμοῦ τοῦ Νοσοκομεῖου τοῦ ψηφισθέντος τὸν Αὐγουστον τοῦ 1843.

(**) Ἀντεγραφή ἐκ τοῦ Κανονισμοῦ τοῦ Σχολείου τοῦ 1843.

άζει ἔσοδα Γρ.Δ. 27.132, ἐξ ὧν Γρ.Δ. 25.934 ἐκ συνδρομῶν καὶ Γρ.Δ. 1198, ἐξ ἐνοικίων δωματίων τινῶν τοῦ Σχολείου, ἔσοδα δὲ Γρ.Δ. 16.499, ἐξ ὧν ἐνοίκια Γρ.Δ. 2766., διάφορα ἔσοδα Γρ.Δ. 1744., καὶ μισθοὶ προσωπικοῦ Γρ.Δ. 11.990., ἥτοι εἶχε περίσσευμα Γρ.Δ. 10.633.

Ὁ πρῶτος διασωζόμενος ἀπολογισμὸς τοῦ Νοσοκομείου τοῦ 1843 καὶ οἱ τῶν ἐπομένων πρώτων ἐτῶν, δὲν παρουσιάζουν δυστυχῶς ἀνάλυσιν ἐξόδων καὶ ἐσόδων, ἀλλὰ μόνον κίνησιν ταμειακὴν ἐκ Γρ. Δ. 24.150. ὡς πληρωμὰς καὶ Γρ.Δ. 13.512 ὡς εἰσπράξεις, ἥτοι ἔλλειμμα Γρ.Δ. 10.638.—

Εἰς τὸ Νοσοκομεῖον ἐνοσηλεύοντο (*) «ἀνεξόδως οἱ ἐνδε-
» εἰς ἀσθενεῖς γραικοὶ ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες. Ἐνοσηλεύοντο ἐπίσης
» «καὶ οἱ ἔχοντες τὰ μέσα γραικοὶ καὶ ἄλλοι παντὸς ἔθνους, ἐπὶ
» πληρωμῇ Γρ.Δ. 3 μέχρι Γρ.Δ. 6 τὴν ἡμέραν ἀναλόγως τῆς καταστά-
» σεώς των, ὡς καὶ τὴν ἀξίαν τῶν φαρμάκων, χαρίζοντες καὶ τὶ εἰς
» τὸ κατὰστημα κατὰ προαίρεσιν »

«Ἀνεξόδως» ἐπίσης, δηλαδὴ δωρεάν, ἐγίνοντο δεκτοὶ καὶ
» «οἱ ὅλως ἀόμματοι, ἢ ἄλλως βεβλαμμένοι κατὰ τὸ σῶμα, ἐσχατογῆροι,
» ἐντελῶς πρὸς οἰανδήποτε ἐργασίαν ἀνίστανοι καθὼς καὶ οἱ παράφρονες».

Τὸ Νοσοκομεῖον εἶχε κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην καὶ τὴν ἐξῆς ἀξίαν μνείας πρόσδοτον: Ὅλα τὰ εἰς τὸν λιμένα τῆς Ἀλεξανδρείας εἰσερχόμενα χριστιανικὰ ὀρθόδοξα πλοῖα ἐπλήρωνον «κατὰ παλαιὸν ἔθος» ἐν δικαίωμα ὑπὲρ τοῦ Νοσοκομείου. Διὰ τῆς παρόδου τῶν ἐτῶν κατέληξε φαίνεται νὰ πληρώνουν μόνον τὰ Ἑλληνικὰ καὶ τὸ 1843 ἀναφέρεται ὡς εἰσπραχθέν, ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ Προξενείου, ἀπὸ δικαιώματα πλοίων διὰ τὸ Νοσοκομεῖον, ἐν ποσὸν Γρ.Δ. 1621,36 καὶ τὸ 1844 ὁμοίως ἐν ποσὸν Γρ.Δ. 2812,6. Τὸ 1845 ἀπεφασίσθη ὑπὸ τῆς Κοινότητος νὰ γίνωσιν ἐνέργειαι παρὰ ταῖς Ἀρχαῖς τοῦ Τόπου, ὅπως υποχρεωθοῦν ὅλα τὰ «ραγιὰδικα χριστιανικὰ πλοῖα» νὰ ἐπαναλάβωσι τὴν διακοπεῖσαν πληρωμὴν δικαιώματος ὑπὲρ τοῦ Νοσοκομείου, ἡ δὲ εἰσπράξις νὰ γίνεται ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τῶν Ἐπιτρόπων ἀνερχομένων ἐπὶ τῶν πλοίων. Δὲν

(*) Κανονισμὸς τοῦ Νοσοκομείου ἔτους 1843.

εἶνε γνωστὸν τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἀποφάσεως ταύτης· εἰς τοὺς λ)σμοὺς ὅμως τοῦ 1845 φαίνεται, ἐκτὸς τῆς μέσον τοῦ Ἑλληνικοῦ Προξενείου εἰσπραξέως ἀπὸ δικαιώματα ἑλληνικῶν πλοίων ἐκ Γρ.Δ. 1481,9, καὶ ἑτέρα εἰσπραξις ἀπὸ Ρωσσικὰ πλοῖα ἐκ Γρ.Δ. 227,10. Δικαιώματα ἀπὸ ἑλληνικὰ καὶ ρωσσικὰ πλοῖα ἀναφέρονται ὡς εἰσπραχθέντα μέχρι τοῦ 1849, ἔκτοτε δὲ φαίνεται ὅτι διεκόπη ἡ εἰσπραξις τῆς τόσον ἐνδιαφερούσης ταύτης προσόδου.

Τὸ Νοσοκομεῖον εἶχεν Ἐπιστάτην ἔμμισθον καὶ Ἱατρὸν ἔμμισθον. Τὸ 1843 ἀναφέρεται ὡς Ἐπιστάτης ὁ Γ. Γλύψης καὶ μετ' αὐτὸν ἐντὸς τοῦ ἰδίου ἔτους, ὁ Ἀδάμ Ἑμιμανουήλ. Ἱατρὸς δὲ ἀναφέρεται τὸ 1843 ὁ Βέλλας ἡ Μπέλλας, εἰς ὃν ἐπληρώθησαν τῇ 6/18 Φεβρουαρίου 1843 « δι' ἐκδουλεύσεις του » μέχρι τέλους 1842 γρ. δ. 2000. Ἀναφέρεται καὶ εἰς Φαρμακοποῦς πληρωνόμενος πρὸς Γρ. Δ. 700 ἐτησίως, ἐξ ὧν τοῦ ἐκρατοῦντο Γρ.Δ. 100 διὰ συνδρομὴν ὑπὲρ τοῦ Ἰδρύματος!

Ἡ Ἀντιπροσωπεία ὀνομασθεῖσα ἀπὸ τοῦ 1844 « Γενικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Σχολείου καὶ τοῦ Νοσοκομείου », δὲν περιορίσθη μόνον εἰς τὴν συντήρησιν τῶν 2 κοινοτικῶν ἰδρυμάτων.

Γενικῶς ὁ κόσμος ἐπεθύμει ν' ἀνεγερθῇ « μία Ἐκκλησία » ἐντὸς τῆς πόλεως, ἡ ὁποία νὰ εἶνε τοῦ Κοινοῦ καὶ νὰ διευθύνεται ἀπὸ αὐτό » (*), πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν θρησκευτικῶν αὐτοῦ ἀναγκῶν ἃς δὲν ἠδύνατο εὐκόλως νὰ ἐκπληρώσῃ, ὑποχρεωμένος ὡς ἦτο νὰ μεταβαίνῃ εἰς τὸ ἔξω τῆς πόλεως κείμενον Πατριαρχικὸν Μοναστήριον τοῦ Ἀγίου Σάββα. Σημειωτέον ὅτι ἡ πόλις τότε ἔφθανε μέχρι τῆς ὁδοῦ Φράγκα καὶ εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς Πλατείας τῶν Προξένων, ἀνυπάρχου τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, ὁ δὲ μεταβαίνων εἰς τὸν Ἅγιον Σάββαν ἔδει νὰ

(*) Τοῦτο ἀναφέρεται ἐν τῇ διασωζομένῃ προσηρῶς τοῦ Μ. Τοσίτζα καὶ Στ. Τσιτζίνα.

διέλθῃ ἐκ λοφίσκων καὶ ἐρήμων μερῶν ἐκτὸς τῶν τειχῶν κειμένων.

Ἡ Κοινότης μὲ ἐπὶ κεφαλῇς τὸν Μ. Τοσίτσαν, τὸν Ἰω. Δ' Ἀναστάση καὶ τὸν Στέφανον Τζιτζίνιαν, μετὰ πολλὰς προσπάθειάς ἔλαβεν ἀπὸ τὸν Πατριάρχην Ἀλεξανδρείας Ἱερόθεον τὸν Βον ἐκκλησιαστικὴν ἄδειαν ἰδρύσεως κοινοτικοῦ Ναοῦ. Διὰ προκηρύξεως φερούσης τὰς ὑπογραφὰς τῶν Μ. Τοσίτσα καὶ Στεφάνου Τζιτζίνια, ἡμερομηνίας 30 Μαΐου 1844, συνεκλήθησαν ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Μ. Τοσίτσα τὴν 1ην Ἰουνίου τοῦ 1844 οἱ ὁμογενεῖς εἰς Γεν. Συνέλευσιν, καθ' ἣν ἀπεφασίσθη νὰ ἐνεργηθῶσι δι' εἰδικῶν ἐπιτροπῶν συνεισφοραὶ μεταξὺ τῶν ὁμογενῶν. Ἡ πρώτη συνεισφορὰ, ἀρξαμένη τὸ 1847, ἀπέδωκε μέχρι τοῦ 1849 Γρ.Δ. 278.106,30, εἶχον δὲ εἰσφέρει περὶ τοὺς 100 ὁμογενεῖς, μεταξὺ τῶν ὁποίων τὰ μεγαλύτερα ποσὰ εἰσέφερον ὁ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας Ἱερόθεος ὁ Βος, ὁ Μιχ. Τοσίττας, ὁ Στέφ. Τζιτζίνιας, ὁ Ἰωάν. Δ' Ἀναστάσης, οἱ Ἀδελφοὶ Τοσίτσα καὶ Στουρνάρας.

Ἄλλ' οἱ συλλαβόντες τὸ σχέδιον ἰδρύσεως Κοινοτικοῦ Ναοῦ, τὸν ἐπεθύμουν εὐρύχωρον καὶ μεγαλοπρεπῆ, καθότι προέβλεπον τὴν ἀνάπτυξιν ἣν ἐν βραχεὶ χρόνῳ ἔμελλε νὰ λάβῃ ἡ πόλις αὕτη καὶ ὁ ἑλληνικὸς πληθυσμὸς τῆς. Μετὰ δυσθυμίας λοιπὸν εἶδον ὅτι δὲν ἦτο ἐπαρκὲς τὸ ἐγγραφεὲν ποσόν. Δὲν ἀπώλεσαν ὅμως τὸ θάρρος των.

Προτρεπόμενοι, ὥς γράφει ἐν ἱστορικόν, καὶ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Μεγμὲτ Ἀλῆ, ὅστις ἔλεγεν εἰς αὐτοὺς «οἰκοδομήσατε ἐκκλησίαν ὅσον οἶόν τε μεγαλοπρεπῆ ὅπως καὶ ἐγὼ ἀγάλλομαι ἐπὶ τῇ θεᾷ αὐτῇ. Εἰ οὐκ ἔχετε φερμάνιον ἐγὼ δώσω ὑμῖν», ἀπεφασίσαν τὴν ἔναρξιν τοῦ ἔργου. Ὁ Μιχ. Τοσίττας ἐκτὸς τῆς χρηματικῆς καὶ ἡθικῆς συνδρομῆς του, ἐδώρησεν εἰς τὴν Κοινότητα τὸ ἰδιόκτητον αὐτοῦ γήπεδον πρὸς ἀνέγερσιν ἐπ' αὐτοῦ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τὴν 1ην Σεπτεμβρίου 1847 ἐτέθη ὁ θεμέλιος λίθος τοῦ Ναοῦ.

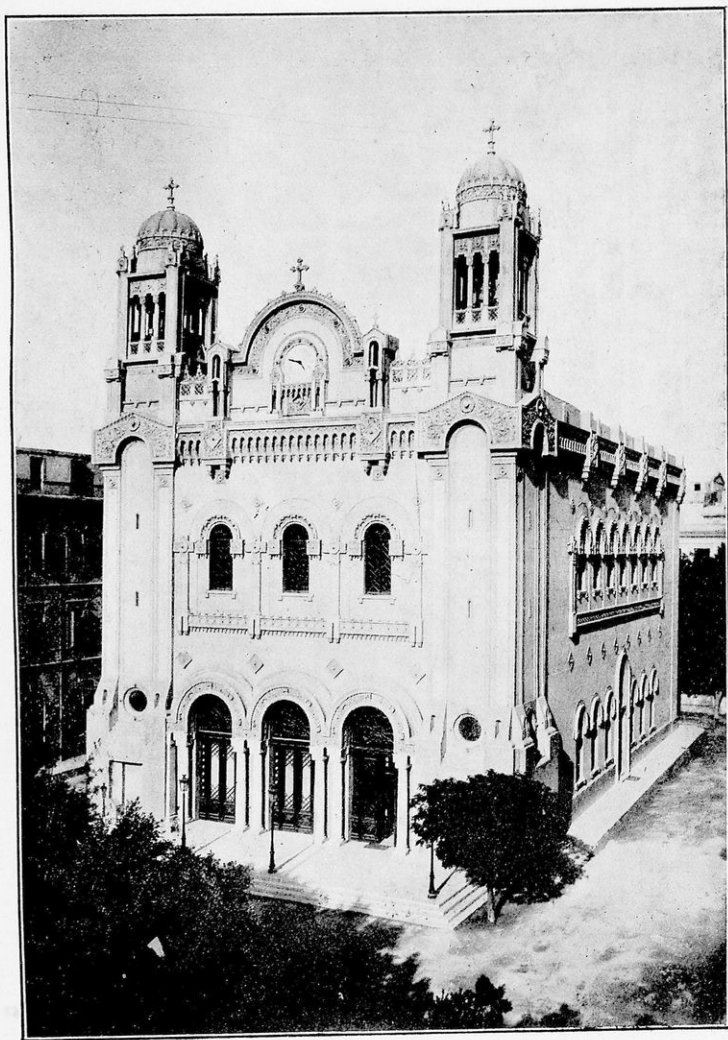
Ἡ οἰκοδομὴ τῆς «ἐθνικῆς ἐκκλησίας» ἐπροχώρει μέχρι

τοῦ 1849 κανονικῶς, ὁπότε ἐξαντληθέντων τῶν χρημάτων ἐνηργήθη καὶ δευτέρα συνεισφορὰ τὸν Ἰούνιον τοῦ 1849, ἣτις ἀπέδωκε μέχρι τοῦ 1851 Γρ. Δ. 120.015, πληρωθέντα ὑπὸ 59 Δωρητῶν, ἐν οἷς καὶ 7 Κυρίαι, ὡς καὶ τρίτη τοιαύτη, ἀρξαμένη τὸν Μάϊον τοῦ 1853, καθ' ἣν συνεισέφερον γενναϊότατα ποσά, εἰσπραχθέντων μέχρι τέλους τοῦ 1855 Γρ. Δ. 305.792. Κατὰ τὴν τρίτην συνεισφορὰν ὁ Πατριάρχης Ἱεροῦθεος ἐδώρησεν ἐν τεμάχιον γῆς « πρὸς τελειοτέραν εὐρυχωρίαν τοῦ περιβόλου τοῦ Ἐθνικοῦ Ναοῦ τῆς Εὐαγγελιστρίας ». ἀγοράσας αὐτὸ ἀπὸ τὸν Μιχ. Τοσίτζαν, ὅστις πάλιν προσέφερον ὑπὲρ τοῦ Ναοῦ τὸ εἰσπραχθὲν ἀπὸ τὸν Πατριάρχην ἀντίτιμον τοῦ γηπέδου ἐκ Γρ. Δ. 89.247, προσθέσας εἰς αὐτὰ καὶ ἕτερα Γρ. Δ. 40.000.

Εἰς τὸν 2ον καὶ 3ον κατάλογον εἰσφορῶν ἀναγράφονται τὰ ὀνόματα τῶν ἰδίων σχεδὸν ὁμογενῶν, οἵτινες συνεισέφερον καὶ κατὰ τὴν πρώτην συνεισφορὰν τοῦ 1847.

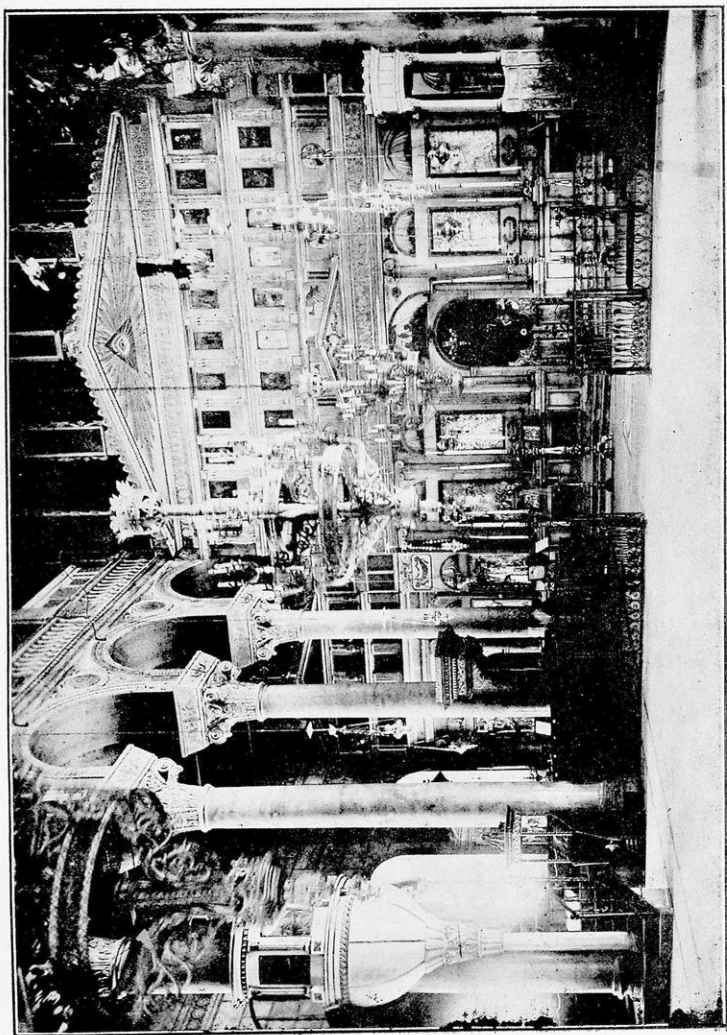
Εἰς τὴν διενέργειαν τῶν εἰσφορῶν σημαντικὸν ἔλαβον μέρος τότε αἱ Κυρίαι τῆς Ἑλληνικῆς Παροικίας. Ἰδιαίτερος ἀναφέρονται εἰς τὰ πρακτικὰ τῆς περιόδου ταύτης τὰ ὀνόματα τῶν Κυριῶν Μ. Τοσίτζα, Ἑλένης Γαλανοῦ, καὶ τῆς Ἀγγελάκηντας, αἵτινες ἐνεργήσασαι συνδρομὰς τὸ 1847 μετὰ τῶν Κυριῶν, συνέλεξαν τὸ ποσὸν Γρ. Δ. 11.638. Ὁμοίως τὸ 1856, ὅτε εἶχε παρουσιασθῇ μεγάλη ἔλλειψις χρημάτων, ἔνεκα τῆς ὁποίας εἶχε καταστῇ ἀδύνατος ἡ συμπλήρωσις τοῦ ἐσωτερικοῦ καλλωπισμοῦ « τοῦ Εὐαγγελισμοῦ », συνεστήθη ἐπιτροπεία ἐκ Κυριῶν, ἣτις περιῆλθε τὰς οἰκίας τῶν Ἑλληνίδων Κυριῶν καὶ ἐξήτησε τὴν ἰδιαίτεραν συνδρομὴν των. Τὴν ἐπιτροπείαν ταύτην εἶχον ἀποτελέσει αἱ Κυρίαι Στεφ. Τζιτζίνια, Σκαμπάλη, Χαρίκλεια Β. Γεωργαλᾶ, Γαλάτη, Θεανῶ Ἀντ. Ράλλη, Πολυξένη Ἰ. Συναδινού, αἵτινες συνέλεξαν τότε Γρ. Δ. 56.835, δοθέντα παρὰ 100 περίπου Κυριῶν, ὧν ὑπάρχει ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος.

Τὰ ἀνωτέρω εἶνε ἐνδεικτικὰ ὅτι αἱ Κυρίαι τῆς Παροικίας μας, αἵτινες τοσοῦτον πολῦτιμον προσφέρουσι σήμερον συμβολὴν εἰς τὰ ἔργα εὐποιίας τῆς Ἑλληνικῆς Παροικίας Ἀλεξανδρείας,

ΕΚΚΛΗΣΙΑ Ο "ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ"

ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΑΠΟΨΙΣ ΑΥΤΟΥ — ΟΔΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ Ο "ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ"

ΤΟ ΤΕΜΠΛΟΝ ΚΑΙ ΕΝ ΜΕΡΟΣ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΤΟΥ ΝΑΟΥ

ἐξακολουθοῦσιν ἐκ παραδόσεως τὸ εὐγενὲς καὶ ὑψηλὸν ἔργον τῶν πρώτων Ἑλληνίδων Κυριῶν τῆς πόλεώς μας.

Ἀλλὰ καὶ τὰ χορήματα ταῦτα δὲν ἐξήρχεσαν, ἡ δὲ Ἐπιτροπὴ ἐδανείσθη ἐν ποσὸν ἐπὶ ὑποθήκῃ τοῦ ἀνήκοντος εἰς τὴν Ἐκκλησίαν γηπέδου, τὸ δὲ ὑπόλοιπον τῶν χρημάτων ἐξεῦρε πωλήσασα διὰ δημοπρασίας εἰς ὁμογενεῖς τὰ ἐν τῷ ἄνω γυναικωνίτῃ τοῦ Ναοῦ στασίδια.

Κατόπιν μυρίων ἄλλων προσπαθειῶν, συμπληρωματικῶν συνεισφορῶν καὶ διαφόρων οἰκονομικῶν συνδυασμῶν, καίτοι εὐρίσκετο ἡ Κοινότης τότε πρὸ μεγάλων χρηματικῶν δυσχερειῶν διὰ τὴν συντήρησιν τοῦ Σχολείου καὶ τοῦ Νοσοκομείου, κατώρθωσεν ἐπὶ τέλους νὰ περατώσῃ τὸ ἀναληφθὲν μέγα διὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἔργον καὶ τὰ ἐγκαίνια τοῦ Ναοῦ ἐτελέσθησαν μεγαλοπρεπῶς ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου, μετακληθέντος ἐκ Καΐρου, τὴν 25ην Μαρτίου 1856. Ἐπληρώθησαν τότε εἰς τὸν Μακαριώτατον 940 τάλληρα ρεγγίνας ἐφ' ἅπαξ διὰ τὰ ἐγκαίνια, 500 δὲ τάλληρα δίστηλα τὸ ἔτος ἀπεφασίσθη νὰ πληρῶνονται αὐτῷ, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐγένετο ἑναρξίς τῶν ἱεροπραξιῶν τοῦ Ναοῦ.

Ἐκ τῶν λ/σμῶν φαίνεται ὅτι ἐδαπανήθησαν διὰ τὴν οἰκοδόμησιν τοῦ Ναοῦ καὶ τῶν κατ' ἀμφοτέρας τὰς πτέρυγας αὐτοῦ οἰκοδομῶν περὶ τὰς 17.000 λίρας Αἰγύπτου.

Διεξερχόμενός τις τὰ πρακτικὰ τῆς Κοινότητος, θαυμάζει τὸ ἔργον τῆς γενομένης τότε ἐργασίας, τηρουμένων δὲ πάντοτε τῶν ἀναλογιῶν καὶ λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν μικρῶν μέσων ἅτινα διέθετε τότε ἡ Παροικία, γεμίζει ἡ ψυχὴ του ἀπὸ ὑπερφάνειαν διὰ τὴν προνοητικότητα, τοὺς κόπους, τὰς ἠθικὰς καὶ ὕλικας θυσίας ἃς κατέβαλον οἱ συλλαβόντες καὶ πραγματοποιήσαντες τὴν ἰδέαν τῆς ἀνεγέρσεως «Ἐθνικοῦ Ναοῦ», λειτουργοῦντος καθ' ὑπόδειγμα οὐχὶ τῶν ἐν Τουρκίᾳ «ἀλλὰ τῶν ἐν Τεργέστη καὶ ἀλλαχοῦ τῆς Εὐρώπης ἐγκατεστημένων *ἐλληνικῶν ἀποικιῶν*».

Ὁ Ἡγεμὼν τῆς Χώρας Μωχάμετ Ἄλυ εἶχε παραχωρήσῃ εἰς τοὺς Ὀρθοδόξους Ἑλληνας μικρὸν **Νεκροταφεῖον**, τὸ ὁποῖον μέχρι τοῦ 1853 ἐλειτούργει ἐλλειπτῶς, καὶ εὐρίσκετο ἐντελῶς παρημελημένον. Τὸ 1853 παρελήφθη ὑπὸ τῆς Κοινότητος, ἣτις τὸ ἐπεξέτεινε διὰ προσθήκης γῆς 12200 πήχεων, οὓς ἠγόρασεν ἐκ χρημάτων τοῦ κοινοτικοῦ Ταμείου, ὠκοδόμησεν ἐντὸς αὐτοῦ Ναῖδριον, τὸ ἐδενδροφύτευσε, διώρισεν Ἐπιστάτην καὶ συνέταξε τὸν Ὁκτώβριον τοῦ 1853 Κανονισμόν τοῦ Κοιμητηρίου, τὸ ὁποῖον ὑπήχθη ὑπὸ τὴν ἄμεσον διοίκησιν τῆς Γενικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Κοινότητος.

Τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1854 ἡ Ἐπιτροπὴ ἐπιθυμοῦσα νὰ ὀργανώσῃ πληρέστερον τὰ τῆς διοικήσεως τῆς Κοινότητος καὶ ἔχουσα ἀποκτήσῃ διὰ τῆς παρόδου πολλῶν ἐτῶν ἱκανὴν πείραν τῶν ἀπαιτουμένων πρὸς τοῦτο μεθόδων, συνέταξε τὸν **Θεμελιώδη Κανονισμόν**, ἐξ 22 ἀρθρῶν, προβλέποντα τὸν σκοπὸν τῆς Κοινότητος, τὴν σύστασίν της καὶ τὸν τρόπον τῆς διοικήσεώς της.

Ὁ Θεμελιώδης Κανονισμὸς ὑπογραφεῖς ὑπὸ τοῦ Μιχ. Τσοτίζα καὶ ὑφ' ὀλοκλήρου τῆς τότε Γεν. Ἐπιτροπῆς, διεβιβάσθη εἰς τὸ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Ἑλληνικὸν Γενικὸν Πρωξενεῖον, ὑπὸ τὴν πολιτικὴν προστασίαν τοῦ ὁποῖου ἀνέκαθεν ὑπῆγοντο ἀπὸ τῆς συστάσεώς των, τὰ « ἐθνικὰ » τῆς Κοινότητος καταστήματα.

Εἶνε ἐξόχως ἐνδιαφέρουσα ἡ ἐπιστολὴ δι' ἣς οἱ Ἐπίτροποι τῆς Κοινότητος συνώδευσαν τὴν διαβίβασιν τοῦ Θεμελιώδους Κανονισμοῦ πρὸς τὸν « Μιχαὴλ Τσοτίζαν, Ἰππότην, Γενικὸν Πρωξενον τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως τῆς Ἑλλάδος εἰς Αἴγυπτον ». Παραθέτομεν ἀπόσπασμα αὐτῆς, ἐνδεικτικὸν καὶ τοῦτο μεταξὺ τόσων ἄλλων, τῆς βάσεως ἐφ' ἣς εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς εἶχον θέσῃ τὸ ἔργον

των οἱ ἰδρυταὶ τῆς Κοινότητος καὶ τοῦ ζωηροῦ πόθου αὐτῶν νὰ ἐξασφαλίσωσιν ἐν Τουρκικῇ Χώρα ὡς ἦτο τότε ἡ Αἴγυπτος, τὴν ἑλληνικότητα τοῦ κοινοτικοῦ δημιουργήματός των:

« Τὰ ἐθνικὰ καταστήματα τίθενται ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν καὶ προστασίαν τοῦ Γενικοῦ Προξενείου, εἰς τοῦτο δὲ ὀρμηθῆσαν οἱ Ἐπίτροποι, τῶν ὁποίων εὐτυχῶς ὑμεῖς προΐστασθε, Κύριε Γενικὲ Προξενε, ἔνεκα τῆς ἀναγνωρισθείσης ἤδη εἰς Ὑμᾶς ἀρχῆς τοῦ προστατεῖν τὰ ὡς εἴρηται Ἐθνικὰ Καταστήματα καὶ διότι ἐξ ἄλλου τὸ πλεῖστον μέρος τῶν συνδραμόντων ὑπὲρ τῆς ἀνεγέρσεώς των σύγκειται παρ' ὑπηρετῶν τῆς Αὐτοῦ Ἑλληνικῆς Μεγαλειότητος ».

Δυνάμει τοῦ Θεμελιώδους Κανονισμοῦ, τεθέντος ἐν ἰσχύει ἀπὸ τοῦ Ἰανουαρίου τοῦ 1854, ἡ διεύθυνσις τῆς Κοινότητος συνεκεντρώθη εἰς χεῖρας τῆς Γενικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Ἑλληνικῆς Κοινότητος, διαχειριζομένης τὰ κοινὰ δι' εἰδικῶν Ἐφορευῶν καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν εἰδικῶν κανονισμῶν τοῦ Σχολείου, τοῦ Νοσοκομείου καὶ τοῦ Κοιμητηρίου.

Κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος σπουδαῖον γεγονός ἦλθε νὰ σημειώσῃ ὥραϊον σταθμὸν τῆς σταδιοδρομίας τῆς Κοινότητος. Ἐπερατώθη ἡ δαπάναις τοῦ Μιχ. Τοσίτza καὶ ἐπὶ ἰδιοκτῆτου αὐτοῦ γηπέδου ἀνεγερθεῖσα μεγαλοπρεπὴς Σχολή, ἀποτελουμένη ἐξ Ἀλληλοδιδασκτικοῦ, ἐξ Ἑλληνικοῦ, ἐκ τοῦ Παρθεναγωγείου, μετὰ βιβλιοθήκης καὶ διαφόρων ἄλλων δωματίων καὶ οἰκῶν, κληθεῖσα « *Τοσιτσαία Σχολή* ».

Ἦτο ἡ πρώτη ἰδιόκτητος σχολὴ τῆς Κοινότητος, ἡ δὲ χαρὰ καὶ ἡ ὑπερηφάνεια τῆς Παροικίας ἦτο μεγάλη διὰ τὴν ἀπόκτησιν μεγαλοπρεπῶν Σχολείων, δείγματος τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς φιλοπατρίας τοῦ Ἑλλήνος.

Ἡ Κοινότης τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, χάρις εἰς τὸν ἀδάμαστον ζῆλον τῶν ἰδρυτῶν καὶ εὐεργετῶν της, διευρυνώθη εἰς ἐπιζήλον ἐθνικὸν ὄργανισμόν, μὲ ἀξιόλογον κτημα-

τικὴν περιουσίαν ὀφειλομένην κατὰ τὸ πλείστον εἰς δωρεὰς τοῦ Προέδρου αὐτῆς Μιχ. Τοσίτσα, ὅστις ἐκτὸς τῶν εἰς χορηγία δωρεῶν του, ἐδώρησε τὸ ἐκ πηχ. τετρ. 12183 γήπεδον ἐφ' οὗ ὁ «Εὐαγγελισμός», τὸ γήπεδον ἐφ' οὗ τὸ Νοσοκομεῖον καὶ τὸ γήπεδον ἐφ' οὗ ἡ Τοσιτσαία Σχολή.

Τὸ ἔργον τοῦ Μιχ. Τοσίτσα ἀποτελεῖ τὴν λαμπροτέραν σελίδα τῆς ἱστορίας τῆς Κοινότητος. Ἦτο ὄχι μόνον «ὁ πρῶτος θεμελιωτὴς καὶ μέγας εὐεργέτης τῆς Κοινότητος», ἀλλὰ καὶ ὁ κορυφαῖος τῶν πρώτων ἐλλήνων ἀποίκων Αἰγύπτου τῶν ἀρχῶν τοῦ 19ου αἰῶνος, τὸ ἀγλαῖσμα τῆς Εὐρωπαϊκῆς Παροικίας ἐφ' ἧς τὰ μέγιστα ἐτιμᾶτο. Γενικὸς Πρόξενος τῆς Ἑλλάδος καὶ Πρόεδρος τῆς Κοινότητος, ἦτο ἡ ψυχὴ πάσης ἑλληνικῆς κινήσεως. Γενναῖος τὴν ψυχὴν καὶ τὸ φρόνημα ἐθαυμάζετο διὰ τὸ μεγαλεπήβολον καὶ προορατικὸν πνεῦμα του. Ἡ θέλησίς του οὐδέποτε ἐκάμπτετο, κατώρθωσε δὲ πάντοτε νὰ υπερνικᾷ τὰς μεγαλυτέρας δυσχερείας.

Ὅταν ἐπικριταὶ του, κατὰ τὴν ἰδρυσιν τοῦ «Εὐαγγελισμοῦ», κατηγοροῦν αὐτὸν ἐπὶ μεγαλομανία, κρινόντες τὸν κτιζόμενον Ναὸν τελείως δυσανάλογον πρὸς τὸ εὐαριθμὸν τῶν Ἑλλήνων, ὁ Τοσίτσας ἀπήντα ὅτι τὸ μέλλον τῆς Ἀλεξανδρείας διαβλέπει τόσον εὐρύ, ὥστε νὰ ἔχῃ τὴν πεποιθήσιν ὅτι ὁ Ναὸς αὐτὸς θ' ἀποβῇ μίαν ἡμέραν πολὺ στενὸς διὰ νὰ περιλάβῃ τὸν ἑλληνικὸν ὄγκον ὅστις θὰ ἤρχετο νὰ ἐγκατασταθῇ εἰς τὴν φιλόξενον ταύτην Χώραν. Τὰ πράγματα ἀπέδειξαν πόσον εὐρὺ ἦτο τὸ πνεῦμα τοῦ Τοσίτσα.

Ὁ Μιχ. Τοσίτσας ἠναγκάσθη ν' ἀναχωρήσῃ εἰς Ἑλλάδα τῇ 29/11 Μαΐου 1854 ἕνεκα τῆς διακοπῆς τῶν σχέσεων τῆς Τουρκίας καὶ ἐπομένως καὶ τῆς Αἰγύπτου, μετὰ τῆς Ἑλλάδος. Ἀλλὰ καὶ ἐν Ἀθήναις ἐγκατασταθεὶς δὲν ἔπαυσε νὰ πρέχῃ νέα πάντοτε δείγματα τῆς μεγάλης πρὸς τὴν Κοινότητα ἀγάπης του. Ἀπεβίωσεν ἐν Ἀθήναις τῇ 4/16 Νοεμβρίου 1856.

Τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1856 ἐτελέσθη ἐν τῷ «Εὐαγγελισμῷ» Μνημόσυνον, συνταχθέντος ἐπισήμου προγράμματος, ἀναφέρεται δὲ εἰς τὰ Πρακτικὰ «ὅτι ἡ συρροὴ τοῦ κόσμου ὑπῆρξεν

ἀπαραδειγμάτιστος», θέλει βεβαίως νὰ εἴπῃ, ἄνευ προηγουμένου.

Ἡ Κοινότης ἐτίμησε πολλαχῶς τὴν μνήμην τοῦ Θεμελιωτοῦ της καὶ κορυφαίου αὐτῆς Προέδρου καὶ Μεγάλου Εὐεργέτου. Τόσον διὰ τοῦ Θεμελιώδους Κανονισμοῦ τοῦ 1854, ὅσον καὶ διὰ τοῦ ἐν ἰσχύει Κανονισμοῦ τοῦ 1882, ἐθεσπίσθη ὅπως εἰς ἔνδειξιν ἀϊδίου εὐγνωμοσύνης ἢ προσωνομίας «Τοσιτσαία Σχολή» διατηρηθῇ ἕσαι εἰς διηνεκὴ ἔνδειξιν τῆς ὀφειλομένης εἰς τὸν μέγαν αὐτὸν Ἑλληνα εὐγνωμοσύνης.

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΙΣ, ΠΙΝΑΚΕΣ, ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑΙ

ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 1843 — 1854

Οἱ διασωζόμενοι λ/σμοὶ διαχειρίσεως τῶν πρώτων ἐτῶν τῆς λειτουργίας τῆς Κοινότητος, καὶ ὡς εἶπομεν δὲν ὑπάρχουν παρὰ μόνον ἀπὸ τοῦ 1843, δὲν εἶνε δυστυχῶς ἀκριβεῖς δι' ὅ,τι ἀφορᾷ τὸ Νοσοκομεῖον, δεδομένου ὅτι ἀναφέρεται κίνησις ταμείου χωρὶς νὰ δίδεται ἀνάλυσις ἐξόδων. Δύνανται ὅμως νὰ συνοψισθῶσιν ἐξ ὅσων ἔχομεν στοιχείων ὡς ἐξῆς :

1843

Ἔσοδα	Γρ.Δ.	48.488.—
Ἔξοδα	»	48.493.—
Ἐλλειμμα	Γρ.Δ.	5.—

1844

Σχολεῖον	Ἔξοδα	Γρ.Δ.	24.525, 8
	Ἔσοδα	»	24.345,15
	Ἐλλειμμα	Γρ.Δ.	179,33

1844

Νοσοκομεῖον	Ἔξοδα	Γρ.Δ.	40.669,38
	Ἔσοδα	»	25.750,22
	Ἐλλειμμα	Γρ.Δ.	14.919,16
Γενικὸν Ἐλλειμμα 1844		Γρ.Δ.	15.099, 9

Τὸ ἐλλεῖψαν ὡς ἄνω ποσὸν ἐδανείσθη ἡ Κοινότης ἀπὸ τοὺς Ἀδελφοὺς Τοσίτζα καὶ Ν. Στουρνάραν καὶ τὸν Ν. Τζάκαλην.

1845

Ἔξοδα ἐν ὄλφ	Γρ.Δ.	39.906,24
Ἔσοδα ἐν ὄλφ	»	32.272,24

Ἐλλειμμα	Γρ.Δ.	7.634.—
--------------------	-------	---------

1846

Ὑπάρχει λ/σμός μόνον τοῦ Νοσοκομείου παρουσιάζων :

Ἔξοδα	Γρ.Δ.	17223.—
-----------------	-------	---------

Ἔσοδα	»	18900.—
-----------------	---	---------

Περίσσευμα . .	Γρ.Δ.	1677.—
----------------	-------	--------

Διὰ τὰ ἔτη 1847-1855, ὑπάρχει περιληπτική κατάστασις ἐξόδων διὰ τὰς νέας οἰκοδομὰς ἀπὸ τοῦ μηνὸς Αὐγούστου τοῦ 1847 μέχρι τῆς 31ης Δεκεμβρίου 1855, περιλαμβάνει ὅμως καὶ τινα ἔσοδα καὶ ἔξοδα διαχειρίσεως τῶν κοινοτικῶν ἰδρυμάτων.

Κατ' αὐτὴν εἶχον εἰσπραχθῇ κατὰ τὴν ὥς ἄνω περίοδον, ἐκ συνεισφορῶν διὰ τὴν ἰδρυσιν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ καὶ ἐξ ἄλλων τακτικῶν συνδρομῶν καὶ εἰσπράξεων Γρ.Δ.(*)1.735.541.—

Ἐδαπανήθησαν	»	1.735.861.—
------------------------	---	-------------

Ἦτοι ὑπῆρχεν ἔλλειμμα Ταμείου Γρ.Δ.	319.—
-------------------------------------	-------

(*) Ἐκ τῶν δαπανηθέντων Γρ.Δ. 1.735.861. ἀναλογοῦν διὰ τὴν οἰκοδόμησιν τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῶν περὶ αὐτὴν Οἰκιῶν Γρ.Δ. 1.700.085, τὸ δὲ ὑπόλοιπον ἦτοι Γρ.Δ. 35.776. ἀντιπροσωπεύουν τὰ ἐλλείμματα διαχειρίσεων τοῦ Νοσοκομείου καὶ τῶν Σχολείων κατὰ τὰ ἔτη 1847 - 1855.

Β'. ΠΕΡΙΟΔΟΣ

1854 – 1871

Β'. ΠΕΡΙΟΔΟΣ

1854 — 1871

Τὸν Μιχαὴλ Τσοίτζαν, διεδέχθη ἐν τῇ προεδρείᾳ ὁ ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΖΙΤΖΙΝΙΑΣ, ἐκλεγείς τὴν 5/17 Ἀπριλίου 1854.

Ἐνεκα τῆς κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἐπελθούσης διακοπῆς τῶν μεταξὺ Τουρκίας καὶ Ἑλλάδος σχέσεων, ἀπῆλθον ἀπὸ τὴν Ἀλεξάνδρειαν πολλοὶ Ἕλληνες. Ὁ Σχολάρχης ἐξεδιώχθη ὑπὸ τῶν Ἀρχῶν, αἱ τάξεις τοῦ Ἑλληνικοῦ Σχολείου ἡλαττώθησαν εἰς μίαν μόνον, διεκόπη ἡ ἐκτέλεσις τῶν ὑπολειφθέντων συμπληρωματικῶν ἔργων οἰκοδομῆς τοῦ Ναοῦ τοῦ «Εὐαγγελισμοῦ» καὶ τῶν περὶ αὐτὸν ἀκινήτων, καὶ ἐν γένει ἡ δρᾶσις τῆς Κοινότητος περιορίσθη εἰς τὸ ἐλάχιστον λόγῳ τῶν μεγίστων οἰκονομικῶν δυσχερειῶν αἵτινες εἶχον παρουσιασθῇ.

Παρελθούσης τῆς κρισίμου ταύτης περιόδου, ἐπανελήφθησαν αἱ προσπάθειαι τῆς Ἐπιτροπῆς διὰ τὴν βελτίωσιν τῶν συνθηκῶν λειτουργίας τῶν Σχολείων καὶ τοῦ Νοσοκομείου καὶ ἐσυνεχίσθη ἡ οἰκοδόμησις τῶν δύο ἰσογείων ἀκινήτων, δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ τοῦ «Εὐαγγελισμοῦ», περαιωθεῖσα τὸ 1859. Τὸ 1860 ἤρχισε νὰ κτίζεται τὸ μέχρι καὶ σήμερον ἀκόμη καλῶς διατηρούμενον διώροφον ἀκίνητον τῆς Κοινότητος, κείμενον δεξιὰ τοῦ «Εὐαγγελισμοῦ» καὶ κατὰ μῆκος τῆς ὁδοῦ Ἀρχιεπισκοπῆς. Αἱ ἐκ τῶν ἀκινήτων τούτων πρόσοδοι ἐπηύξησαν σημαντικῶς τὰ ἔσοδα τῆς Κοινότητος καὶ ἐβελτίωσαν τὰς ἐν γένει οἰκονομικὰς αὐτῆς συνθήκας.

Δυστυχῶς τὴν ἁρμονίαν ἣτις ἐπεκράτει μέχρι τῆς ἐποχῆς ταύτης εἰς τὴν Κοινότητα, ἦλθον νὰ διαταράξουν

σοβαρά διαφωνίαι ἀναφύεσαι τὸ 1857 μεταξὺ τῶν μελῶν της, διαρκέσασαι ἄνευ σχεδὸν διακοπῆς μέχρι τοῦ 1870, ἀνακόψασαι δὲ κατ' ἀνάγκην τὴν πρόοδόν της. Θὰ ἐξιστορήσωμεν τὰ γεγονότα, διότι ἐκ τῆς συναφθείσης πέριξ αὐτῶν πάλης, ἐκανονίσθησαν οὐσιώδη ζητήματα περὶ τῶν ὁποίων θὰ ὁμιλήσωμεν εἰς τὸ τέλος τοῦ παρόντος κεφαλαίου.

Αἱ διαφωνίαι εἶχον ἀφορμὴν διαφορὰν ἀντιλήψεως ἐπὶ τῆς διαχειρίσεως τοῦ ἐξῆς ζητήματος: Ὁ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας Ἱεροθέος ὁ Βος, αἰσθανόμενος ἐγγίζον τὸ τέλος του, ἐπρότεινεν εἰς τὰς Ἑλληνικὰς Κοινότητας Ἀλεξανδρείας καὶ Καΐρου ὡς διάδοχόν του τὸν ἐν Βουκουρεστίῳ διαμένοντα Ἐπίσκοπον Λιβύης Ἀθανάσιον.

Ἀντιπρόσωποι τότε τῶν δύο Ἑλληνικῶν Κοινοτήτων, συνελθόντες εἰς εἰδικὴν σύσκεψιν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, ἐπρότειναν εἰς τὰς Ἐπιτροπὰς τῶν Κοινοτήτων νὰ γίνῃ μὲν δεκτὸς ὁ ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου Ἱεροθέου τοῦ Βου ὑποδεικνυόμενος διάδοχος αὐτοῦ εἰς τὸν Πατριαρχικὸν Θρόνον Ἀλεξανδρείας, ἀλλὰ τὴν ὀριστικὴν ἀποδοχὴν αὐτῶν αἱ Κοινότητες νὰ ἐξαρτήσουν ἐκ τῆς παραδοχῆς ἐκ μέρους τοῦ Πατριάρχου ὄρων τινων μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ἡ ἐπὶ νέων βάσεων ἀναδιοργάνωσις τοῦ Πατριαρχείου.

Τὸ ζήτημα τοῦτο ἐγένετο ἀφορμὴ νὰ παραιτηθῇ τῆς προεδρείας τῆς Κοινότητος ὁ Στέφανος Τσιτζίνας καὶ τινες ἄλλοι διαφωνήσαντες πρὸς τὴν πλειοψηφίαν τῶν συναδέλφων των τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Κοινότητος, οὐχὶ κυρίως εἰς τὴν οὐσίαν τοῦ ζητήματος, ἀλλ' εἰς τὸν τρόπον ἐνεργείας πρὸς ἐπίτευξιν τῆς παρ' ὅλων ποθουμένης ἀναδιοργανώσεως τοῦ Πατριαρχείου. Κατὰ φυσικὸν λόγον αἱ προβληθεῖσαι ὑπὸ τῶν δύο Κοινοτήτων ἀξιώσεις δυσηρέστησαν σφόδρα τὸν Πατριάρχην Ἱεροθέον καὶ προδιέθεσαν αὐτὸν ἐχθρικῶς κατὰ τῆς διοικήσεως τότε τὴν Κοινότητα Ἐπιτροπῆς. Περὶ τὸν Ἱεροθέον συνεκεντρώθησαν, ὡς συνήθως πολὺ κακῶς συμβαίνει, ὅλοι οἱ δυσηρεστημένοι κατὰ τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Κοινότητος. Τὸ ζήτημα θὰ ἐλάμβανε πολὺ δυσάρεστον τροπὴν, λόγῳ

τοῦ ἀναπτυχθέντος ἐπικινδύνου πείσματος, ἂν δὲν ἐπενέβαινον εὐτυχῶς τὰ σώφρονα στοιχεῖα. Ὁ διακεκρυμμένος Ἑλληὴν Ἰωάννης Δ' Ἀναστάσης, οὗτινος τὸ ὄνομα φέρει εἰσέτι μία μεγάλη ὁδὸς τῆς πόλεώς μας, ἐπιφορτισθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἀντιβασιλέως τῆς Αἰγύπτου, πρὸς ὃν δυστυχῶς εἶχον ἀπευθυνθῇ ὁ Πατριάρχης Ἱεροθεὸς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ, ὅπως ἐξετάσῃ τὴν διαφορὰν, ἐξέβηκεν εἰς τὸν Ἀντιβασιλέα τὴν ἀληθῆ θέσιν τοῦ ζητήματος, ἀποδείξας διὰ τῶν ἱστορικῶν στοιχείων ἃ προσεκόμισεν, ὅτι οὐδὲν δικαίωμα εἶχεν ὁ Πατριάρχης ἀναμίξεως εἰς τὰ πράγματα τῆς Κοινότητος, ἐπέτυχε δὲ κατόπιν διὰ καταλλήλου μεσολαβήσεώς του μεταξὺ τῆς Κοινότητος καὶ τοῦ Πατριάρχου τὴν συμφιλίωσιν αὐτῶν καὶ οὕτω τὴν φορὰν ταύτην ὁ κίνδυνος ἀναμίξεως τῶν Ἀρχῶν ἀπετράπη εὐτυχῶς.

Ἐν τούτοις τὰ πάθη εἶχον ἐξαφθῇ καὶ παρέμενε μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς Παροικίας τὸ σπέρμα τῆς διχονοίας.

Τὸν Πατριάρχην Ἱεροθεὸν τὸν Βον, ἀποθανόντα τὴν 1ην Ἰανουαρίου 1858, διεδέχθη ὁ Πατριάρχης ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ, ὅστις ἐξελέγη ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου μεταξὺ τῶν 3 ὑποψηφίων οὓς ἐπρότειναν εἰς τὴν κρίσιν αὐτοῦ αἱ δύο Ἑλληνικαὶ Κοινότητες Ἀλεξανδρείας καὶ Καΐρου. Ἡ πατριαρχεῖα τοῦ Καλλινίκου ὑπῆρξε πολὺ βραχεῖα. Τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1861, εὐρισκόμενος ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἔγραψε πρὸς τὰς Ἑλληνικὰς Κοινότητας Ἀλεξανδρείας καὶ Καΐρου ὅτι ἐπιθυμεῖ νὰ παραιτηθῇ καὶ προσεκάλει αὐτὰς νὰ ὑποδεξώσι τὸν διάδοχόν του. Μὴ ἐπελθούσης συμφωνίας μεταξὺ τῶν δύο Κοινοτήτων εἰς τὸ ζήτημα τῆς ἐκλογῆς τοῦ προσώπου, τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον καὶ τὴν φορὰν ταύτην ἐξέλεξεν αὐτὸ τὸν Πατριάρχην Ἀλεξανδρείας ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ ΙΑΚΩΒΟΥ.

Ἡ ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Κοινότητος ἀναπτυχθεῖσα κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην πρωτόβουλος ἐνέργεια εἰς τὸ ζήτημα τῆς διαδοχῆς τοῦ Πατριάρχου Ἱεροθεοῦ τὸ πρῶτον καὶ τοῦ Πατριάρχου Καλλινίκου τὸ δεύτερον, ἀφετηρίαν

ἔχουσα τὸν πόθον της νὰ ἴδῃ τὸ Πατριαρχεῖον ἀναδιοργανούμενον καὶ ἡ μέχρι τραχύτητος σταθερὰ αὐτῆς πολιτεία, προδιέθεσαν ἐχθρικῶς κατ' αὐτῆς τὸν Πατριάρχην Ἰάκωβον, ὅστις ἐπωφελούμενος τῶν διαφωνιῶν καὶ δυσαρεσκειῶν αἰτίνες συνετάρασσον ἐσωτερικῶς τὴν Κοινότητα, ἐπέξήτησε μετὰ τῶν πρὸς αὐτὸν ὁμοφρονούντων νὰ ἐπέμβῃ κατὰ τὴν Γενικὴν Συνέλευσιν τῆς Κοινότητος τοῦ Μαρτίου τοῦ ἔτους 1862 ἣτις εἶχε συνέλθῃ πρὸς ἀνανέωσιν, συμφώνως τῷ Καταστατικῷ τῆς Κοινότητος, τοῦ τριτημορίου τῆς διοικήσεως Ἐπιτροπῆς καὶ προσεπάθησε νὰ ἐκλεγῇ ἄλλη Ἐπιτροπὴ ἐκ προσώπων προσκειμένων αὐτῷ.

Εὐτυχῶς ἡ ἀπόπειρα αὕτη τοῦ Πατριάρχου Ἰακώβου, ἀναμίζαντος ὡς μὴ ὤφειλε τότε καὶ τὰς Ἰθαγενεῖς Ἀρχάς, ἀπέτυχεν ἐξ ὁλοκλήρου καὶ ἡ Κοινότης σθεναρώτατα πολιτευθεῖσα, ἔχουσα συμπαραστάτην εἰς τοὺς ἀγῶνάς της τὸν Διευθύνοντα τὸ Γενικὸν Προξενεῖον τῆς Ἑλλάδος Κωνσταντῖνον Βατικιώτην, ἐπέτυχε κατόπιν πάλης συναφθείσης ἐντὸς τῆς αὐλῆς τοῦ « Εὐαγγελισμοῦ », ὅχι μόνον νὰ διατηρήσῃ τὴν ἀνεξαρτησίαν της καὶ τὸ δικαίωμα τῆς αὐτοδιοικήσεώς της, ἀλλὰ καὶ κατώρθωσεν ὀλίγον βραδύτερον ὥστε ὁ Πατριάρχης Ἰάκωβος ν' ἀναγνωρίσῃ, ὡς καὶ οἱ προκατοχοὶ του, δι' ἐπισήμου πράξεώς του ἡμερομηνίας 18 Φεβρουαρίου 1863 τὸν Θεμελιώδη Κανονισμόν τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητος, ὡς ὀργανισμοῦ ἑλληνικοῦ ἀνεξαρτήτου καὶ αὐτοδιοικουμένου.

Ὁ Πατριάρχης Ἰάκωβος ἀπέθανεν ἐν Πάτρῳ τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1866, ἡ δὲ εἵδησις τοῦ θανάτου του ἐχομίσθη παρὰ ναυαγοῦ. Ἡ Κοινότης Ἀλεξανδρείας ἐπιθυμοῦσα νὰ μὴ παραμερισθῇ πάλιν καὶ εἰς τὴν νέαν ταύτην περίστασιν « τὸ πρὸ αἰῶνων ἀνεγνωρισμένον δικαίωμα τοῦ Πατριαρχικοῦ Θρόνου Ἀλεξανδρείας, καθ' ὃ ὁ Πατριάρχης ἐκλέγεται ὑπὸ τοῦ Κλήρου καὶ τοῦ Λαοῦ τοῦ Θρόνου Ἀλεξανδρείας, ἀνεξαρτήτου πάσης ἄλλης Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας », ἦλθεν εὐθύς ὡς ἐλήφθη ἡ εἵδησις εἰς συνεννόησιν μετὰ τὴν Ἑλληνικὴν Κοινότητα Καίρου

καὶ ἔθυσαν ἀπὸ κοινοῦ τὴν ὑποψηφιότητα τοῦ ἐν Ρωσίᾳ δια-
μένοντος Μητροπολίτου Θηβαΐδος ΝΙΚΑΝΟΡΟΣ, ὅστις ἐξελέγη
κοινῇ ψήφῳ Κλήρου καὶ Λαοῦ, τῆς ἐκλογῆς διεξαχθεῖσης
εἰς τὸ Πατριαρχικὸν Μοναστήριον τοῦ Ἀγίου Σάββα,
καθ' ἣν ἐψηφίσεν ἡ Κοινότης ὡς Σῶμα.

Δυστυχῶς ὁ Πατριάρχης Νικάνωρ προσεβλήθη τὸ
ἐπόμενον ἔτος ὑπὸ ἀποπληξίας, ἣτις ἠλάττωσε σοβαρῶς
τὰς διανοητικὰς του δυνάμεις, ἤγετο δὲ καὶ ἐφέρετο παρὰ
τῶν περιστοιχούντων αὐτὸν ἐπιτηδείων πρὸς ζημίαν τοῦ
Πατριαρχικοῦ Θρόνου. Αἱ Κοινότητες Ἀλεξανδρείας καὶ
Καΐρου ἐπέτυχον τότε παρὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρ-
χείου νὰ κηρύξῃ αὐτὸν εἰς κατάστασιν ἀπαγορεύσεως, ἐξελέγη
δὲ καὶ Τοποτηρητῆς, τῇ ἐπιδοκιμασίᾳ τῆς Μεγάλης Ἐκκλη-
σίας, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Εὐγένιος.

Αἱ ἀνωτέρω ἐνέργειαι τῶν Κοινοτήτων Ἀλεξανδρείας καὶ
Καΐρου δὲν ἐγένοντο δεκταὶ ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου Νικάνωρος,
ὅστις ἐξηκολούθει νὰ πατριαρχεύῃ διὰ τοῦ Τοποτηρητοῦ του
Ἀρχιεπισκόπου Πενταπόλεως κ. Νείλου, μέχρι τοῦ Μαρτίου
1869 ὁπότε παρητήθη, ὑποδείξας διάδοχόν του αὐτὸν τὸν Τοπο-
τηρητὴν του Ἀρχιεπισκόπου Νείλου, οὗτινος τὴν ἐκλογὴν προ-
σεπικύρωσαν ἐσπευσμένως καὶ οἱ 3 ἄλλοι Ἐπίσκοποι τοῦ Θρό-
νου χωρὶς νὰ ἐρωτηθῶσιν, ὡς εἴθισται, αἱ Κοινότητες καὶ ὁ
Λαός. Ὁ Πατριάρχης Νικάνωρ ἀπέθανεν ὀλίγον βραδύτερον
τὴν 25ην Δεκεμβρίου 1869.

Ἡ Κοινότης Ἀλεξανδρείας διεμαρτυρήθη πρὸς τὸ Οἰ-
κουμενικὸν Πατριαρχεῖον, ὁ δὲ Πατριάρχης Νεῖλος καθηρέθη
ὑπὸ τῆς Μ. Ἐκκλησίας καὶ ἐκηρύχθη ἀποστάτης.

Ἐπῆλθεν ὡς εἰκὸς μεγάλη ἀνωμαλία καὶ τὰ πνεύματα
ἦσαν ἐρεθισμένα, ὁπότε ἡ Αἰγυπτιακὴ Κυβέρνησις πρὸς λύσιν
τῆς κρίσεως διέταξε νὰ ἐνεργηθῶσιν ἐκλογαί, ὁρίσασα τόπον
ἐκλογῆς τὰ κατὰ τόπους Διοικητήρια. Ἡ ἀνάμιξις τῆς Αἰγυ-
πτιακῆς Κυβερνήσεως οὐδένα εὐηρέστησε καὶ ὑπὸ τὴν πίεσιν
τῶν γεγονότων οἱ τοῦ Πατριαρχικοῦ Θρόνου ἐκάλεσαν τοὺς
Ὁρθοδόξους πρὸς ψηφοφορίαν καὶ ὥρισαν ὡς τόπους ἐκλογῆς

τάς κατά τόπους Ἐκκλησίας. Αἱ ἐκλογαὶ ἐνηργήθησαν ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν ἐφορευτικῶν ἐπιτροπῶν, ἐκλεχθεῖσιν ὑπὸ τοῦ Λαοῦ καὶ ἀνέδειξαν σχεδὸν διὰ παμψηφίας ὡς Πατριάρχην τὸν Μητροπολίτην Δέρκων Νεόφυτον.

Ἡ Κοινότης Ἀλεξανδρείας δι' ἐπιστολῆς πρὸς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον Κωνσταντινουπόλεως ἐκοινοποίησε πρὸς αὐτὸ τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐκλογῆς καὶ παρεκάλεσε τὴν Μεγάλην Ἐκκλησίαν, ὅπως ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ὁ Μητροπολίτης Δέρκων δὲν ἀπεδέχετο τὴν ἐκλογὴν του, ὅπως τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον προβῇ εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ καταλληλοτέρου Ἀρχιερέως, ἐξαιρουμένων βεβαίως τῶν Ἀρχιερέων τοῦ Πατριαρχικοῦ Θρόνου Ἀλεξανδρείας καὶ τοῦ ἀποστάτου Νείλου.

Τὸ Πατριαρχεῖον Κωνσταντινουπόλεως ἐξέλεξε τότε τὸν Ἰούλιον τοῦ 1870 Πατριάρχην Ἀλεξανδρείας τὸν πρῶν Οἰκουμενικὸν ΣΩΦΡΟΝΙΟΝ, ὅστις ἐγένετο μετ' ἐνθουσιασμοῦ δεκτὸς ὑπὸ πάντων καὶ ἰδίᾳ ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητος Ἀλεξανδρείας, ἥτις πολλαχῶς τὸν ἐτίμησεν. Ἀπὸ τῆς ἀφίξεως τοῦ Πατριάρχου Σωφρονίου, ἀνδρὸς γεκοσμημένου δι' ὑπερόχων ἀρετῶν καὶ βαθείας ἀγάπης πρὸς πᾶν τὸ Ἑλληνικόν, ἐπῆλθε τελεία ὁμαλότης καὶ ἁρμονία ἀνά τὰς Ἑλληνικὰς Παροικίας τῆς Αἰγύπτου, αἵτινες ἐπὶ τῆς πατριαρχείας του ηὔξηθησαν κατ' ἀριθμὸν καταπληκτικῶς καὶ ὀργανώθησαν εἰς Κοινότητα ἀνεξαρτήτους καὶ αὐτοδιοικουμένας.

Ἐπεξετάθημεν εἰς τὴν ἐξιστόρησιν τῶν ἀνωτέρω γεγονότων καὶ διότι αἱ διαδοχαὶ εἰς τὸν Πατριαρχικὸν Θρόνον Ἀλεξανδρείας καὶ ὁ τρόπος διενεργείας αὐτῶν ἐνδιαφέρουσι πολὺ τὸν ἱστορικὸν τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητος Ἀλεξανδρείας καὶ ἰδίως διότι αἱ συνταράξασαι τὴν Ἑλληνικὴν κοινωνίαν ἔριδες ἀπὸ τοῦ 1857 μέχρι τοῦ 1870, εἶχον ὡς εὐχάριστον ἀποτέλεσμα τὸν ὀριστικὸν διακανονισμόν τῶν ἐξῆς οὐσιωδῶν ζητημάτων :

1ον. Ὅτι ἀνεγνωρίσθη κατόπιν τραχέων ἀγώνων ἡ ἀπὸ

τῆς ιδρύσεως τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητος Ἀλεξανδρείας θεμελιωδῶς ἀσκηθεῖσα πλήρης διοικητικὴ ἀνεξαρτησία καὶ αὐτοδιοίκησις αὐτῆς καὶ ἡ πολιτικὴ ἐξάρτησίς της ἀπὸ τῶν Ἑλληνικῶν Ἀρχῶν, ὡς ὀργανισμοῦ Ἑλληνικῆς ὑπηρετικότητος.

2ον. Ὅτι τὸ Ἑλληνορθόδοξον Πατριαρχεῖον Ἀλεξανδρείας, ὀργανισμὸς ἀνεξάρτητος ἐπίσης, οὐδεμίαν δύναται νὰ ἔχη δικαιοδοσίαν ἐπὶ τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητος.

3ον. Ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ Κοινότης Ἀλεξανδρείας ἀνέκαθεν ἐνδιεφέρθη ζωηρότατα καὶ οὐσιωδῶς διὰ τὸ Ἑλληνορθόδοξον Πατριαρχεῖον καὶ ἔλαβε πάντοτε τὸ ἐνεργώτερον μέρος εἰς τὰς ἐκλογὰς τῶν Πατριαρχῶν, δικαίωμα ἀναγνωρισθὲν αὐτῇ ἐκ τῶν πραγμάτων.

4ον. Ὅτι τὸ Πατριαρχεῖον Ἀλεξανδρείας, ἐφ' ὅσον ὁ ἀριθμὸς τῶν Ἑλλήνων ἐν Αἰγύπτῳ ἦτο ἀσήμαντος, περιῆλθεν εἰς τελείαν ἀφάνειαν, τοῦτο δὲ συνέβη ἐπὶ αἰῶνας ὀλοκλήρους, τοῦ Πατριάρχου διαμένοντος διαρκῶς σχεδὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ ἀλλαγῇ ἐν Τουρκίᾳ, ἡ δὲ ἀνάληψίς του καὶ τὸ ὑπὲρ αὐτοῦ ζωηρὸν ἐνδιαφέρον ἤρχισε κατ' οὐσίαν ἐκδηλούμενον, μόνον ὅταν ἠϋξησηεν ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐνταῦθα Ἑλλήνων καὶ ἤρχισαν ἀκμάζουσαι αἱ Ἑλληνικαὶ Κοινότητες, αἵτινες προσέδωκαν εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Ὀρθόδοξον Πατριαρχεῖον τὴν αἴγλην τῆς ἀκμῆς καὶ τῆς εὐημερίας των.

Ἐκ τῶν μεταξὺ τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητος Ἀλεξανδρείας καὶ τοῦ Ἑλληνορθόδοξου Πατριαρχείου διαφορῶν καὶ ἐχθροτήτων, αἵτινες ἤρχισαν τὸ 1857 διὰ νὰ λήξουν τὸ 1870, διότι ἕκτοτε μέχρι σήμερον ἐπεκράτησε τελεία ἀρμονία σχέσεων, δὲν πρέπει νὰ ἐξαχθῇ τὸ συμπέρασμα ὅτι εἶχομεν ἐνώπιόν μας δύο ὀργανισμούς, ὧν τὰ συμφέροντα συνεκρούοντο. Ἡ σύγκρουσις εἶχε καὶ ἀφορμὰς φύσεως προσωπικῶν φιλοτιμιῶν, ἡ δὲ ἀνάμειξις τότε τῆς Κοινότητος εἰς τὸ ζήτημα τῆς ἀναδιοργανώσεως τοῦ Πατριαρχείου, καίτοι προήρχετο ἐξ ἀγαθοῦ συνειδότος

καὶ ἐπεβάλλετο κατόπιν τῆς ἀναπτύξεως ἣν εἶχον λάβῃ αἱ Ἑλληνικαὶ παροικίαι, εἶχεν ἐν τούτοις ἐκδηλωθῇ κάπως τραχεία καὶ ὀρηκτική, ὥς ὅλαι σχεδὸν αἱ νέαι ιδέαι καὶ αἱ ριζικαὶ μεταρρυθμίσεις. Ἐξ οὗ ἡ ἀναπτυχθεῖσα ἀντίδρασις. Ἐν τούτοις δὲν πρέπει νὰ λησμονηθῇ, ὅτι ὁ Πατριάρχης Ἱερόδθεος ὁ Βος ἐνίσχυσεν ἐνθουσιωδῶς τὰς προσπάθειάς τοῦ Μιχ. Τοσίτζα, διὰ τὴν ἰδρύσιν « τοῦ Εὐαγγελισμοῦ », ὥς « Ἑθνικοῦ Ναοῦ », ὅτι ἔδωκε πρῶτος τὸ παράδειγμα, ἐγγράφεις εἰς τοὺς καταλόγους τῶν συνεισφορῶν ὑπὲρ ἰδρύσεως τοῦ Ναοῦ ἀντὶ σπουδαίου ποσοῦ, ὅτι ἐχορήγει ζῶν ὑπὲρ τῶν Σχολείων καὶ τοῦ Νοσοκομείου ἐτησίαν συνδρομὴν, ὅταν δὲ ἀπέθανεν ἀφῆκε τὸ ἥμισυ τῆς ἀτομικῆς του περιουσίας ὑπὲρ τῶν Ἑλληνικῶν Κοινοτήτων τῆς Ἀλεξανδρείας καὶ τοῦ Καΐρου, ἐκάστη τῶν ὁποίων εἰσέπραξεν ἀπὸ τούς ἐκτελεστὰς τῆς διαθήκης τοῦ Πατριάρχου, τὸ σπουδαῖον διὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ποσὸν τῶν Γρ. Δ. 124.157. Ὅτι ὁ Πατριάρχης Καλλίνικος προσέφερεν ἐκ τῆς ἀτομικῆς του περιουσίας ὑπὲρ τῶν Σχολείων καὶ τοῦ Νοσοκομείου 300 λίρας ἐτησίως, τὸ δὲ παράδειγμα αὐτῶν ἐμιμήθη ὑπερόχως βραδύτερον ὁ Πατριάρχης Σωφρόνιος, ὥς θὰ ἴδωμεν κατωτέρω.

Ἀφ' ἐτέρου ἡ Ἑλληνικὴ Κοινότης Ἀλεξανδρείας καὶ μετ' αὐτῆς αἱ ἄλλαι Ἑλληνικαὶ Κοινότητες, κατὰ διαφόρους ἐποχάς, αὐταὶ καὶ μόναι ἐξ ὅλων τῶν ὀρθοδόξων Παροικιῶν, ἤλθον νὰ ἐνισχύσωσι καὶ ὑλικῶς τὸ Πατριαρχεῖον Ἀλεξανδρείας, ὥς τοῦτο ἐξάγεται ἀπὸ τὰ πρακτικὰ τῆς Κοινοτήτος ταύτης, θεωροῦσαι τοῦτο, ὥς πράγματι εἶνε, καθαρῶς καὶ κατ' οὐσίαν Ἑλληνικόν.

Ἀναντιρρήτως αἱ Ἑλληνικαὶ Κοινότητες τῆς Αἰγύπτου καὶ τὸ Ἑλληνορθόδοξον Πατριαρχεῖον Ἀλεξανδρείας, στενῶς συνεργασθέντα συνέβαλον σπουδαίως, ἕκαστον εἰς τὸν κύκλον τῆς δράσεώς του, εἰς τὴν διάδοσιν ἐν τῇ φιλοξένῳ ταύτῃ Χώρᾳ τοῦ ὡραίου ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ.

Τὸν Στέφανον Τζίτζινιαν, παραιτηθέντα ὡς προαναφέρομεν κατὰ Μάϊον τοῦ 1857, διεδέχθη εἰς τὴν προεδρείαν τῆς Κοινοτήτος ὁ Λ. ΡΙΖΟΣ, Γενικὸς Πρόξενος τῆς Ἑλλάδος ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, ἐκλεγείς τῇ 19|31 Μαΐου 1857, τοῦτον δὲ παραιτηθέντα κατὰ Φεβρουάριον τοῦ 1862 διεδέχθη ὁ ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΗΣ, Γενικὸς Πρόξενος τῆς Ἑλλάδος ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, ἐκλεγείς τῇ 4|16 Μαρτίου 1862 καὶ τοῦτον παραιτηθέντα διεδέχθη ὁ ΣΟΦΟΚΛΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, προεδρεύσας ἀπὸ τῆς 20|1 Ἰουνίου 1863 μέχρι τοῦ 1871.

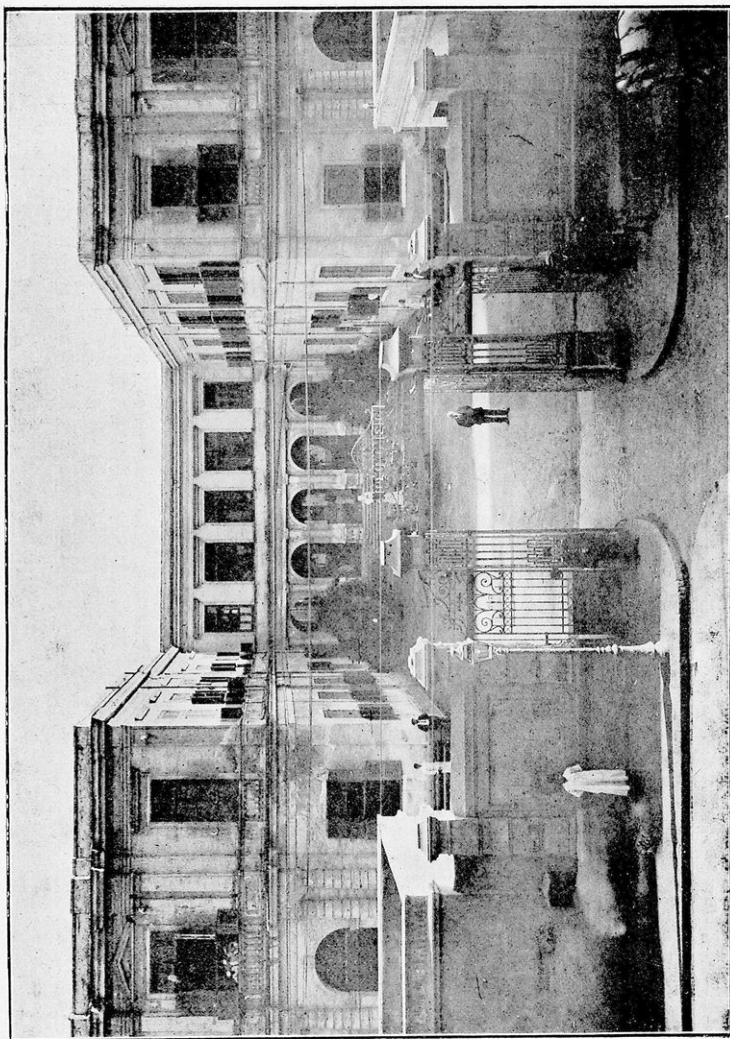
Κατὰ τὴν ταραχώδη ὡς προείπομεν χρονικὴν ταύτην περίοδον 1860-1870, ἔχομεν νὰ σημειώσωμεν τὰς ἑξῆς προόδους εἰς τὰ Κοινοτικά Ἰδρύματα. Καὶ πρῶτον τὴν ἑναρξιν λειτουργίας ἀπὸ τοῦ Σεπτεμβρίου τοῦ ἔτους 1855 καὶ τοῦ **“Σχολείου Κορασίων,”** ὑπὸ μίαν διευθύντριαν καὶ μίαν διδασκάλισσαν. Κατὰ τὸ 1856 συνεστήθη ἑμελὴς Ἐπιτροπὴ πρὸς σύστασιν τῆς νέας **“Ἀλεξανδρινῆς Βιβλιοθήκης,”** ἣτις καὶ ἐγκατεστάθη ἐν τῇ Τοσιτσαίᾳ Σχολῇ, πλουτισθεῖσα διὰ πολλῶν τόμων ἐκ τῶν καλυτέρων συγγραμμάτων τῆς ἐποχῆς. Τὸν πρῶτον πυρῆνα τῆς Βιβλιοθήκης ἀπετέλεσαν 293 τόμοι δεδεμένοι συγγραμμάτων ἀποσταλέντων ὑπὸ τοῦ ἐν Ἀθήναις ἐγκατεστημένου τότε Μιχαὴλ Τοσίτza.

Ἐκτὸς τῶν βελτιώσεων ἃς οἱ διοικοῦντες τὰ Κοινὰ διαρκῶς ἐπέφερον εἰς τὰ Σχολεῖα, ἐπὶ κεφαλῇ τῶν ὁποίων ἔθετον ὡς Σχολάρχας τοὺς καλυτέρους ἐξ Ἀθηνῶν φιλολόγους, ἤρχισεν ἀπὸ τοῦ 1863 ἰδίως, νὰ καταβάλλεται ἐξαιρετικὴ μέριμνα ὑπὲρ βελτιώσεως τοῦ Νοσοκομείου. Τὸ 1864 ὑπεβλήθη ὑπὸ τοῦ Θεοδώρου Ράλλη πρότασις ν’ ἀνεγερθῇ διὰ γενικῶν εἰσφορῶν νέον Νοσοκομεῖον, τοῦ παλαιοῦ κτιρίου μὴ δυναμένου πλέον ν’ ἀνταποκριθῇ εἰς τὰς ἀνάγκας μᾶς Παροικίας διαρκῶς αὐξανομένης. Αἱ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐν

τούτοις εισφοραὶ ἐνηργήθησαν πολὺ μεταγενέστερον, κατὰ τὸ 1874.

Ἐν τῷ μεταξύ ὅμως τὸ Νοσοκομεῖον, μολονότι παλαιὸν καὶ μικρόν, ἐξεπλήρου ἐκανοποιητικώτατα τὸν προορισμὸν του, ὅτε δὲ κατὰ τὸ θέρος τοῦ 1865 ἐξερράγη ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἐπιδημία χολέρας πρωτοφανοῦς σφοδρότητος, τὸ Ἑλληνικὸν Νοσοκομεῖον κυριολεκτικῶς ἐθανματούργησε, τιμῆσαν ὑπερόχως τὴν Κοινότητα καὶ τὴν ἑλληνικὴν ἐπιστήμην. Ἡ ἐπιδημία τῆς χολέρας, διαρκέσασα ὀλόκληρον τὸν Ἰούνιον καὶ μέρος τοῦ Ἰουλίου, ἦτο τόσο μεγάλη ἐντάσεως, ὥστε οἱ ὁμογενεῖς καταληφθέντες ὑπὸ πανικοῦ ἔφρευγον ἀθρόοι εἰς Ἑλλάδα. Ἐκ τῶν Ἐπιτρόπων τῆς Κοινότητος μόνον δύο παρέμειναν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ καὶ εἰργάσθησαν ὑπερανθρώπως πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν ἐκτάκτων ἀναγκῶν καὶ διὰ τὴν προστασίαν τῆς κοινοτικῆς περιουσίας. Τόσος δὲ ἦτο ὁ πανικὸς καὶ ἡ ταραχὴ ἐν τῇ πόλει, ὥστε καὶ αὐτοὶ οἱ Ἱερεῖς ἐγκατέλιπον τὰς θέσεις των καὶ ἀνεχώρησαν εἰς τὸ ἐξωτερικόν, πλὴν τοῦ Ἀρχιερέως τοῦ «Εὐαγγελισμοῦ», ὅστις ἔτρεχεν ἐφ' ἀμάξης δαπάνῃ τῆς Κοινότητος, ἵνα ἐξομολογῇ, μεταλαμβάνῃ καὶ κηδεύῃ τοὺς νεκροὺς, ἀναγκασθεὶς ὡς γράφουν τὰ πρακτικά, ἐπειδὴ ἐν τῷ μεταξύ εἶχε προσβληθῇ ἐκ χολέρας καὶ ὁ μόνος ἀπομείνας πλησίον του ἱερεὺς, νὰ προσλάβῃ ὡς βοηθόν, ἄραβα ἱερέα, καὶ διὰ μὴ ἀνήκοντα εἰς τὸ ὀρθόδοξον δόγμα, ἀναγινώσκοντα δὲ τὸ Εὐαγγέλιον ἀραβιστί, διὰ νὰ κηδεύῃ τοὺς νεκροὺς χριστιανούς. Ἐντὸς τοῦ μικροῦ αὐτοῦ χρονικοῦ διαστήματος ἀπέθανον 320 ὁμογενεῖς, μὴ δυνηθέντες ὡς φαίνεται ν' ἀναχωρήσουν εἰς Ἑλλάδα.

Τὰς ἐξοχωτέρας ὅμως ὑπηρεσίας εἰς τὴν πόλιν κατὰ τὰς δεινὰς ἐκείνας στιγμὰς παρέσχεν, ὡς εἵπομεν τὸ Ἑλληνικὸν Νοσοκομεῖον. Ὁ ἱατρὸς Γ. Τσαγκαρόλος, ὁ μετέπειτα Ἀρχίατρος τοῦ Νοσοκομείου, διοργάνωσε μετὰ θαυμαστῆς αὐταπαρνήσεως τὰ τῆς νοσηλείας τῶν χολεροβλήτων, οἵτινες ἀνεξαρτήτως φυλῆς καὶ θρησκειᾶς συνέρρεον καθ' ἑκατοντάδας. Μόνον τὸν Ἰούνιον τοῦ 1865 παρέμειναν νοσηλευόμενοι

ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΝ
ΜΕΡΟΣ ΠΡΟΣΩΠΕΩΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΟΔΟΥ

ἐν αὐτῷ, κατὰ τὴν ὑπάρχουσαν στατιστικὴν, 207 χολερόβλητοι, ἐν γένει δὲ ἡ συμβολὴ τοῦ Νοσοκομείου κατὰ τὴν κρίσιμον ἐκείνην ἐποχὴν ὑπῆρξε τοιαύτη, ὥστε ἡ μὲν Αἰγυπτιακὴ Κυβέρνησις ἐξέφρασε τὴν μεγάλην αὐτῆς εὐαρέσκειαν διὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν Σερίφ Πασᾶ, ἀπευθύναντος θερμὸν εὐχαριστήριον ἐγγράφον, λίαν ἀξιοσημεῖωτον, πρὸς τὸν Α. Ζυγομαλᾶν, Γενικὸν Πρόξενον τῆς Ἑλλάδος ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, ὁ δὲ Ἀντιβασιλεὺς ἐνθουσιασθεὶς ἀπέστειλε χρηματικὸν δῶρον εἰς τὸ Νοσοκομεῖον ἐκ φράγκων 5000, ὧρισε δὲ ἐτήσιαν ἐπιχορήγησιν τῆς Αἰγυπτιακῆς Κυβερνήσεως ὑπὲρ τοῦ Νοσοκομείου ἐκ Λιρ. Αἰγ. 200.—

Ἐκτοτε τὸ Νοσοκομεῖον ἔλαβε μεγάλην ἀνάπτυξιν καὶ τὸ 1866 ἀναφέρονται νοσηλευθέντες ἐν αὐτῷ 759 ἀσθενεῖς, ἐστεγάζοντο δὲ πρὸς τούτοις καὶ διητῶντο ἐν αὐτῷ πλείσται οἰκογένειαι Κρητῶν, αἵτινες προσέφυγον εἰς Ἀλεξάνδρειαν διὰ νὰ σωθῶσιν ἀπὸ τὰς στυγεράς σφαγὰς εἰς ἃς προέβησαν κατὰ τὸ ἔτος ἐκεῖνο οἱ Τοῦρκοι εἰς τὴν ἡρωϊκὴν Μεγαλόννησον.

Παραλλήλως πρὸς τὴν ὑπὲρ τῶν Σχολείων καὶ τοῦ Νοσοκομείου δρᾶσιν τῆς ἡ Ἐπιτροπῇ τῆς Κοινότητος κατὰ τὴν ἐν λόγῳ περίοδον ὠργάνωσε θαυμασίως καὶ τὰ τῆς ἐσωτερικῆς λειτουργίας τῆς νεοδμήτου Ἐκκλησίας τοῦ « Εὐαγγελισμοῦ », διορίσασα Προεστῶτα καὶ ἱκανὸν ἀριθμὸν Ἱερέων πρὸς θεραπείαν τῶν θρησκευτικῶν ἀναγκῶν τῆς Παροικίας καὶ προέβη εἰς τὴν εἰσαγωγὴν ἐν τῇ Λειτουργίᾳ καλῆς ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς.

Ἐπίσης διοργάνωσε τὰ τῆς καλῆς λειτουργίας τοῦ Κοιμητηρίου καὶ ἐνῆργησε τὴν πρώτην ἐν αὐτῷ ρυμτόμησιν ὁδῶν καὶ διαδρόμων.

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΙΣ, ΠΙΝΑΚΕΣ ΚΑΙ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑΙ

ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 1855 — 1881

Αον) Στατιστικὴ Δαπανῶν

ΕΞΟΔΑ

	ΕΤΟΣ 1855	ΕΤΟΣ 1871
Σχολεῖα Λ. Αἰγ.	532.—	1064.—
Νοσοκομείον »	261.—	477.—
Διάφορα »	170.—	455.—
Ἐν ὅλῳ Λ. Αἰγ.	963.—	1996.—

Βον) Στατιστικὴ Νοσοκομείου

Δὲν ὑπάρχει στατιστικὴ νοσηλευθέντων ἐν τῷ Νοσοκομείῳ παρὰ μόνον ἀπὸ τοῦ ἔτους 1866, καθ' ὃ ἐνοσηλεύθησαν 759 ἄτομα.

Κατὰ τὸ 1871 ἐνοσηλεύθησαν 887 ἄτομα ἐπὶ 13741 ἡμέρας νοσηλείας, ἐξ αὐτῶν 639 ἦσαν Ἑλληνες, ἐκ τῶν ὁποίων πάλιν οἱ 113 ἐνοσηλεύθησαν δωρεάν.

Γον) Στατιστικὴ Σχολείων

Μὴ ὑπαρχούσης στατιστικῆς τῶν μαθητῶν τῶν Σχολείων, παρὰ μόνον ἀπὸ τοῦ 1859, λαμβάνομεν ὡς βάσιν συγκρίσεως τὸ ἔτος 1859 καθ' ὃ εἶχον ἐγγραφῇ :

εἰς τὸ Ἀλληλοδιδακτικὸν	140 μαθηταὶ
» » Ἑλληνικὸν	32 »
» » Παρθεναγωγεῖον	120 μαθήτριά
Σύνολον	292 παιδιὰ
Τὸ 1871 ἐνεγράφησαν	264 μαθηταὶ
	159 μαθήτριά
Σύνολον	423 παιδιὰ, ὧν 229 δωρεάν.

Γ'. ΠΕΡΙΟΔΟΣ

1871 – 1884

Γ. ΠΕΡΙΟΔΟΣ

1871 — 1884

Τοῦ Προέδρου Σοφοκλέους Κωνσταντινίδου παραιτηθέντος, ὡς ἀποδημήσαντος εἰς Ἀγγλίαν, ἐξελέγη τὴν 6ην Μαΐου τοῦ 1871 Πρόεδρος ὁ ΘΕΟΔΩΡΟΣ Μ. ΡΑΛΛΗΣ, προεδρεύσας μέχρι τοῦ Νοεμβρίου τοῦ 1885.

Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ἐπετελέσθησαν σημαντικαὶ πρόοδοι εἰς τὴν Κοινότητα, ὀφειλόμεναι εἰς τὴν διαρκῶς αὖξουσιν ἀγάπην πρὸς τὰ Κοινὰ ὅλων τῶν καλῶν παραγόντων τῆς Παροικίας.

Καὶ ἐν πρώτοις ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος ἐβελτιοῦτο ἡ λειτουργία τῶν Σχολείων, ἅτινα ὑπὸ Σχολάρχας, τὸν Τύμπαν κατ' ἀρχάς, διδάξαντα ἀπὸ τοῦ 1863 ἐπὶ 12 συναπτά ἔτη καὶ κατόπιν τὸν διακεκριμένον Ἑλληνα λόγιον Γρηγόριον Βερναρδάκην, διδάξαντα ἀπὸ τοῦ 1875 μέχρι τοῦ 1878, βραδύτερον δὲ τὸν Δημ. Βενετοκλέα, προώδευσαν εἰς σημεῖον ἀληθῶς ἐπίζηλον διὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην. Αἱ τάξεις τῶν μαθητῶν ἐπληθύνοντο, ὁ δὲ ἀριθμὸς τῶν διδασκόντων ἠῤῥεαν διαρκῶς. Τὸ ἐκπαιδευτικὸν πρόγραμμα αὐτῶν ἠκολούθει μὲν καθ' ὅλα τὸ ἐν Ἑλλάδι, συνεπληροῦτο ὅμως συμφώνως πρὸς τὰς ἐνταῦθα ἀνάγκας, διδασκομένων συστηματικώτερον τῶν ξένων γλωσσῶν καὶ δὴ τῆς ἀραβικῆς γλώσσης. Ἐκτὸς δὲ τῶν εἰσαγομένων ἐκπαιδευτικῶν μεταρρυθμίσεων, ἐδιδάσκοντο ἀναλόγως τῆς προοιούσης αὐξήσεως τῶν προσόδων τῆς Κοινότητος διαρκῶς καὶ ἀνώτερα μαθήματα, προστιθεμένων ἐν ἀναλογίᾳ ἀνωτέρων τάξεων. Οὕτω τὸ 1878 ἐλειτούργει τὸ Ἀλληλοδιδακτικόν, τὸ Ἑλληνικὸν Σχολεῖον καὶ δύο Γυμνασιακαὶ τάξεις, ἐδιδάσκοντο δὲ εἰς τὴν Β' τάξιν διὰ πρώτην φορὰν καὶ ἐμπορικά τινα μαθήματα. Ἐπίσης ἐλειτούργει καὶ πλήρες δημοτικὸν Παρθεναγωγεῖον.

Ἀλλὰ τὸ σημαντικώτερον γεγονός τῆς περιόδου ταύτης ὑπῆρξεν ἡ οἰκοδόμησις νέου Νοσοκομείου, διότι τὸ παλαιὸν ἐκτὸς ὅτι δὲν ἦτο πλέον στερεόν, ἦτο ὡς εἵπομεν τελείως ἀνεπαρκὲς διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς πληθυνθείσης Παροικίας, ἀρχιτεκτονικῶς δὲ οὐδένα σχεδὸν ὄρον ἐπλήρου ἐκ τῶν τότε νοσοκομειακῶν ἀπαιτήσεων.

Ἐσχηματίσθη λοιπὸν κατὰ τὸ 1874 εἰδικὴ Ἐπιτροπὴ πρὸς ἐνέργειαν ἐράνων ὑπὲρ ἀνεγέρσεως τοῦ νέου Νοσοκομείου, ἔχουσα Πρόεδρον τὸν μεγαλέμπορον καὶ τραπεζίτην Κωνστ. Γ. Ζερβουδάκη καὶ μέλη τὰ ἐγκριτώτερα στοιχεῖα τῆς Παροικίας. Ἡ πρόβλεψις τοῦ νέου Νοσοκομείου ἦτο διὰ 150—160 κλίνας ἀσθενῶν. Προκηρυχθέντος διαγωνισμοῦ διὰ τὴν ἐκπόνησιν τῶν σχεδίων, ἐνεκρίθη τὸ σχέδιον τοῦ Ἀρχιτέκτονος Πιλότου, ἡ δὲ ἐκτέλεσις τοῦ μεγάλου τούτου ἔργου ἤρχισε τὸ 1880, ἐπὶ τοῦ ἰδίου γηπέδου, ἐφ' οὗ ἦτο ἐκτισμένον τὸ παλαιὸν Νοσοκομεῖον, εἰς ὃ προσετέθη καὶ ἕτερον τεμάχιον γῆς ἐκ Πήχ. τετραγ. 2487. Τὸ τεμάχιον τοῦτο ἀνῆκεν ἄλλοτε εἰς τὴν Κοινότητα, ἀλλ' ἡ Αἰγυπτιακὴ Κυβέρνησις τὸ διεξεδίκει καὶ ὑπῆρχε μάλιστα πρόθεσις νὰ ἀνεγερθῇ ἐπ' αὐτοῦ Μουσουλμανικὸν Τέμενος. Εὐτυχῶς χάρις εἰς τὰς ἐνεργείας τοῦ Πατριάρχου Σωφρονίου, ἡ Αἰγυπτιακὴ Κυβέρνησις ἐδώρησε τὸ τεμάχιον τοῦτο εἰς τὸν Πατριάρχην, ὅστις πάλιν τὸ ἐδώρησεν εἰς τὸ Νοσοκομεῖον. Ἡ Κοινότης τιμῶσα τὸν φιλογενῆ Πατριάρχην, ὅστις οὐδεμίαν παρέλειπεν εὐκαιρίαν ὅπως ἐκδηλώσῃ τὴν ἀγάπην του πρὸς πᾶν τὸ Ἑλληνικόν, εἶχε τότε ὀνομάσῃ τὸ Νοσοκομεῖον «Ἅγιος Σωφρόνιος» καὶ ἐτοποθέτησεν ἐν τῇ αὐτῇ τοῦ Ἱδρύματος τὸν ἀνδριάντα τοῦ Πατριάρχου Σωφρονίου, διασωζόμενον μέχρι σήμερον. Πρὸς τούτοις ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ ἡ Κοινότης ἐδώρησεν εἰς τὸ Πατριαρχεῖον ἐν ποσὸν Λιρ.Αἰγ. 500.— δι' ἐπισκευὴν τοῦ ἱεροῦ Πατριαρχικοῦ Ναοῦ τοῦ Ἀγίου Σάββα.

Ἡ οἰκοδόμησις τοῦ Νέου Νοσοκομείου, σημειώσασα ἓνα

μεγάλον σταθμὸν ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς Κοινότητος, ὡς ἐκ τῆς σπουδαιότητος τοῦ ἔργου, ἐπερατώθη τὸ 1885, τῆς δαπάνης ληφθείσης ἐν μέρει μὲν ἐκ τῶν συνεισφορῶν αἵτινες εἶχον ἐπὶ τούτῳ ἐνεργηθῇ μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς Ἑλληνικῆς Παροικίας, ἐν μέρει δὲ ἐκ τῶν ἄλλων τῆς Κοινότητος κεφαλαίων.

Ἐν τῷ Νοσοκομείῳ προσέφερον τὰς ὑπηρεσίας των οἱ καλύτεροι ἱατροὶ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, διακριθέντες διὰ τὰς ἐπιστημονικὰς ἐργασίας των, οἱ Γ. Τζαγκαρόλος, Χειροῦργος καὶ Στέφανος Καρτούλης, Παθολόγος. Κατὰ τὴν χρονικὴν ταύτην περίοδον ὑπῆρχε καὶ ἐπιτροπὴ ἐκ Κυριῶν, ἥτις εἶχεν ἀναλάβῃ τὸν ἔλεγχον διαφορῶν τοῦ Νοσοκομείου γενικῶν ὑπηρεσιῶν, ὡς τῆς ἱματιοθήκης κ.λ.π.

Ἐκκραγέντος κατὰ τὸ 1882 τοῦ Ἐθνικιστικοῦ κινήματος τοῦ Ἀραμπῆ Πασᾶ, ἐσημειώθη γενικὴ σχεδὸν ἔξοδος τῶν Ἑλλήνων ἐξ Αἰγύπτου. Ἐκ τῶν πυρκαϊῶν αἵτινες εἶχον ἐκκραγῇ, ἐκάη μεταξὺ τῶν ἄλλων καὶ τὸ ἀριστερὰ τῆς Ἐκκλησίας τοῦ «Εὐαγγελισμοῦ» ἰσόγειον ἀκίνητον τῆς Κοινότητος, τὸ ὁποῖον ἐκτίσθη ἐκ νέου τὸ 1884 ἐκ τῶν χρημάτων ἅτινα ἡ Κοινότης εἰσέπραξεν ὡς ἀποζημίωσιν ἀπὸ τὴν Αἰγυπτιακὴν Κυβέρνησιν.

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΙΣ, ΠΙΝΑΚΕΣ ΚΑΙ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑΙ
ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 1871 — 1884

Αον) Στατιστικαὶ Δαπανῶν

ΕΞΟΔΑ

	ΕΤΟΣ 1871	ΕΤΟΣ 1884
Σχολεῖα Λ. Αἰγ.	1064.—	1776.—
Νοσοκομεῖον »	477.—	3965.—
Ἐκκλησία, Κοιμητήρια		
Γραφεῖα, διάφορα		
ἐξοδα καὶ τόκοι δανείων»	455.—	2646.—
Λ. Αἰγ.	1996.—	8387.—

Βον) Στατιστικὴ Νοσοκομείου

	ΑΣΘΕΝΕΙΣ	ΕΞ ΩΝ ΔΩΡΕΑΝ	ΣΥΝΟΛΟΝ ΗΜΕΡΩΝ ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ
1871	887	113	13741
1884	1617	514	18085

Γον) Στατιστικὴ Σχολείων

	ΜΑΘΗΤΑΙ	ΜΑΘΗΤΡΙΑΙ	ΣΥΝΟΛΟΝ	ΕΞΕΠΑΙΔΕΥΘΗΣΑΝ ΔΩΡΕΑΝ
1871	264	159	423	229
1884	487	487	974	974

Δ'. ΠΕΡΙΟΔΟΣ

1884 — 1899

Δ΄ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

1884 - 1899

Τὸ 1884 γενομένων κοινοτικῶν ἐκλογῶν, ἔλαβον μέρος εἰς τὴν διοίκησιν τῶν Κοινῶν οἱ ἄριστοι τότε τῶν Ἑλλήνων τῆς Ἀλεξανδρείας, ἦτοι ὁ Θεόδωρος Ράλλης, ὁ Γεώργιος Ἀβέρωφ, ὁ μετέπειτα Πρόεδρος καὶ μέγιστος τῶν Εὐεργετῶν τῆς Κοινότητος καὶ τοῦ ἔθνους, ὁ Κωνστ. Γ. Ζερβουδάκης, ὁ Κωνστ. Μ. Σαλβάγος, ὁ Ἐμμ. Α. Μπενάκης καὶ ἄλλοι. Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης ἄρχεται μία τῶν λαμπροτέρων περιόδων τῆς ἱστορίας τῆς Κοινότητος.

Ἡ Τοσιτσαία Σχολὴ κτισθεῖσα τὸ 1854 δαπάναις τοῦ Μιχαὴλ Τοσίτza, δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ ἐπαρκέσῃ διὰ τὰς ἀνάγκας μιᾶς τόσοσιν μεγαλυνθείσης Παροικίας. Ἀπεφασίσθη ὡς ἐκ τούτου τὸ 1884 ἢ ἐκ θεμελίωσιν ἀνοικοδόμησις αὐτῆς, ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ γηπέδου, μεγαλυτέρα καὶ ἀρχιτεκτονικῶς τελειότερα.

Ἡ ἀνοικοδομηθεῖσα Τοσιτσαία Σχολὴ περιελάμβανε Σχολεῖα Ἀρρένων, Παρθεναγωγεῖον, Νηπιαγωγεῖον, μετὰ καινουργούσιν ἐπιπλώσεως καὶ αἰθούσης πραγματογνωσίας, μεγάλης Βιβλιοθήκης, τῆς «Βιβλιοθήκης τῶν Σχολείων», ἐν ἔτος δὲ βραδύτερον, τὸ 1886, ἐκτίσθη ἐπὶ τοῦ τμήματος τῆς Σχολῆς τοῦ πρὸς τὴν ὁδὸν Μοσχῆ Ἀτταρίν, εἰς πρῶτος ὄροφος διὰ τὰς ἀνωτέρας γυμνασιακὰς τάξεις, μετὰ μεγαλοπρεποῦς αἰθούσης σχολικῶν ἐορτῶν, εἰς ἣν ἦγε ὡραία μαρμαρίνη κλίμαξ.

Ἡ νέα Τοσιτσαία Σχολή, ἐπὶ τῆς μετώπης τῆς ὁποίας ἐχαράχθη τὸ σύμβολον «ΑΠΑΝΤΩΝ ΠΑΤΡΙΣ ΑΓΙΩΤΑΤΟΝ» ἐπερατώθη τὸ 1886, ἀπετέλεσε δὲ ἀξιοσημείωτον διὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην γεγονός. Διὰ τὴν οἰκοδομὴν αὐτῆς καὶ τὴν ἐπιπλωσὴν τῆς ἐδαπανήθησαν περὶ τὰς 12000 λίρας, ὧν μέρος μὲν ἐλήφθη ἐκ τῆς ἀποζημιώσεως ἣν εἰσέπραξεν ἡ Κοινότης ἀπὸ τὴν Αἰγυπτιακὴν Κυβέρνησιν διὰ τὰς ζημίας ἃς ὑπέστησαν τὰ

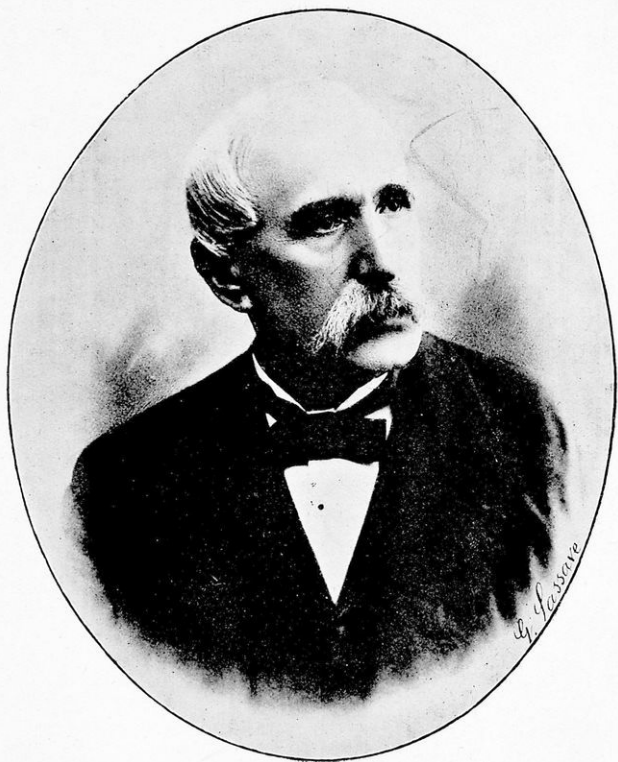
κτίριά της κατὰ τὰς ταραχὰς τοῦ 1882, μέρος δὲ ἀπὸ χρήματα τῆς Κοινότητος ἐκ συναφθέντων δανείων.

Ἡ σπουδαιότερα ἐν τούτοις ὤθησις εἰς τὴν ἀνάπτυξιν καὶ βελτίωσιν τῶν Ἑλληνικῶν Σχολείων ἐδόθη ὡς θὰ ἴδωμεν κατωτέρω ὑπὸ τοῦ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΒΕΡΩΦ, ἀναλαβόντος τὴν προεδρείαν τὸν Νοέμβριον τοῦ 1885, τοῦ Θεοδώρου Πάλλη παραιτηθέντος καὶ ἀναγκηρωθέντος Ἐπιτίμου Προέδρου τῆς Κοινότητος διὰ τὰς πολυτίμους πρὸς αὐτὴν ὑπηρεσίας του.

Τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1887 ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς ὁ νέος Κανονισμὸς τῆς Κοινότητος, ἐν τῷ ὁποίῳ διετηρήθη ἀκεραίως τὸ πνεῦμα τοῦ παλαιοῦ Κανονισμοῦ τοῦ ἔτους 1854 καὶ ἔμειναν σεβασταὶ αἱ θεμελιώδεις ἀρχαὶ ἐφ' ὧν ἰδρῦθη καὶ ἡκμασεν ἡ Κοινότης. Ὁ νέος Κανονισμὸς διεβιβάσθη διὰ τοῦ Πολιτικοῦ Πράκτορος καὶ Γενικοῦ Προξένου τῆς Ἑλλάδος ἐν Αἰγύπτῳ Α. Βυζαντίου πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν, ἥτις ἐνέκρινεν αὐτὸν διὰ Β. Δ. ἡμερομηνίας 18 Ἰουνίου 1887.

Ὁ νέος Κανονισμὸς τοῦ 1887 καίτοι διατηρήσας τὸ συντηρητικὸν πνεῦμα τοῦ παλαιοῦ, καθώρισε τελειότερον ἐπὶ τῇ βάσει τῆς κτηθείσης πείρας τὰ τῆς Διοικήσεως τῶν Κοινῶν. Ὁ Κανονισμὸς τεθεὶς ἐν ἰσχύει ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1888, ἐξακολουθεῖ νὰ διέπῃ τὰ τῆς Κοινότητος μέχρι σήμερον.

Κατὰ τὸ ἔτος 1887, τὰ χρήματα τῆς Κοινότητος, κληροδοτηθέντα αὐτῇ ἐν μεγάλῃ μοίρᾳ ὑπὸ τῶν διαχειρίσεων δεκάδων ἐτῶν, ἀνήρχοντο εἰς 500000 φράγκα χρυσᾶ, ἔφθασαν δὲ εἰς τὸ ὑπέρρογκον τοῦτο ποσὸν λόγῳ τῶν μεγάλων δαπανῶν εἰς ἃς ἡ Κοινότης εἶχε προβῇ ἰδίως κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη, διὰ τὴν ἐκ βάθρων ἀνοικοδόμησιν τῆς Τοσιτσαίας Σχολῆς, διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς οἰκοδομῆς τοῦ νέου Νοσοκομείου καὶ διὰ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΒΕΡΩΦ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΣ ΕΥΕΡΓΕΤΗΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΙΑ 1885 — 1899

τὴν οἰκοδόμησιν τοῦ ἰσογείου ἀκινήτου ὁδοῦ Μοσχὲ Ἀτταρίν, μὴ ἐξαρχεσάσης τῆς ὑπὸ τῆς Αἰγυπτιακῆς Κυβερνήσεως πληρωθείσης ἀποζημιώσεως διὰ τὰς πυρκαϊὰς τοῦ 1882.

Ἐκ τῶν πρώτων μελημάτων τοῦ Ἀβέρωφ ἦτο ἡ ἀπόσβεσις τῶν χρεῶν, ἅτινα ἐπέβρον καταθλιπτικῶς τὴν Κοινότητα καὶ τὸν προϋπολογισμόν της, ἐκλόνιζον δὲ ἐπικινδύνως τὴν οἰκονομικὴν της ὑπόστασιν. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον συνεστήθη τὸν Νοέμβριον τοῦ 1887 μεγάλη Ἐπιτροπεία πρὸς ἐνέργειαν εἰσφορῶν, μὲ Πρόεδρον τὸν Πατριάρχην Σωφρόνιον, Ἀντιπρόεδρον τὸν Πολιτικὸν Πράκτορα τῆς Ἑλλάδος Α. Βυζάντιον καὶ μέλη τοὺς ἐπιφανεστέρους τῶν Ἑλλήνων τῆς πόλεως μας.

Συνελέγη ἀμέσως ὁλόκληρον τὸ πρὸς ἀπόσβεσιν τῶν χρεῶν ἀπαιτούμενον ποσόν, μεταξὺ δὲ τῶν λαβόντων μέρος εἰς τὴν ἐνεργηθεῖσαν συνεισφορὰν, ἐξαίρετικὴν κατέλαβον θέσιν ὁ Πατριάρχης Σωφρόνιος μὲ προσωπικὴν ἐκ τῶν ὑστερημάτων τοῦ προσφορὰν ἐξ 25.000 χρ. φρ., ὁ Ἀβέρωφ μὲ 250.000 φρ. χρ., ἦτοι τὸ ἥμισυ τοῦ χρέους ἐκαλύφθη ὑπὸ μόνου τοῦ Ἀβέρωφ, ὁ Κ. Γ. Ζερβουδάκης μὲ 40.000 φρ., ὁ Ἰω. Ἀντωνιάδης μὲ φρ. 40000 καὶ ἄλλοι διὰ μικρότερα ποσά.

Ἡ συντελεσθεῖσα ἀπόσβεσις τῶν χρεῶν τῆς Κοινότητος ὑπῆρξεν ἡ πραγματικὴ οἰκονομικὴ ἀπελευθέρωσις αὐτῆς, ὅσον ἀφορᾷ δὲ τὴν γενναιοδωρίαν τῶν λαβόντων μέρος εἰς τὴν συνεισφορὰν καὶ τὰ εὐγενῆ τῶν αἰσθήματα ἀφίνομεν τὰ γεγονότα νὰ ὀμιλήσουν ἅψ' ἑαυτῶν.

Τῶν δύο τούτων κατ' ἐξοχὴν εὐτυχῶν γεγονότων ἀχθέντων εἰς πέρας, ἡ προσοχὴ τότε τῶν ἰθυνόντων καὶ δὴ τοῦ Ἀβέρωφ ἐστράφη πρὸς βελτίωσιν τῆς παρ' ἡμῖν ἐκπαιδεύσεως.

Ὁ Γεώργιος Ἀβέρωφ ἠγάπα ὁλοψύχως τὰ Σχολεῖα, ἅτινα ἐθεώρει δικαίως ὡς τὸ μόνον ὄργανον ἀναπτύξεως καὶ βελτιώσεως τοῦ ἔθνους μας, δι' ὃ καὶ ὡς πρόγραμμα καὶ σκοπὸν τῆς ζωῆς του ἔθετο τὴν προαγωγὴν των.

Ὁ Ἀβέρωφ ὑπῆρξεν ὁ μέγιστος τῶν Σχολείων Εὐερ-

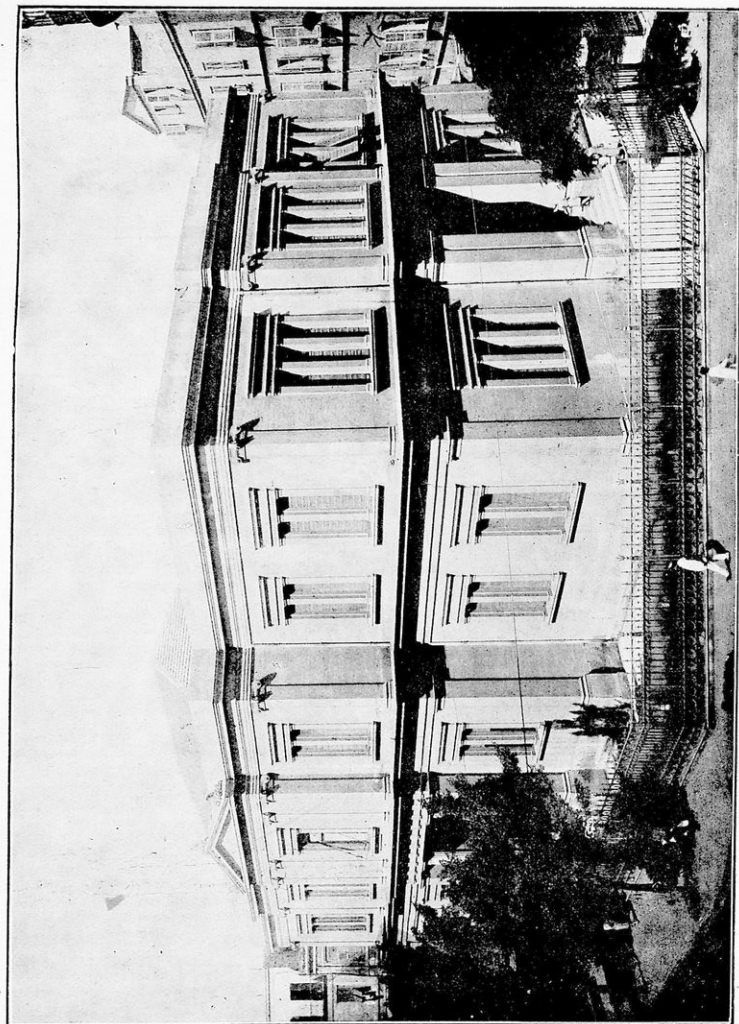
γέτης. Καὶ κατὰ μὲν τὸ 1887 διὰ τῶν γενναίων ὑπὲρ τῶν Σχολείων ἐπιχορηγήσεών του κατώρθωσε νὰ προστεθῇ μία εἰσέτι ἀνωτέρα τάξις, τὸ δὲ 1889 διὰ τῆς προσθήκης τῆς τετάρτης γυμνασιακῆς τάξεως ἀνήγαγε τὴν ἀνωτέραν Σχολὴν τῆς Κοινότητος εἰς πλήρες τετρατάξιον Γυμνάσιον, ἀναγνωρισθὲν ἀπὸ τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1890-1891 ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, ὡς ἰσότιμον τῶν ἐν Ἑλλάδι Γυμνασίων.

Τὸ 1888 εἶχε συνταχθῇ νέος Κανονισμὸς τῶν Σχολείων ἐπὶ κεφαλῇς τῶν ὁποίων διορίσθη τὸ 1889, μετὰ τοῦ ἀειμνήστου Γυμνασιάρχου Δ. Βενετοκλέους, ὑπηρετήσαντος ἀπὸ τοῦ 1878 μέχρι τοῦ 1905 καὶ ἕτερος Γυμνασιάρχης, ὁ Παλαιολόγος Γεωργίου, ὅστις ἐξακολοθεῖ μέχρι σήμερον νὰ διευθύνῃ αὐτὰ μεθ' ὑπερόχου καὶ ἀκαταβλήτου ἀφοσιώσεως, ἀφιερῶσας ὁλόκληρον τὴν ζωὴν του διὰ τὴν ἀνάπτυξιν καὶ προαγωγὴν αὐτῶν εἰς τὸ σημερινὸν σημεῖον ἀκμῆς.

Ἡ ὑπὲρ τῶν Σχολείων ἐνθουσιώδης καὶ εὐεργετικὴ προσπάθεια τοῦ Ἀβέρωφ διήγειρεν ἄπειρον ἐνθουσιασμόν ἀνὰ τὴν Ἑλληνικὴν Παροικίαν, ἥς τὰ ὁμόφωνα διερμηνεύων αἰσθημάτων, ὁ μετὰ τὸν Ἀβέρωφ προεδρεύσας Κωνστ. Μ. Σαλβάγος, προέτεινε τὸ Γυμνάσιον νὰ ὀνομασθῇ «Ἀβερῶφειον» εἰς ἔνδειξιν εὐγνωμοσύνης τῆς Κοινότητος διὰ τὰς ὑπὲρ τῶν Σχολείων αὐτῆς προσπάθειάς του. Ὁ σεμνὸς ὅλλὰ μέγας οὗτος Ἕλλην πατριώτης ἐδέχθη κατόπιν πολλῶν ἀρνήσεων νὰ δοθῇ εἰς τὸ Γυμνάσιον ἡ προσωνυμία «Ἀβερῶφειον», ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ ἐγίνετο δεκτὴ ἀποκλειστικὴ ὑπὲρ τοῦ Γυμνασίου ἐτησίᾳ προσφορά του ἐκ Α.Σ.τ. 400.

Ἡ Κοινότης εἰς ἔνδειξιν τότε τῆς εὐγνωμοσύνης της ἔστησεν ἐν περιφανεί θέσει τῆς κλίμακος τοῦ Γυμνασίου τὴν προτομὴν τοῦ Ἀβέρωφ, ποιηθεῖσαν ἐκ πεντελικοῦ μαρμαροῦ ὑπὸ τοῦ Ἑλλήνου καλλιτέχου Γ. Βρούτου.

Δὲν παρῆλθε πολὺς καιρὸς καὶ ὁ Ἀβέρωφ βλέπων ὅτι τὸ παρὰ τὴν Τοσιτσαίαν Σχολὴν ἰσόγειον Παρθεναγωγεῖον, ὃχι

ΑΒΕΡΩΦΕΙΟΝ ΠΑΘΕΝΑΓΩΓΕΙΟΝ

ΠΡΟΣΩΝ 15 ΠΡΟΣ ΤΑΣ ΟΔΟΥΣ ΣΕΣΟΤΡΙΣ ΚΑΙ ΣΙΔΙ ΜΕΤΩΛΛΙ

μόνον δὲν ἦτο πλέον δυνατόν νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς Παροικίας, ἀλλὰ καὶ οὐδεμίαν ἐπλήρου συνθήκην τῆς νεωτέρας ὑγιεινῆς, ἀνηγγάειλε κατὰ Νοέμβριον τοῦ 1893 ὅτι θ' ἀνεγείρῃ ἰδίᾳ αὐτοῦ δαπάνῃ Παρθεναγωγεῖον ἐπὶ τοῦ γηπέδου τὸ ὁποῖον εἶχε δωρήσῃ εἰς τὴν Κοινότητα τὸν Ἰούνιον τοῦ 1880 ὁ ὁμογενὴς Ἰδομενεὺς Βιττώρης, ἐπὶ τῇ βάσει σχεδίου τὸ ὁποῖον ἐξεπόνησεν ὁ Ἀρχιτέκτων Νικόλαος Παρασκευᾶς.

Ἡ κατάθεσις τοῦ θεμελίου λίθου ἐγένετο τὴν 22αν Μαΐου 1894 πανηγυρικῇ διὰ Πατριαρχικῆς ἱεροτελεστίας. Τὸ Ἀβερῳφεῖον Παρθεναγωγεῖον ἤρχισε λειτουργοῦν ἀπὸ τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1896/97, τὰ δὲ ἐπίσημα ἐγκαίνια αὐτοῦ ἐτελέσθησαν κατὰ τὴν ἐορτὴν τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν τὸ 1897.

Αἱ ἄλλεπάλληλοι ἀφ' ἐνὸς γενναιοδωρίαι τοῦ Ἀβέρωφ καὶ τὸ ἔνθεον ὑπὲρ τῶν Κοινῶν ἐνδιαφέρον του, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ συντελεσθεῖσα ἀπελευθέρωσις τῆς Κοινότητος ἀπὸ τῶν δυσβαστάκτων χρεῶν τῆς, καὶ τέλος ἡ ἐκ τῆς ψηφίσεως τοῦ νέου Κανονισμοῦ παραχθεῖσα ἀγαθὴ ἐντύπωσις, ἐνέπνευσαν εἰς τὸ Κοινὸν βαθεῖαν ἐμπιστοσύνην πρὸς τὴν Κοινότητα καὶ τὸ ἔργον τῆς, δι' ὃ καὶ ἤρχισαν ἐξαγγελλόμεναι σημαντικώταται δωρεαὶ πλουσίων ὁμογενῶν, ὡς αἱ τοῦ Ἰω. Δημητρίου τοῦ Μακεδόνος καὶ Νικολάου Τούλη τοῦ Ἡπειρώτου, οἵτινες ἐκτὸς τῶν διαρκούσης τῆς ζωῆς των μεγάλων εἰς χρῆμα δωρεῶν των, κατέλιπον εἰς τὴν Κοινότητα μετὰ τὸν θάνατόν των σπουδαιότατα ἀγροτικὰ κτήματα ἐν Αἰγύπτῳ, ὧν τὰ εἰσοδήματα ἐπηύξησαν τὰς ἐτησίας κοινοτικὰς προσόδους.

Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ Ἀβέρωφ διὰ τῶν πρὸς τὸ Ἔθνος μεγάλων δωρεῶν του ἀνέχθη πλέον εἰς Ἑθνικὸν Εὐεργέτην. Ἡ Ἑλληνικὴ Κοινότης Ἀλεξανδρείας ὑπερήφανος διὰ τὸν Μέγαν Πρόεδρόν της ἀπεφάσισε νὰ στήσῃ ἐν τῇ μεγάλῃ αὐλῇ τῆς Τοσιτσαίας Σχολῆς τὸν ἀνδριάντα αὐτοῦ, ποιηθέντα ἐκ πεντελικοῦ μαρμάρου ὑπὸ τοῦ Ἑλλήνος καλλιτέχνου Γ. Βιτάλη.

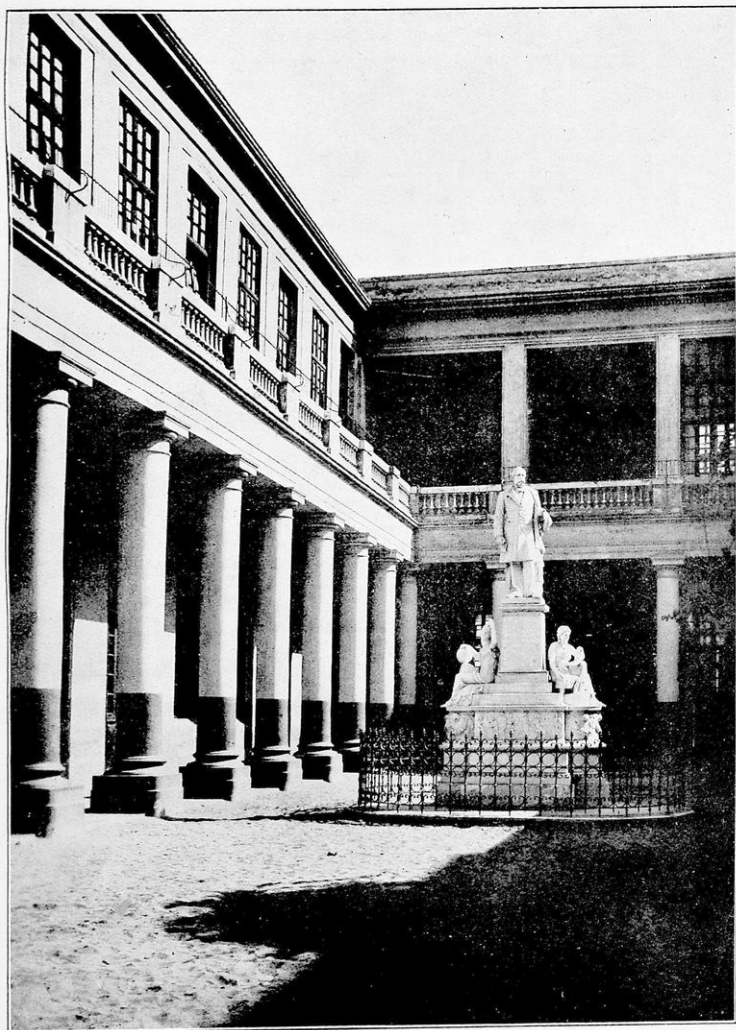
Τὰ ἀποκαλυπτήρια τοῦ ἀνδριάντος ἐγένοντο ἐν πανηγυρικῇ συγκεντρώσει τὸν Μάϊον τοῦ 1899, παρουσίᾳ τοῦ Ἀβέρωφ, ὅστις συγκεκινημένος ἐξήγγειλεν ὅτι δωρεῖται εἰς τὴν Κοινότητα νέον εὐεργετικὸν διὰ τὴν Παροικίαν ἴδρυμα, ἰδίαις αὐτοῦ δαπάναις ἰδρυθησόμενον, τὴν «Βιοτεχνικὴν Σχολήν», ἣν ὑπεσχέθη νὰ προικίσῃ δι' ἐτησίας ἐπιχορηγήσεως, ὡς εἶχε πράξῃ διὰ τὸ Ἀβερῶφειον Γυμνάσιον καὶ τὸ Ἀβερῶφειον Παρθενάγωγεῖον, πρὸς ᾧ ἐχορήγει ἐτησίως περὶ τὰς 1000 λίρας.

Δυστυχῶς ὅμως ὁ Μέγας οὗτος Ἕλλην ἀπέθανεν ὀλίγας ἡμέρας βραδύτερον, τὴν 28ην Ἰουλίου 1899, εὐτυχήσας κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη τῆς ζωῆς του νὰ ἴδῃ τὸ ὄνομά του λατρευόμενον ὑπὸ τοῦ πανελληνίου διὰ τὴν πρὸς τὰ Κοινὰ καὶ τὴν Πατρίδα του ἀγάπην.

Ἡ κηδεία τοῦ Ἀβέρωφ ἐγένετο πάνδημος, μετέσχον δὲ δι' ἀντιπροσωπειῶν τῶν ὅλαι αἱ Ἑλληνικαὶ Κοινότητες τῆς Αἰγύπτου, τὰ δὲ ὅσῳ του μετεφέρθησαν βραδύτερον, τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1908, εἰς Ἀθήνας διὰ τοῦ ἑλληνικοῦ πολεμικοῦ πλοίου «ὁ Ναύαρχος Μιαούλης» καὶ ἐνεταφιάσθησαν εἰς γῆν ἑλληνικὴν, ἣ δὲ Κυβέρνησις τῆς Πατρίδος ἀπένειμεν εἰς αὐτὸν τὰς ὑψίστας τῶν τιμῶν.

Ὁ Ἀβέρωφ διὰ τῆς διαθήκης του κατέλιπεν εἰς τὴν Κοινότητα ἐν ἀγροτικῶν κτῆμα ἐν Αἰγύπτῳ ἐκτάσεως 1160 φεδανίων, ὧν τὸ καθαρὸν ἐτήσιον εἰσόδημα, ἀνερχόμενον σήμερον εἰς 7—8000 λίρας, διατίθεται ὑπὲρ τῶν Σχολείων τῆς Κοινότητος, εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ὁποίων ὁ Ἀβέρωφ τοσοῦτον μεγαλουργὸν ἔλαβε μέρος.

Πρὶν ἢ εἰσέλθωμεν εἰς τὴν ἐπακολουθήσαντα τὸν θάνατον τοῦ Ἀβέρωφ νέαν περίοδον τῆς Ἱστορίας τῆς Κοινότητος, ἐπιβάλλεται νὰ ἐξαρθῇ ἐν ὅλῃ αὐτῆς τῇ μεγαλείῳ ἢ δημιουργικῇ προσπάθειᾳ ἣτις ἀνεπτύχθη κατὰ τὸ ἀπὸ τοῦ 1884 μέχρι τοῦ 1899 μικρὸν σχετικῶς χρονικὸν διάστημα, καὶ νὰ σημειω-

ΤΟΣΙΤΣΑΙΑ ΣΧΟΛΗ

Ο ΣΤΗΘΕΙΣ ΤΟ 1899 ΑΝΔΡΙΑΣ ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΒΕΡΩΦ

θῶσι τὰ ἐξόχως λαμπρὰ ἀποτελέσματα ἅτινα προήλθον ἐκ τῆς ὀργανωμένης προσπάθειας ὀλίγων ἐκλεκτῶν Ἑλλήνων μ' ἐπὶ κεφαλῇς τὸν εὐεργετικὸν Ἀβέρωφ.

Καὶ πρῶτον ὅλων ἔθεσαν, διὰ τῶν ἔργων των περὶ ὧν ἐγένετο ἤδη λόγος, τὴν Κοινότητα ἐπὶ ἀσφαλεστέρων βάσεων νομικῆς καὶ ὕλικῆς ὑπάρξεως καὶ ἀνήγαγον αὐτὴν ὡς πρότυπον μιμήσεως ἀνὰ τὰς ἑλληνικὰς Παροικίας τῆς Αἰγύπτου.

Ὁργανωμένοι Ἑλληνικαὶ Κοινότητες δὲν ὑπῆρχον μέχρι τοῦ 1870 παρὰ μόνον αἱ τῆς Ἀλεξανδρείας, πρώτης καὶ ἀρχαιοτέρας ὅλων, καὶ τοῦ Καΐρου, Ἑλληνικαὶ δὲ Ὁρθόδοξοι Ἐκκλησίαι, μέχρι τῆς ἀνόδου εἰς τὸν Πατριαρχικὸν Θρόνον Ἀλεξανδρείας, τοῦ Σωφρονίου, τοῦ μεγάλου αὐτοῦ τὴν ψυχὴν Ἑλληνοῦ Πατριάρχου, μόνον 4 ὑπῆρχον κατ' ὅλην τὴν Αἴγυπτον.

Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ὅμως ταύτης, αἱ ἑλληνικαὶ Παροικίαι αἱ ἐγκατεστημένα εἰς διαφόρους πόλεις τοῦ ἐσωτερικοῦ, μιμούμεναι τὸ παράδειγμα τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητος Ἀλεξανδρείας, ἥτις ὡς ἄλλος Φάρος τῆς ἑλληνικῆς ποτὲ Ἀλεξανδρείας, ἔδιδε τὴν κατεύθυνσιν εἰς πᾶσαν ἑλληνικὴν ἐνέργειαν, συνέπηγον ὀργανωμένας Κοινότητας, κοινῇ δὲ συνεισφορᾷ τῶν ἀποτελούντων αὐτὰς ὁμογενῶν, ἔκτιζον τὴν Ἑλληνικὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν των, τὸ Ἑλληνικὸν Δημοτικὸν Σχολεῖον των.

Ἀπὸ τοῦ 1870 μέχρι τοῦ 1893 εἶχον ἰδρυθῇ Ἑλληνικαὶ Κοινότητες εἰς τὰς πόλεις Δαμαγχοῦρ, Κάφρ-Ζαγιάτ, Τάντα, Μιχάλλα-Κεμπίρ, Ζίφτα, Σαμανοῦδ, Σιμπίν-ἐλ-Κόμ, Μανσουρά, Ζαγαζίν, Μίτ-Γάμρ, Βέγγα, Σουέξ, Ἰσμαηλία, Πόρτ-Σαΐτ, Μίνια, Φαγιούμ, Βένι-Σουέφ, Ἀσσιούτ καὶ εἰς τὸ προάστειον Ἀλεξανδρείας Ράμλε, ἐκτίσθησαν εἰς τὰς πόλεις ταύτας Ἐκκλησίαι καὶ Σχολαὶ καὶ ἡ ἑνδοξος γαλανόλευκος σημαία μας ἐκυμάτιζε παρὰ τὸν ἅγιον Σταυρὸν τοῦ Ὁρθοδόξου Ἑλληνικοῦ Ναοῦ.

Αἱ Ἑλληνικαὶ Κοινότητες συνεννοοῦντο διὰ τῆς καρδίας, ἐλάμβανον ὁδηγίας διὰ τὴν ὀργάνωσίν των ἀπὸ τὴν Μητέ-

ρα Κοινότητα Ἀλεξανδρείας καὶ ἐτίθεντο διὰ τῶν Καταστατικῶν τῶν ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν ἐλληνικῶν προξενικῶν Ἀρχῶν τῆς Αἰγύπτου.

Εὐρισκόμενοι εἰς τὴν ἐν τῷ κεφαλαίῳ τούτῳ ἱστορουμένην περίοδον θ' ἀναφέρωμεν ὅτι τὸν Ἰούνιον τοῦ 1893, τῇ πρωτοβουλίᾳ τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητος Ἀλεξανδρείας καὶ τῇ ἐμπνεύσει τοῦ Πολιτικοῦ Πράκτορος τῆς Ἑλλάδος ἐν Αἰγύπτῳ Ἰω. Γρυπάρη, συνήλθον ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἀντιπρόσωποι τῶν προειρημένων ἐλληνικῶν Κοινοτήτων αἵτινες εἶχον ἰδρυθῇ μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης καὶ συνεσκέφθησαν πρὸς ἐξεύρεσιν τῶν μέσων ἐνισχύσεως τοῦ Πατριαρχείου καὶ ἀξιοπρεποῦς αὐτοῦ συντηρήσεως. Τῇ προτάσει τοῦ Ἀβέρωφ συνεστήθησαν τότε ἐπιτροπαὶ ἀνὰ τὰς Κοινότητας πρὸς ἐγγραφὴν ἐτησίων συνδρομῶν ὑπὲρ τοῦ Πατριαρχείου.

Τὸ γεγονός τοῦτο ἀναφέρομεν διὰ ν' ἀποδειχθῇ τὸ πνεῦμα τῆς συνεργασίας ἀφ' ἑνός, διατηρηθὲν ἀκεραίως μέχρι σήμερον μεταξὺ τῶν Ἑλληνικῶν Κοινοτήτων καὶ ἀφ' ἑτέρου ἡ ἀγάπη καὶ τὸ εὐγενὲς ἐνδιαφέρον τῶν ἐλληνικῶν παροικιῶν πρὸς τὸ Πατριαρχεῖον Ἀλεξανδρείας, τὸ ὁποῖον ἐλληνικὸν πάντοτε, ὑπὸ Ἑλληνας Πατριάρχας, ὧν τινες ὡς ὁ Ἱερόθεος ὁ Β' τὸ 1854 καὶ ὁ Σωφρόνιος τὸ 1870-1900, ἠγαπήθησαν ὑπὸ τῶν Ἑλληνικῶν Κοινοτήτων διὰ τὴν θερμὴν ἀφοσίωσιν ἣν ἔτρεφον πρὸς πᾶν τὸ ἐλληνικὸν καὶ διὰ τὸν ἐνθουσιασμὸν ὃν ἰδίως ὁ Σωφρόνιος ἐπέδειξε διὰ τὴν ἰδρυσιν ἀνὰ τὴν Αἴγυπτον Ἑλληνικῶν Κοινοτήτων, ἀνεξαρτήτων καὶ αὐτοδιοικουμένων, πολιτικῶς δὲ ἐξ Ἑλλάδος ἐξαρτωμένων.

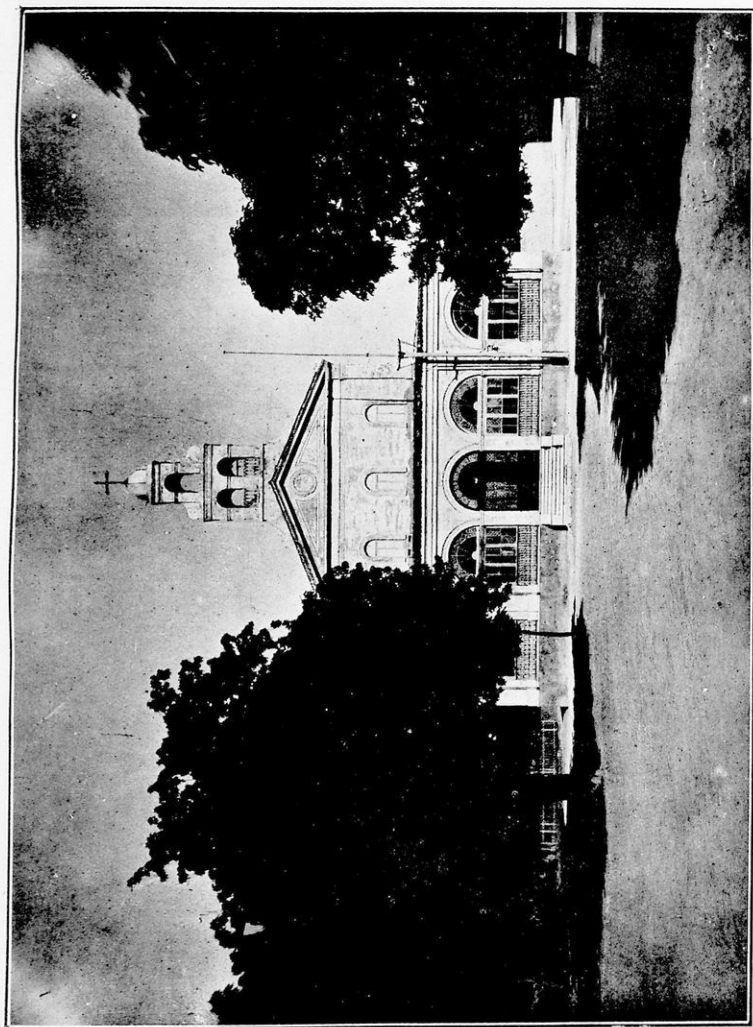
Ὁ Σωφρόνιος ἀφ' ἧς ἦλθεν εἰς Ἀλεξάνδρειαν διέταξεν ἀντὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς σημαίας μετὰ σταυροῦ ἣτις ὑφούτο εἰς τὰς 4 τότε Ἑλληνικὰς Ἐκκλησίας, νὰ ὑφούται ἡ Ἑλληνικὴ Σημαία, μετ' ἐνθουσιασμοῦ δὲ ἠυλόγει πᾶσαν ἐλληνικὴν κίνησιν καὶ προσπάθειαν.

Ο ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ ΣΩΦΡΟΝΙΟΣ

ΜΕΓΑΣ ΕΥΕΡΓΕΤΗΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ

1870 — 1899

Η ΕΞΟΧΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΦΗΤΟΥ ΗΛΙΟΥ
ΕΝ ΡΑΜΛΙΔΙ, ΣΤΑΘΜΟΣ ΤΣΑΝΑΚΛΗ

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ

Αἱ ἑλληνικαὶ Κοινότητες, τῇ πρωτοβουλίᾳ τῆς Κοινότητος Ἀλεξανδρείας, τὸν Ἰούλιον τοῦ 1889 πανηγυρικῶς ἐώρτασαν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τὴν πεντηκονταετηρίδα τῆς Ἀρχιερωσύνης τοῦ Πατριάρχου Σωφρονίου, οὗτινος ἡ μαρμαρίνη προτομὴ στηθεῖσα ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ Νοσοκομείου, ἀπεκαλύφθη τὴν ἡμέραν ἐκείνην, εἰς ἀνάμνησιν τῆς ἐορτῆς καὶ εἰς ἔνδειξιν τιμῆς διὰ τὴν μεγάλην ἑλληνικὴν καρδίαν του.

Ὅταν ὁ Πατριάρχης Σωφρόνιος, ὑπέργηρος, ἠκολούθησε τὸν Ἀβέρωφ εἰς τὸν θάνατον, τὴν 23ην Αὐγούστου 1899, ἡ Ἑλληνικὴ Κοινότης ἀπένειμεν αὐτῷ ὑπέρτατον φόρον τιμῆς, κηδεύσασα αὐτὸν κοινοτικῇ δαπάνῃ ἐν συναγερωμῷ ὁλοκλήρου τῆς Παροικίας.

Ἐν ἄλλο ἀξιοσημεῖωτον γεγονός τῆς περιόδου ταύτης ὀφείλομεν ν' ἀναφέρωμεν, τὸ ἐξῆς: Τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1889, ὁ Πολιτικὸς Πράκτωρ τῆς Ἑλλάδος ἐν Αἰγύπτῳ, αἰμμηστος Ἀν. Βυζάντιος, δι' ἐγγράφου του προσεκάλεσε τὴν Ἑλληνικὴν Κοινότητα Ἀλεξανδρείας νὰ προσαρτήσῃ εἰς αὐτὴν τὸν ἐν Ραμλῷ Ἱερὸν Ναὸν τοῦ Προφήτου Ἡλιοῦ, μετὰ τῶν παραρτημάτων του, ἐν οἷς καὶ τινες ἰσόγειοι οἰκίσκοι, ὧν μέρος ἐχρησιμοποιεῖτο ποτὲ διὰ μικρὸν δημοτικὸν σχολεῖον καὶ τῶν ὁποίων πάντων ἡ διαχείρισις μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἠνείχετο ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητος Ραμλίου.

Ἡ προσάρτησις καὶ συγχώνευσις ἐγένετο τὸν Μάρτιον τοῦ 1890, τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητος Ἀλεξανδρείας ἀναλαβούσης τὴν διαχείρισιν ἀπὸ τῆς 1ης Ἀπριλίου 1890.

Βραδύτερον ἐν τῷ περιβόλῳ τοῦ Ναοῦ τοῦ Προφήτου Ἡλιοῦ ἀνηγέρθη ὑπὸ τῆς ἡμετέρας Κοινότητος ἡ Μικτὴ Δημοτικὴ Σχολὴ Ραμλίου, ἥτις κανονικῶς λειτουργοῦσα μέχρι σήμερον, τελεῖ ὑπὸ τὴν γενικὴν διεύθυνσιν τῶν Σχολείων Ἀλεξανδρείας.

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΙΣ, ΠΙΝΑΚΕΣ ΚΑΙ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑΙ
ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 1884 — 1899

Αον) Στατιστικαὶ Δαπανῶν

ΕΞΟΔΑ

	ΕΤΟΣ 1884	ΕΤΟΣ 1899
Σχολεῖα Λ. Αἰγ.	1776.—	3914.—
Νοσοκομεῖον »	3965.—	5950.—
Ἐκκλησία, Κοιμητήρια, Γραφεῖα, καὶ λοιπὰ ἐξοδα »	2646.—	1962.—
Λ. Αἰγ.	8387.—	11826.—

Βον) Στατιστικὴ Σχολείων

	ΜΑΘΗΤΑΙ	ΜΑΘΗ- ΤΡΙΑΙ	ΣΥΝΟΛΟΝ	ΕΞΕΠΑΙΔΕΥΘΗΣΑΝ ΔΩΡΕΑΝ	ΔΙΔΑΣΚΟΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΝ ΚΑΙ ΒΟΗΘΟΙ
1884	487	487	974	974	—
1899	818	619	1437	673	41

Γον) Στατιστικὴ Νοσοκομείου

	ΑΣΘΕΝΕΙΣ	ΕΞ ΩΝ ΔΩΡΕΑΝ	ΣΥΝΟΛΟΝ ΗΜΕΡΩΝ ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ
1884	1617	514	18085
1899	1273	497	31378

Ε'. ΠΕΡΙΟΔΟΣ

1899 — 1911

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΑΛΒΑΓΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΣ ΕΥΕΡΓΕΤΗΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΙΑ 1900 — 1901

Ε'. ΠΕΡΙΟΔΟΣ

1899 — 1911

Τὸν Γεώργιον Ἀβέρωφ διεδέχθη εἰς τὴν προεδρείαν τῆς Κοινότητος ὁ πολύτιμος αὐτοῦ συνεργάτης καὶ Ἀντιπρόεδρος ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Μ. ΣΑΛΒΑΓΟΣ, ἐκλεγείς τὸν Μάρτιον τοῦ 1900. Ὁ διακεκριμένος οὗτος Ἕλλην καὶ μεγαλοφυῆς Τραπεζίτης, ὅστις ὑπῆρξεν ἐκ τῶν πρώτων ιδρυτῶν τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Αἰγύπτου, ἔτρεφε τὰ ὠραιότερα αἰσθήματα πρὸς τὴν Κοινότητα καὶ εἶχεν εὐρὺ πρόγραμμα ἐργασίας πρὸς ἀνάπτυξιν τοῦ ἔργου της. Εἶνε ἄξιον ἰδιαιτέρας μνείας ὅτι ἐκτὸς τῶν δωρεῶν τοῦ πρὸς διαφόρους σκοποῦς, ἐχοργῇ καὶ ἐτησίαν συνδρομὴν πρὸς τὴν Κοινότητα ἐκ 500 Λιρῶν. Δυστυχῶς δὲν ἐπρόλαβε νὰ πραγματοποιήσῃ τὰς εὐγενεῖς προθέσεις τοῦ ἀποθανόντος αἰφνιδίως τὸν Ἰούλιον τοῦ 1901.

Ἐπὶ τῆς προεδρείας τοῦ ἐνηργήθησαν ἐκλογαὶ πρὸς ἀνάδειξιν τοῦ διαδόχου τοῦ Πατριάρχου Σωφρονίου, ἐξελέγη δὲ κοινῇ ψήφῳ κλήρου καὶ λαοῦ, ὁ Μητροπολίτης Ναζαρετ ΦΩΤΙΟΣ, εἰς ὃν ἀφικθέντα ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1900 ἐγένετο τῇ πρωτοβουλίᾳ τῆς Κοινότητος μεγαλοπρεπὴς καὶ πάνδημος ὑποδοχή.

Κατὰ τὴν αὐτὴν περίοδον, τὸν Μάρτιον τοῦ 1900, τῇ πρωτοβουλίᾳ τῆς Κοινότητος συνεστήθη ἐπιτροπεία πρὸς συλλογὴν ἐράνων ὑπὲρ τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν τῶν ἐν Τρανσβάλ. πεσόντων Ἀγγλῶν στρατιωτῶν, εἰς ἔνδειξιν τῶν πρὸς τὸ Μέγα Ἀγγλικὸν Ἔθνος εὐλαρινῶν συμπαθειῶν καὶ τῆς ζωηρᾶς εὐγνωμοσύνης τῶν Ἑλλήνων.

Τὸν Κωνσταντῖνον Μ. Σαλβάγον διεδέχθη ὁ ΕΜΜ. Α. ΜΠΕΝΑΚΗΣ, τοῦ μεγάλου Οἴκου Χωρέμη, Μπενάκη καὶ Σία, ἑξαγωγέων βάμβακος, ἐκλεγείς τὸν Νοέμβριον τοῦ 1901, προεδρεύσας μέχρι τοῦ Μαρτίου 1911.

Ἡ περίοδος αὕτη εἶνε μία τῶν λαμπροτέρων τῆς ἱστορίας τῆς Κοινότητος. Καὶ ἐν πρώτοις ἡ οἰκονομικὴ αὐτῆς θέσις, ἥδη ἀκμαία ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ Ἀβέρωφ, κατέστη ἔτι στερεωτέρα διὰ τῆς ἀναπτυχθείσης σόφρονος διοικήσεως τῶν οἰκονομικῶν τῆς. Τὰ εἰς χρεώγραφα καὶ μετρητὰ κεφάλαια τῆς Κοινότητος ἠΰξανον σημαντικῶς ἀπὸ ἑτους εἰς ἔτος διὰ τῆς προσθήκης νέων δωρεῶν καὶ κληροδοτήσεων.

Τοσαύτη ὑπῆρξεν ἡ πρὸς τὴν Κοινότητα πίστις τοῦ ἑλληνικοῦ κοινοῦ καὶ πόσον βαθὺ καὶ ζωηρὸν τὸ πρὸς αὐτὴν ἐνδιαφέρον, ὥστε σπανίως ἔκτοτε ὁμογενεῖς τῆς Αἰγύπτου, κατὰ τὴν ἑκφρασιν τῶν τελευταίων θελήσεών των, νὰ μὴ προεννούνουν ὑπὲρ τῆς Κοινότητος ἢ εἰδικῶς ὑπὲρ ὠρισμένου Ἰδρύματός τῆς.

Οὕτω ἐκ τῶν χρημάτων τῶν Δωρεῶν καὶ Κληροδοτήσεων ἐκτίσθη τὸ 1903 τὸ μέχρι σήμερον διατηρούμενον διώροφον ἀκίνητον τῆς ὁδοῦ Μοσχῆ Ἀτταρίν, οὗτινος τὰ εἰσοδήματα ἐπλήρυσαν σημαντικῶς τὰς κοινοτικὰς προσόδους.

Κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ἡ προσπάθεια τῆς Κοινότητος ἐστράφη ἐν πρώτοις εἰς τὴν βελτίωσιν τῶν Σχολείων καὶ τῶν ὄρων λειτουργίας αὐτῶν. Οἱ διευθύνοντες τὰ Κοινά, ἔμποροι καὶ τραπεζίται διακεκριμένοι, ἀντελήφθησαν ταχέως ὅτι ἡ προσοχὴ τῶν ἔδει νὰ στραφῇ πρὸς παρασκευὴν τῶν τέκνων τῆς Παροικίας εἰς τὸ ἐμπόριον.

Ἰδρυσαν λοιπὸν ἀπὸ τοῦ 1902 Ἐμπορικὸν τμήμα, ἀποτελούμενον ἐκ δύο τάξεων, αἵτινες ἀπὸ τοῦ 1907 ἠϋξήθησαν εἰς τρεῖς, παραλλήλους πρὸς τὰς τρεῖς ἀνωτέρας τάξεις τοῦ κλασικοῦ Γυμνασίου. Τὸ Ἐμπορικὸν Τμήμα ἐλειτουργεῖ ὡς

ΕΜΜ. Α. ΜΤΕΝΑΚΗΣ
ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΣ ΕΥΕΡΓΕΤΗΣ
ΠΡΟΕΔΡΕΙΑ 1901 — 1911

καὶ τὸ Γυμνάσιον ἐν τῇ Τοσιτσαίᾳ Σχολῇ, ἣτις συνεκέντρωσεν ὅλα τὰ Σχολεῖα ἀρρένων.

Ἄλλ' ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν καὶ μαθητριῶν ἤξανε τόσον πολὺ ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος, ὥστε τὰ δύο σχολικὰ κτίρια κατέστησαν πλέον τελείως ἀνεπαρκῆ. Οἱ διοικοῦντες τότε τὴν Κοινότητα, μὲ ἐπὶ κεφαλῇς τὸν Ἑμμ. Α. Μπενάκη, οὕτως τὸ εὐρὺ καὶ ὀργανωτικὸν πνεῦμα ἡμιλλᾶτο πρὸς τὰ εὐεργετικὰ αὐτοῦ αἰσθήματα, ἐμπνεόμενοι ἐκ τῆς ἀγάπης τῶν πρὸς τὰ Κοινὰ καὶ ἔχοντες πρὸ ὀφθαλμῶν ζωηρὸν τὸ παράδειγμα τῆς πλειάδος τῶν προηγηθέντων εὐεργετῶν, κατήρτισαν μεγαλειῶδες πρόγραμμα αὐξήσεως τῶν σχολικῶν κτιρίων ἀφ' ἐνὸς καὶ ιδρύσεως ἀφ' ἑτέρου νέων εὐαγῶν καταστημάτων, ἀπαραιτήτων διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν ἀναγκῶν τῆς παροικίας.

Καὶ ἰδοὺ ἄρχεται μία ἀξιοθαύμαστος δημιουργικὴ ἐργασία: Κατόπιν ἐνεργειῶν ἃς κατέβαλε παρὰ τῇ Αἰγυπτιακῇ Κυβερνήσει ὁ κατ' ἐξοχὴν δημοφιλὴς Ἀντιπρόεδρος Μικὲς Συναδινός, ὅστις κατεῖχεν ἐξαιρετικὴν κοινωνικὴν θέσιν ἐν Αἰγύπτῳ καὶ ἐτιμᾶτο ἰδιαίτερος παρὰ τῶν Κυβερνώντων τὴν Χώραν καὶ ὅλης τῆς διεθνοῦς παροικίας, ἡ Κοινότης ἐπέτυχεν ν' ἀγοράσῃ ἀντὶ ἐλαχίστου τιμήματος, ἐν τῇ νέᾳ συνοικίᾳ Σιάτμπυ, ὡραιότατον παρὰ τὴν θάλασσαν γήπεδον ἐκ Πήχ. τετραγ. 70400.

Ἐπηκολούθησεν ἀμέσως ἡ δημοσίευσις ἐκκλήσεως πρὸς τὴν Παροικίαν ὑπὲρ ιδρύσεως « νέων εὐαγῶν ἰδρυμάτων », ὁ δὲ πρῶτος κατάλογος εἰσφορῶν εἰς ὃν εἶχον ἐγγραφῇ δέκα μόνον ὁμογενεῖς ἀπέφερε 16200 λίρας, αἵτινες τὸ ἐπόμενον ἔτος ἀνῆλθον εἰς 21475 λίρας, χωρὶς εἰς τὸ ποσὸν τοῦτο νὰ συμπεριλαμβάνωνται ἄλλαι σημαντικώταται δωρεαί, περὶ ὧν θὰ ὁμιλήσωμεν ἀμέσως κατωτέρω :

Ἡ οἰκογένεια τοῦ ἀειμνήστου Προέδρου Κωνσταντίνου Μ. Σαλβάγου, διατηροῦσα ζωηρὰν ἀνάμνησιν τῶν εὐεργετικῶν σχεδίων τοῦ προῶρως ἐκλιπόντος πατρός των καὶ εἰς ἐκτέλεσιν τῆς πολλάκις ἐκφρασθείσης ὑπ' αὐτοῦ ἐπιθυμίας νὰ ἰδρῶσῃ Βιοτεχνικὴν Σχολήν, πρὸς τὸν σκοπὸν νὰ ἀνοιχθῇ εἰς τοὺς ἑλλη- νόπαιδας καὶ τὸ στάδιον τῆς πρακτικῆς τεχνικῆς ἐκπαιδεύσεως εἰς διάφορα ἐπαγγέλματα, παραλλήλως πρὸς τὴν λοιπὴν μόρφω- σιν ἣν τὰ ἄλλα ἐκπαιδευτικὰ ἰδρύματα παρεῖχον εἰς αὐτά, ἐδώρησεν εἰς τὴν Κοινότητα 16500 λίρας Αἰγύπτου πρὸς ἴδρυσιν ἐπὶ τοῦ γηπέδου Σιάτμπυ Ἑπαγγελματικῆς Σχολῆς.

Τὰ σχέδια ἐξεπονήθησαν ὑπὸ τῶν ἀρχιτεκτόνων κ. κ. Γ. Λεξίνα καὶ Ν. Παρασκευᾶ. Ὁ θεμέλιος λίθος κατετέθη τῇ 25ῃ Μαρτίου 1906, πανηγυρικῶς, παρουσίᾳ τοῦ Πατριάρχου Φωτίου, τοῦ Γενικοῦ Προξένου τῆς Ἑλλάδος Ν. Σκω- τίδου καὶ ὅλης τῆς Παροικίας, ἡ δὲ Σχολὴ ὀνομασθεῖσα «**Σαλβάγειος Ἑπαγγελματικὴ Σχολή**» καὶ προικισθεῖσα διὰ τελείων μηχανικῶν καὶ ἄλλων ἐγκαταστάσεων, ἤρχισε νὰ λει- τουργῇ ἀπὸ τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1907/1908 ὑπὸ Διευθυντὴν τὸν μακαρίτην Ν. Τσολεκίδην, περιλαμβάνουσα 4 τμήματα, Μηχανικόν, Ξυλουργικόν, Λευκοσιδηροουργικόν καὶ Ἡλεκτρικόν.

Τὴν αὐτὴν ἐποχὴν, ὁ Ἑμμανουὴλ Α. Μπενάκης, Πρό- εδρος τῆς Κοινότητος καὶ ἡ σύζυγός του Βιργινία Μπενάκη, ἐμπνεόμενοι ἐξ ὑπερόχων αἰσθημάτων φιλανθρωπίας, εἰσέφερον 20000 λίρας Αἰγύπτου πρὸς ἴδρυσιν ἐπὶ τοῦ γηπέδου Σιάτμπυ δύο νέων εὐαγῶν Ἰδρυμάτων: τοῦ Οἰκονομικοῦ Συσσιτίου καὶ τοῦ Ὀρφανοτροφείου Θηλέων.

Καὶ ὁ μὲν σκοπὸς τοῦ Οἰκονομικοῦ Συσσιτίου εἶναι ἡ παρασκευὴ θερμῆς καὶ ὑγιεινῆς τροφῆς καὶ ἡ παροχὴ αὐτῆς, ἀντὶ μικροῦ τιμήματος, εἰς τὰ ὄρφανά τοῦ Ὀρφανοτροφείου, εἰς τὰ ἄπορα παιδιὰ τῶν Ἑλληνικῶν Σχολείων καὶ εἰς τὰς

άπόρους τάξεις τῆς πόλεως, τοῦ δὲ Ὁρφανοτροφείου Θηλέων ἡ περισυλλογὴ καὶ προστασία ὀρφανῶν θηλέων καὶ παροχὴ εἰς αὐτὰ ἀναλόγου μορφώσεως, εἰς τρόπον ὥστε ἐνηλικιούμενα νὰ δύνανται διὰ τῆς ἐργασίας των νὰ κερδίζουν τιμῶς τὴν ζωὴν των.

Ὁ θεμέλιος λίθος τῶν νέων τούτων ἰδρυμάτων ἐτέθη τῇ 25ῃ Μαρτίου 1907 ἐν πανηγυρικῇ τελετῇ, ἣς προέστησαν ὁ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας Φώτιος καὶ ὁ Γενικὸς Πρόξενος τῆς Ἑλλάδος Ν. Σκωτίδης, καθ' ἣν ἀπενεμήθησαν αἱ ὀφειλόμεναι τιμαὶ εἰς τοὺς μεγάλους τούτους Εὐεργέτας τῆς Κοινότητος Ἐμμανουὴλ καὶ Βιργινίαν Μπενάκη, οἵτινες ἐγκατασταθέντες ἀργότερον κατὰ τὸ 1910 εἰς Ἀθήνας, ἐξειλήχθησαν εἰς Ἐθνικοὺς Εὐεργέτας, δικαίως τιμωμένους ὑπὸ τοῦ Πανελληνίου διὰ τὰς πολλὰς εὐεργεσίας των.

Τὸ *Μπενάκειον Οἰκονομικὸν Συσσίτιον* καὶ τὸ *Μπενάκειον Ὁρφανοτροφεῖον Θηλέων*, ἤρχισαν νὰ λειτουργοῦν τὸ μὲν πρῶτον τῇ 3ῃ Ἰανουαρίου 1908, τὸ δὲ δεύτερον τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1909.

Κατὰ τὴν αὐτὴν ἱστορικὴν διὰ τὴν Κοινότητα ἐποχὴν, ὁ Γεώργ. Κ. Ζερβουδάκης ἐδώρησεν 15000 λίρ. Αἰγύπτου πρὸς ἴδρυσιν εἰς τὸ γήπεδον τοῦ Σιάμπυ μεγάλης Ἀστικῆς Σχολῆς, ἀρρένων καὶ θηλέων, ἣς ὁ θεμέλιος λίθος ἐτέθη τὴν 23ῃν Ἀπριλίου 1907 πανηγυρικῶς.

Ἡ Ζερβουδάκειος Σχολὴ ἤρχισε νὰ λειτουργῇ ἀπὸ 1ης Σεπτεμβρίου 1909. Ἐν αὐτῇ μετεφέρθησαν καὶ ἐγκατεστάθησαν ὅλαι αἱ τάξεις τοῦ Ἀβερωφείου Γυμνασίου, τὸ Ἐμπορικὸν Τμήμα αὐτοῦ καὶ αἱ δύο ἀνώτεραι τάξεις τῆς Ἀβερωφείου Ἀστικῆς Σχολῆς. Εἰς δὲ τὰ ἐν τῇ πόλει δύο Σχολεῖα παρέμειναν οἱ μαθηταὶ τῶν μικρῶν δημοτικῶν τάξεων. Διὰ τῆς ἰδρύσεως τῆς Ζερβουδακείου Σχολῆς ἐν Σιάμπυ ἐπετεύχθη ἡ ἀραίωσις τῶν μαθητῶν οἵτινες δυσκόλως πλέον ἀνέπνεον εἰς τὰ δύο ἐν τῇ πόλει Σχολεῖα.

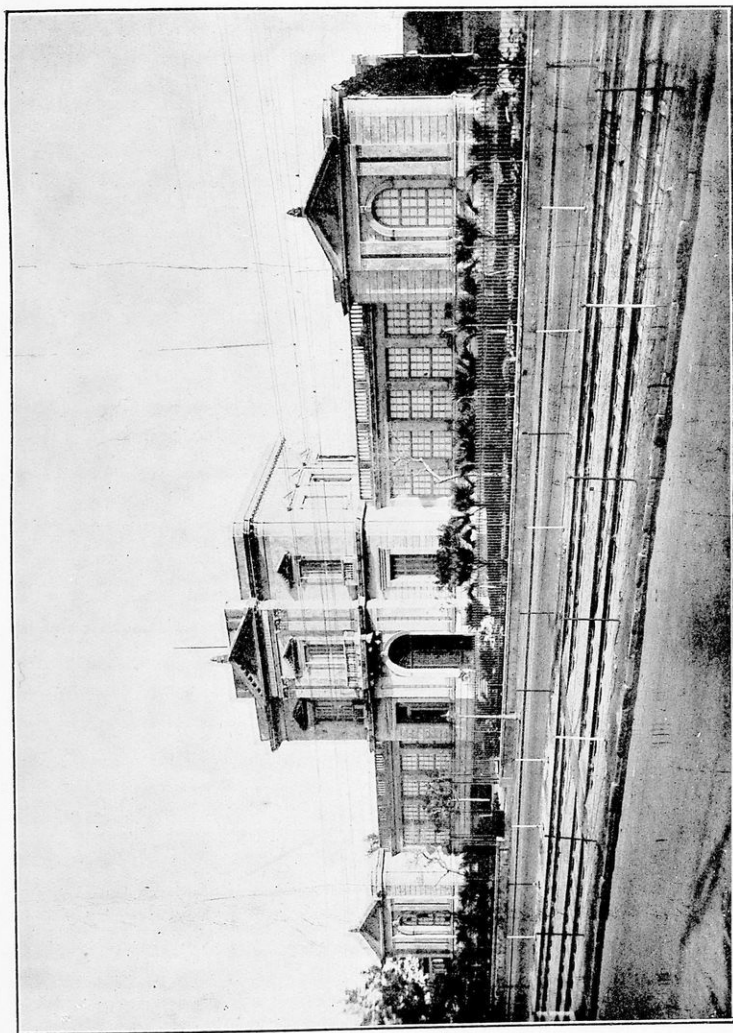
Ταυτοχρόνως, τὸ 1906, ἀπεφασίσθη ἡ μεγέθυνσις καὶ μετασκευὴ ἐπὶ τὸ ὑγιεινότερον καὶ φωτεινότερον τῆς Τοσιτσαίας Σχολῆς, τοῦ ἀξιοθαυμάστου αὐτοῦ πυρῆνος τῶν κοινοτικῶν μας Σχολείων, ἡτις ἐγένετο ἐπὶ τῇ βάσει σχεδίων τοῦ Ἀρχιτέκτονος Γ. Λεζίνα.

Ἡ πρὸς τοῦτο δαπάνη ἐλήφθη ἐκ τῶν ποσῶν ἅτινα ἡ Κοινότης εἰσέπραξε κατόπιν τοῦ συμβιβασμοῦ εἰς ὃν προῆλθε μετὰ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, ὡς κληρονόμου τοῦ Γεωργίου Ἀβέρωφ καὶ μετὰ τῶν Ἐκτελεστῶν τῆς Διαθήκης Ἀβέρωφ, ἥτοι 4000 λίρας ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν καὶ 3000 ἀπὸ τοὺς Ἐκτελεστάς, διὰ τὰς «Ἑπαγγελίας» ἃς ὀλίγας ἡμέρας πρὸ τοῦ θανάτου του ὁ ἀείμνηστος Ἀβέρωφ δημοσίᾳ ἐξήγγειλε, ὡς προηγουμένως ἐξιστορήθη, περὶ ἰδρύσεως δι' ἐξόδων του Βιοτεχνικῆς Σχολῆς.

Καὶ μόνη ἡ ἀπαρίθμησις τῶν γενομένων, δίδει ζωηρὰν εἰκόνα τῆς ἐπιτελεσθείσης προόδου, ὥστε νὰ καθίσταται περιττὴ ἡ ἔξαρσις τῶν τόσων εὐτυχῶν διὰ τὴν Κοινότητα γεγονότων.

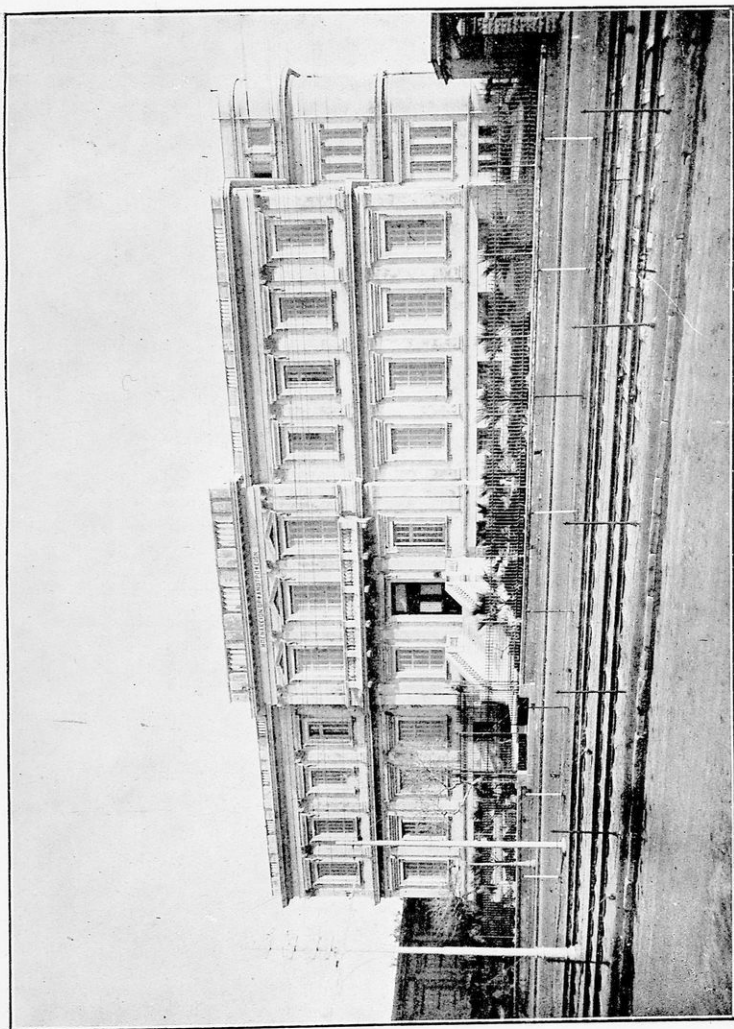
Ἡ αὐταπάρνησις τῶν διοικούντων καὶ ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ γενναιοφρόνως εὐεργετούντων τὴν Κοινότητα, ἀπέσπασε τὴν βαθεῖαν εὐγνωμοσύνην τῆς Ἑλληνικῆς Παροικίας, ἥτις ηὐτύχησε νὰ ἔχῃ ἀπὸ τῶν πρώτων ἐτῶν τῆς σταδιοδρομίας της, ἐπὶ κεφαλῇ τῶν κοινῶν, ἄνδρας διακρινομένους διὰ τὰς ἀρετὰς των, οὓς θὰ ἐξήλευε καὶ ἡ ἀπὸ αἰῶνων πλέον προηγμένη κοινωνία ἐν οἰαδίποτε Χώρα.

Παραλλήλως πρὸς τὴν καταβληθεῖσαν προσπάθειαν διὰ τὴν ἀπόκτησιν νέων καλλιμαρμάρων καὶ ὡραίων σχολείων, ὡς καὶ νέων εὐαγῶν ἰδρυμάτων, ἡ Κοινότης ἐπέτυχε καὶ τὴν βελτίωσιν τῶν συνθηκῶν λειτουργίας τοῦ Νοσοκομείου, συστηματικῶς ἀπὸ τοῦ 1899 ἀναδιοργανωθέντος, μετ' αὐτοθυσίας δὲ ἐξυπηρετηθέντος ἀπὸ πλειάδα διακεκριμένων Ἱατρῶν ὧλον

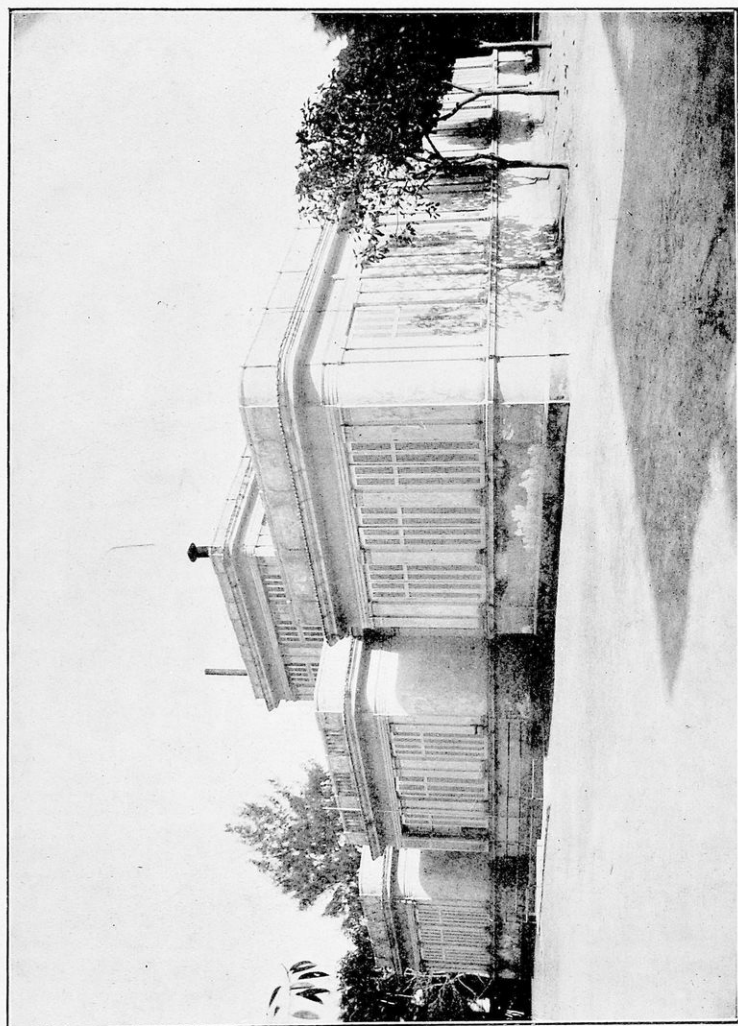
ΣΑΛΒΑΓΕΙΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΕΝ ΣΙΑΤΜΠΥ

ΠΡΟΣΩΠΙΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΤΡΟΧΙΔΑΡΟΜΙΚΗΝ ΓΡΑΜΜΗΝ ΕΠΙ ΤΗΣ ΛΕΩΦΟΡΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ

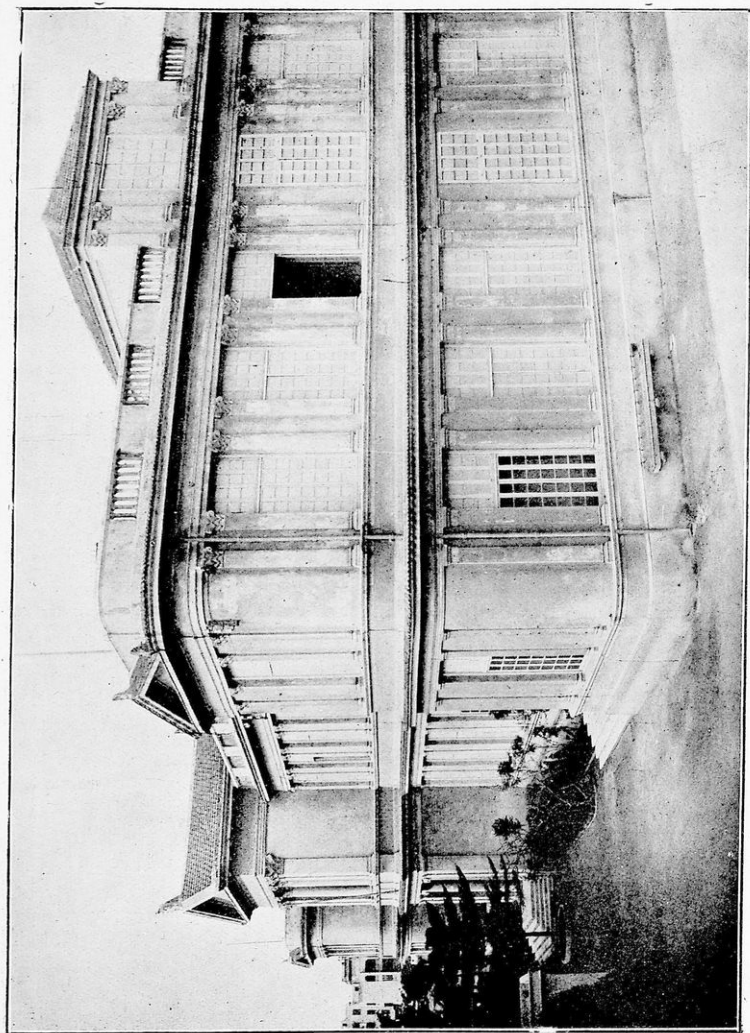
ΜΙΤΕΝΑΚΕΙΟΝ ΟΡΦΑΝΟΤΡΟΦΕΙΟΝ ΘΗΛΕΩΝ ΣΙΑΤΜΠΥ

ΠΡΟΣΩΠΙΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΤΡΟΧΙΟΔΡΟΜΙΚΗΝ ΓΡΑΜΜΗΝ ΕΠΙ ΤΗΣ ΛΕΩΦΟΡΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ

ΜΙΤΗΝΑΚΕΙΟΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΝ ΣΥΣΣΕΙΤΙΟΝ

ΣΙΑΤΑΝΤΥ. ΟΔΟΙ ΑΒΔΕΛ ΡΑΗΜΑΝ ΡΑΧΑ. ΡΟΥΣΗΔΙ ΚΑΙ ΟΜΗΡΟΥ

ΖΕΡΒΟΥΔΑΚΕΙΟΣ ΣΧΟΛΗ ΣΙΑΤΜΙΤΙ

ΟΔΟΣ ΟΜΗΡΟΥ

ΕΝ ΑΥΤΗ ΣΤΕΓΑΖΟΝΤΑΙ ΤΑ ΕΞΗΣ ΣΧΟΛΕΙΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ :

1. ΤΟ ΑΒΕΡΦΕΙΟΝ ΓΥΜΝΑΣΙΟΝ, — 2. Η ΑΒΕΡΦΕΙΟΣ ΑΣΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΘΗΛΕΩΝ,
3. Η ΑΒΕΡΦΕΙΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΘΗΛΕΩΝ

τῶν ἐιδικότητων, ὧν τινες ὡς ὁ Γ. Τζαγκαρόλας καὶ ὁ Ἀρ. Βαλασόπουλος, ἀπέκτησαν διεθνή φήμην διὰ τὰς πρωτοτύπους ἐργασίας των καὶ τὰς ἱατρικὰς μεθόδους ἃς ἐφήρμοσαν ἐν τῇ Ἑλληνικῇ Νοσοκομείῳ, τὸ ὁποῖον ὑπῆρξε φυτώριον μεγίστης πράγματι ἐπιστημονικῆς ἀξίας.

Δαπάνη τῆς οἰκογενείας Κωνστ. Μ. Σαλβάγου ἐκτίσθη τῇ 1900 ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ Νοσοκομείου Ὀφθαλμολογικὴ Ἀστυκλινικὴ, ἐν ἣ ἔκτοτε λαμβάνουν ἐτησίως ἱατρικὰς βοηθείας χιλιάδες ἀσθενῶν πασχόντων τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀνεξαρτήτως φυλῆς καὶ θρησκείας.

Πρὸς τούτοις τὸ 1905 ἰδρύθη Περίπτερον Μολυσματικῶν νόσων, τὸ 1906 Περίπτερον Πρώτων Βοηθειῶν, ἐν ᾧ λαμβάνουν δωρεὰν τὰς πρώτας ἱατρικὰς βοηθείας χειρουργικοὶ καὶ παθολογικοὶ ἀσθενεῖς πάσης φυλῆς καὶ θρησκείας καὶ τὸ 1907, δωρεᾶ τοῦ φιλανθρώπου Μιχ. Αὐγουστίνου, ἰδιαίτερον Ραδιολογικὸν Περίπτερον καὶ τέλος τὸ 1909, τὸ Μικροβιολογικὸν Ἐργαστήριον, προικισθὲν διὰ νέων μηχανημάτων, ἀπετέλεσεν ἰδιαίτερον τμήμα μὲ ἐπὶ κεφαλῇς εἰδικὸν Μικροβιολογὸν ἱατρόν.

Παραλλήλως πρὸς τὴν ἀνωτέρω προαγωγὴν τῶν ἐκπαιδευτικῶν καὶ φιланθρωπικῶν ἰδρυμάτων της, ἡ Κοινότης οὐδεμίαν παρέλειψεν εὐκαιρίαν ὅπως συμμετάσχῃ εἰς ἔργα εὐρυτέρας κοινωνικῆς ἢ ἐθνικῆς ὠφελείας. Οὕτω ἔλαβεν ἀξιοσημείωτον μέρος εἰς τὰς πανελληνίους εἰσφορὰς ὑπὲρ τῶν ἐν Μακεδονίᾳ ὁμοειδῶν μας καὶ ὑπὲρ τῆς « Ἐπικουροῦ τῶν Μακεδόνων Ἐπιτροπῆς ».

Τὸν δὲ Δεκέμβριον τοῦ 1908, τῇ πρωτοβουλίᾳ τῆς Κοινότητος, κατηργήσθη ἐπιτροπὴ ἐράνων διὰ τὰ θύματα τῶν σεισμῶν Καλαβρίας καὶ Σικελίας. Συνελέγη τὸ ποσὸν τῶν Λ. Στ. 1107, ὧν Λ. Στ. 50 ἐδόθησαν ὑπὸ μαθητῶν τῶν κοινοτικῶν σχολείων. Ἡ Ἱταλικὴ Κυβέρνησις ἀπένευμεν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κοινότητα Ἀλεξανδρείας δίπλωμα καὶ ἀργυροῦν

μετάλλιον εἰς ἔνδειξιν τῆς εὐγνωμοσύνης τοῦ Ἰταλικοῦ Λαοῦ διὰ τὴν συμμετοχὴν τῆς εἰς τοὺς ἐράνους.

Ἡ Κυβέρνησις τῆς Ἑλληνικῆς Πατρίδος, διὰ τῶν ἐνταῦθα Ἀντιπροσώπων τῆς, διεβίβασε κατ' ἐπανάληψιν τὴν εὐαρέσκειάν τῆς πρὸς τὴν Κοινότητα διὰ τὴν πολύτιμον δρᾶσιν τῆς καὶ ὁ ἀείμνηστος Βασιλεὺς τῆς Ἑλλάδος Γεώργιος ὁ Αὐτὸς ἐξέφρασε τὴν βασιλικὴν εὐαρέσκειάν του διὰ τὸ τοσοῦτον ὑπερόχως τιμῶν τὴν Ἑλληνικὴν Πατρίδα ἔργον τῆς Κοινότητος.

Ἡ Κοινότης εὐρίσκετο κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ἐν πλήρει ἀκμῇ. Ἡ γεννηθεῖσα εἰς ὅλους τοὺς κλάδους ἄμιλλα εἶχεν ἀποτέλεσμα τὴν διαρκῆ πρόοδον καὶ προσαρμογὴν τῆς Κοινότητος πρὸς τὰς νέας συνθήκας προόδου ἐν τῷ νέῳ πολιτισμῷ. Ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων αὐτῆς ἐνῶ τὸ 1899., ἔτος τοῦ θανάτου τοῦ μεγάλου τῆς Προέδρου Γεωργίου Ἀβέρωφ ἀνῆρχετο εἰς Λιρ. Αἰγ. 11826.—, τὸ 1911 ἀνῆρχετο εἰς Λιρ. Αἰγ. 27656.— ἐξ ὧν Λιρ. Αἰγ. 11852.— ἀντεπροσώπευον τὸν προϋπολογισμὸν τῶν Σχολείων. Τὰ δὲ εἰς μετρητὰ καὶ χρεώγραφα ρευστὰ κεφάλαιά τῆς ἐκ Δωρεῶν καὶ Κληροδοτήσεων ἀνῆρχοντο εἰς Λιρ. Αἰγ. 37000.—, εἶχε δὲ καὶ ἀπόθεμα ἐκ περισσευμάτων Λιρ. Αἰγ. 7000.— περίπου.

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΙΣ, ΠΙΝΑΚΕΣ ΚΑΙ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑΙ
ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 1899 — 1911

Αον) Στατιστική Δαπανῶν

ΕΞΟΔΑ

	ΕΤΟΣ 1899	ΕΤΟΣ 1911
Σχολεῖα . . . Λ.Αιγ.	3914.—	11852.—
Νοσοκομείον . . . „	5950.—	9619.—
Ἐκκλησίαι		
Κοιμητήρια		
καὶ Γεν. Ἐξοδα . . . „	1962.—	6185.—
Λ.Αιγ.	11826.—	27656.—

Βον) Στατιστική Νοσοκομείου

	ΑΣΘΕΝΕΙΣ	ΕΞ ΟΝ ΔΩΡΕΑΝ	ΣΥΝΟΛΟΝ ΗΜ. ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ	ΙΑΤΡΙΚΟΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΝ
1899	1273	497	31378	
1911	3055	1278	70350	20

Γον) Στατιστική Σχολείων

	ΜΑΘΗΤΑΙ	ΜΑΘΗΤΡΙΔΕΣ	ΣΥΝΟΛΟΝ	ΕΓΓΡΑΦΕΤ. ΔΩΡΕΑΝ	ΑΡΙΘ. ΣΧΟΛΩΝ	ΑΡΙΘ. ΤΑΞΕΩΝ	ΑΡΙΘ. ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΩΝ
1899	818	619	1437	673			41
1911	1734	1294	3028	2232	9	60	78

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΩΣΗΣ ΜΑΘΗΣΗ»

Α/Α	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ
1	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΩΣΗΣ ΜΑΘΗΣΗ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΩΣΗΣ ΜΑΘΗΣΗ
2	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΩΣΗΣ ΜΑΘΗΣΗ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΩΣΗΣ ΜΑΘΗΣΗ
3	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΩΣΗΣ ΜΑΘΗΣΗ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΩΣΗΣ ΜΑΘΗΣΗ
4	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΩΣΗΣ ΜΑΘΗΣΗ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΩΣΗΣ ΜΑΘΗΣΗ

Α/Α	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ
1	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΩΣΗΣ ΜΑΘΗΣΗ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΩΣΗΣ ΜΑΘΗΣΗ
2	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΩΣΗΣ ΜΑΘΗΣΗ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΩΣΗΣ ΜΑΘΗΣΗ
3	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΩΣΗΣ ΜΑΘΗΣΗ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΩΣΗΣ ΜΑΘΗΣΗ
4	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΩΣΗΣ ΜΑΘΗΣΗ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΩΣΗΣ ΜΑΘΗΣΗ

Α/Α	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ
1	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΩΣΗΣ ΜΑΘΗΣΗ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΩΣΗΣ ΜΑΘΗΣΗ
2	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΩΣΗΣ ΜΑΘΗΣΗ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΩΣΗΣ ΜΑΘΗΣΗ
3	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΩΣΗΣ ΜΑΘΗΣΗ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΩΣΗΣ ΜΑΘΗΣΗ
4	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΩΣΗΣ ΜΑΘΗΣΗ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΩΣΗΣ ΜΑΘΗΣΗ

ΣΤ'. ΠΕΡΙΟΔΟΣ

1911 — 1919

ΧΑΡΟΛΑΜΠΟΣ

1914-1918

ΣΤ'. ΠΕΡΙΟΔΟΣ

1911 — 1919

Οὕτως εἶχον τὰ πράγματα ὅτε τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1912 ἐξεργάγη ὁ Βαλκανικὸς Πόλεμος. Ἡ Ἑλληνικὴ Κοινότης Ἀλεξανδρείας ἥτις εὐλόγως ἦτο ἠνωμένη διὰ τῆς ψυχῆς καὶ τῆς καρδίας τῶν μελῶν της πρὸς τὴν ἀγαπητὴν Πατρίδα, συμμετέσχε τῶν ἀγώνων τοῦ Πανελληνίου.

Διηυκόλυνεν ἐν πρώτοις τὴν ἀναχώρησιν ἐξ Ἀλεξανδρείας τῶν ἀπόρων ἐφédρων, καθ' ὅλην δὲ τὴν διάρκειαν τοῦ πολέμου συνετήρησε τὰς οἰκογενείας αὐτῶν διὰ τῆς Ἐπικούρου Ἐπιτροπῆς Κυριῶν, ἥτις ἐνήργησε συνεισφοράς, εἰς ἃς σπουδαιότατον ἔλαβε μέρος ἡ Φιλόπτωχος Ἐταιρία τῶν Ἑλληνίδων Κυριῶν, διαθέσασα πρὸς τοῦτο ὅλα τὰ κεφάλαιά της.

Ἡ Κοινότης ἔσχε τὴν πρωτοβουλίαν ὁργανώσεως, τῇ συμμετοχῇ τῆς Ἑλληνικῆς Κοινοτήτος τοῦ Καίρου καὶ τῶν Ἑλληνικῶν Κοινοτήτων τοῦ Ἑσωτερικοῦ τῆς Αἰγύπτου, τελείου φορητοῦ Νοσοκομείου μετὰ πολυπληθοῦς προσωπικοῦ Ἱατρῶν καὶ νοσοκόμων μεθ' ὧν ἐν γένει τῶν ἀναγκαιούντων ἐξατημάτων, ἐργαλείων χειρουργικῶν καὶ φαρμάκων, με ἀρχηγὸν τὸν Ἱατρὸν Στέφανον Καρτούλιν.

Τὸ φορητὸν Νοσοκομεῖον μεταβὰν ἐγκαίρως εἰς τὸ θέατρον τοῦ Ἑλληνοτουρκικοῦ πολέμου προσέφερεν εἰς τὴν ἀγωνιζομένην Πατρίδα πολυτίμους ὑπηρεσίας, ἀναγνωρισθεῖσας ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως.

Κατὰ τὸν Ἑλληνοβουλγαρικὸν πόλεμον τοῦ 1913, ἐστάλησαν ἐντεῦθεν ἀδελφαὶ νοσοκόμοι ὑπηρετήσασαι εὐδόκως μέχρι τέλους τοῦ πολέμου.

Ἐκτὸς τῆς ἀνωτέρω δράσεως τοῦ Ἑλληνισμοῦ τῆς Ἀλεξανδρείας καὶ τῆς Αἰγύπτου ἐν γένει κατὰ τὰς ἱστορικὰς

ἐξείνας ἡμέρας, εἰς τοὺς καταλόγους εἰσφορῶν τῶν ἀπανταχοῦ ὁμογενῶν ὑπὲρ διαφόρων ἐθνικῶν ἀναγκῶν ἐνεγράφησαν καὶ πλεῖστοι ὁμογενεῖς ἐξ Αἰγύπτου διὰ σημαντικὰ ποσά.

Ἐξ ὅλων τούτων δυνάμεθα νὰ εἰπωμεν ὅτι ὁ Ἑλληνισμὸς τῆς Αἰγύπτου κατὰ τὴν ἐνδοξον ταύτην περίοδον τῆς ἱστορίας τῆς Πατρίδος ἐπετέλεσε γενικῶς τὸ καθήκον του.

Ὅτε μετὰ πάροδον ἑνὸς ἔτους ἐξεργάγη τὸ 1914 ὁ Εὐρωπαϊκὸς Πόλεμος καὶ οἱ προαιώνιοι ἐχθροὶ τῆς Πατρίδος ἐτάχθησαν ἀντιμέτωποι τῶν Προστατίδων τοῦ Ἑλληνισμοῦ Δυνάμεων, ἡ Κοινότης Ἀλεξανδρείας ὡς καὶ ὅλαι αἱ ἄλλαι Κοινότητες τῆς Αἰγύπτου καὶ τοῦ Σουδάν, αἵτινες κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐν Ἑλλάδι κρίσεως κατὰ τὰ δύο πρῶτα ἔτη τοῦ πολέμου συνεμερίζοντο τὰ φρονήματα τοῦ ὑπερόχου Ἑλληνος πολιτικοῦ Ἐλευθερίου Βενιζέλου, ἅμα τῇ ἐκκρήξει τοῦ ἐθνικοῦ κινήματος τῆς Θεσσαλονίκης ἔσπευσαν νὰ προσχωρήσουν πρὸς τὴν τότε ἐν Θεσσαλονίκῃ ἐδρεύουσαν Κυβέρνησιν τῆς Ἑθνικῆς Ἀμύνης.

Πρὸς τὸν σκοπὸν ὅπως αἱ προσπάθειαι τῶν Κοινοτήτων γίνωσιν ἐνιαῖαι, συνεκλήθη ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τῇ πρωτοβουλίᾳ τῆς ἡμετέρας Κοινότητος, τῇ 5 Νοεμβρίου 1916, Συνέδριον τῶν Κοινοτήτων Αἰγύπτου καὶ Σουδάν, εἰς ὃ παρέστησαν οἱ νόμιμοι ἀντιπρόσωποι 30 ὀργανωμένων Κοινοτήτων.

Τὸ Συνέδριον ὥργάνωσε τὴν ἐθελοντικὴν κατάταξιν εἰς τὸν στρατὸν τῆς Ἑθνικῆς Ἀμύνης, συνέστησε καθ' ὅλας τὰς μεγάλας Κοινότητας Ἐπιτροπὰς Περιθάλψεως τῶν οἰκογενειῶν τῶν ἀπόρων ἐθελοντῶν καὶ ἵδρυσε τὸ Ἐπικουρικὸν Ταμεῖον τῆς Ἑθνικῆς Ἀμύνης, οὗτινος ὁ σκοπὸς ἦτο ὁ διὰ συνεισφορῶν καταρτισμὸς κεφαλαίου πρὸς ἀνεφοδιασμὸν τῶν ἀναχωρούντων ἐξ Αἰγύπτου ἐθελοντῶν δι' ἐνδυμάτων κλπ, πρὸς ἀνακούφισιν διὰ χρηματικῆς ἀρωγῆς τῶν παθόντων κατὰ τὸν πόλεμον ἢ τῶν οἰκογενειῶν τῶν φονευθέντων ἐν πολέμῳ.

Τὸ Συνέδριον συνεκλήθη καὶ διὰ δευτέραν φορὰν τὴν

17ην Δεκεμβρίου 1917, αἱ δὲ ἀποφάσεις του ἐξετελοῦντο ὑπὸ τῶν Κοινοτήτων κατὰ τὴν δύναμιν ἐκάστης αὐτῶν. Ὁ Ἑλληνισμὸς τῆς Αἰγύπτου παρέσχε σπουδαίαν ἡθικὴν καὶ ὕλικήν ἐνίσχυσιν εἰς τὴν Ἑθνικὴν Κυβέρνησιν τῆς Θεσσαλονίκης, ὁλόκληρος δὲ ἡ Ἑλλὰς ὀλίγον κατόπιν κατῆλθεν εἰς τὸν ἀγῶνα παρὰ τὸ πλευρὸν τῶν Δυτικῶν Δυνάμεων.

Κατὰ τὸ 1916 ἀπεστάλη εἰς Ἑλλάδα, τὸ Χειρουργεῖον τοῦ «Κυανοῦ Σταυροῦ» τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐπιστημονικοῦ Συλλόγου «Πτολεμαῖος ὁ Α΄.», ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Χειρουργοῦ Ἰατροῦ τοῦ Νοσοκομείου τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητος Ἀλεξανδρείας Παύλου Πετρίδου, συντηρηθὲν διὰ συνεισφορῶν τῶν ἐν Αἰγύπτῳ Ἑλλήνων, οἵτινες ὀλίγον τι βραδύτερον μετέσχον γενναιοφρόνως καὶ εἰς τὰς πανελληνίους συνεισφοράς ὑπὲρ τῶν πυροπαθῶν τῆς Θεσσαλονίκης.

Καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ Μεγάλου Πολέμου ἡ Ἑλληνικὴ Κοινότης Ἀλεξανδρείας πολλαχῶς συμμετέσχε τῶν προσπαθειῶν τῆς Μητρὸς Πατρίδος, ἥς ἡ Κυβέρνησις διὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν κ. Ν. Πολίτου διεβίβασε πρὸς αὐτὴν τὸν Ἰούνιον τοῦ 1918, τὴν εὐαρέσκεϊάν της διὰ τὴν γενναίαν ἡθικὴν καὶ ὕλικήν συμβολὴν της εἰς τὸ Ἑθνικὸν Ἔργον.

Κατὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα, τῆς Κοινότητος προήδρευεν ἀπὸ τοῦ Μαρτίου 1911 ὁ δημοφιλὴς καὶ μέγας τὴν ψυχὴν ΜΙΚΕΣ Ι. ΣΥΝΑΔΙΝΟΣ, διαδεχθεὶς ἐν τῇ προεδρείᾳ τὸν εὐεργετικὸν Πρόεδρον Ἐμμ. Ἀ. Μπενάκη, παραιτηθὲντα τὸν Μάρτιον τοῦ 1911, λόγῳ τῆς ὀριστικῆς ἐγκαταστάσεώς του ἐν Ἀθήναις, ἔνθα ἐξηκολούθησε τὴν δρᾶσιν του ὡς Δήμαρχος Ἀθηναίων κατ' ἀρχάς, Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας κατόπιν καὶ νῦν Ἑθνικὸς Εὐεργέτης, ἀνεξάντλητος εἰς ἔργα κοινῆς ὠφελείας. Ἡ Κοινότης εἰς ἔνδειξιν τῆς βαθείας

εὐγνωμοσύνης της ἀνεκήρυξε τὸν Ἐμμανουὴλ Α. Μπενάκην, Ἐπίτιμον Πρόεδρόν της.

Ὁ Μικὲς Συναδινὸς εἶχεν ἐκλεκτοὺς συνεργάτας, ὡς τὸν Μικὲν Κ. Σαλβάγον, τὸν Δημ. Θεοδωράκη, τὸν Κ. Κορομηλῆν καὶ πολλοὺς ἄλλους.

Καὶ πρῶτον θὰ ὁμιλήσωμεν περὶ τῶν Σχολείων: Ὁ ἀριθμὸς τῶν εἰς τὴν Σαλβάγειον Ἐπαγγελματικὴν Σχολὴν φοιτῶντων μαθητῶν, ὅχι μόνον δὲν ἔφθασε νὰ εἶνε ἐκεῖνος τὸν ὅποιον ἡ Κοινότης ἐπεθύμει νὰ ἴδῃ πραγματοποιούμενον, ἀλλ' ἔβαινε κατ' ἔτος ἐλαττούμενος. Καὶ τοῦτο ὠφείλετο ἐν μέρει μὲν διότι ὁ κόσμος δὲν εἶχε κατανοήσῃ ἐπαρκῶς τὰς ὠφελείας, τὰς ὁποίας θὰ εἶχον νὰ ποριθῶσιν οἱ ἀποφοιτοῦντες, γινόμενοι καλοὶ καὶ ἐπιδέξιοι τεχνῖται, ἐν μέρει δὲ διότι, ἐλλείψει σοβαρᾶς βιομηχανίας ἐν τῷ Τόπῳ, οἱ ἀποφοιτοῦντες ἐκ τῆς Σχολῆς, καίτοι ἄριστα κατηρτισμένοι, δὲν εὗρισκον θέσιν ἐνταῦθα καὶ ἐγκατέλειπον ὑποχρεωτικῶς τὴν Αἴγυπτον.

Ὡς ἐκ τούτου ἡ Κοινότης ἠναγκάσθη νὰ περιορίσῃ τμηματικῶς ἀπὸ τοῦ 1912-13 τὰ τεχνικὰ τμήματα, ἀντ' αὐτῶν δὲ ἵδρυσεν ἀπὸ τοῦ 1913-1914 «Πρακτικὴν Ἐμπορικὴν Σχολὴν» τριετοῦς φοιτήσεως, ἣς σκοπὸς ἦτο νὰ παρασκευάζῃ μικροὺς ὑπαλλήλους ἐμπορικῶν καταστημάτων. Τὸ 1914/15 κατηργήθησαν καὶ τὰ ὑπόλοιπα τεχνικὰ τμήματα, ἀπὸ δὲ τοῦ 1915/16 ἀπεφασίσθη ἡ τμηματικὴ κατάργησις καὶ τῆς «Πρακτικῆς Ἐμπορικῆς Σχολῆς», ἐκλιπούσης ὀλοτελῶς ἀπὸ τοῦ 1917-1918, λόγῳ τῶν μὴ ἱκανοποιητικῶν ἀποτελεσμάτων ἅτινα εἶχεν αὕτη ἀποδῶσῃ.

Ἀντ' αὐτῶν, εἰς τὴν Σαλβάγειον Σχολὴν, ἐγκατεστάθη ἀπὸ τοῦ 1915/16 ἡ Ἀνωτέρα Ἐμπορικὴ Σχολή, ἣτις μέχρι τοῦ ἔτους ἐκείνου ἀπετέλει τμῆμα τοῦ Ἀβερωφείου Γυμνασίου. Καὶ μέχρι μὲν τοῦ 1917 οἱ μαθηταὶ αὐτῆς συνεδιδάσκοντο μερικὰ μαθήματα μετὰ τῶν μαθητῶν τῶν ἀντιστοιχῶν τάξεων τοῦ Γυμνασίου, ἀπὸ τοῦ σχολικοῦ ὅμως ἔτους

1917/18 κατέστη ολόκληρος τελείως αὐτοτελής καὶ ἀνεξάρτητος τοῦ Ἀβερωφείου Γυμνασίου, ὀνομασθεῖσα **Σαλβάγειος Ἐμπορικὴ Σχολή**, λειτουργοῦσα ἔκτοτε μέχρι σήμερον.

Ἔνεκα τῆς κατ' ἔτος προοίους αὐξήσεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μαθητῶν καὶ μαθητριῶν τῶν κοινοτικῶν σχολείων, ἡ Κοινότης εὗρίσκετο εἰς τὴν ἀνάγκην καθ' ἕκαστον σχολικὸν ἔτος ν' αὐξάνῃ τὸν ἀριθμὸν τῶν τμημάτων, πρὸς ἀραίωσιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐν τῇ αὐτῇ τάξει φοιτῶντων μαθητῶν.

Αἱ ὑποδιαίρεσεις αὗται τῶν τάξεων εἰς περισσότερα τμήματα, συνεχισθεῖσαι μέχρι τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1926, ἀπῆλθον τὴν πρόσληψιν νέου διδάσκοντος προσωπικοῦ καὶ ἐβάρυνον τὸν προϋπολογισμὸν τῆς Κοινότητος διὰ σημαντικῆς προσθέτου δαπάνης, κατ' ἔτος αὐξανομένης.

Τὸ 1911 συνεστήθη εἰδικὴ ἐπιτροπεία ἥτις εἰργάσθη διὰ τὴν βελτίωσιν τοῦ προγράμματος τῶν Δημοτικῶν Σχολείων καὶ ἐπέφερε βελτιώσεις αἵτινες συνεπήγαγον μεγαλύτερας δαπάνας.

Ἀπὸ τοῦ 1912 εἰσῆχθη εἰς τὸ Παρθεναγωγεῖον ἡ διδασκαλία στοιχείων ἐμπορικῆς ἀριθμητικῆς, στοιχειώδους λογιστικῆς, δακτυλογραφίας καὶ μαθήματος ὑγιεινῆς, οὕτως ὥστε αἱ ἐξερχόμεναι τοῦ Παρθεναγωγείου νεάνιδες νὰ κατέχωσιν ἐμπορικὰς τινὰς πρακτικὰς γνώσεις.

Ἀπὸ τοῦ 1912/13 τὸ Ἀβερωφεῖον Γυμνάσιον ἀντὶ τετραταξίου, ἔγινε πεντατάξιον, προστεθείσης μιᾶς τάξεως ἐκ τῶν κάτω, ἥτοι τῆς ἐβδόμης δημοτικοῦ σχολείου μετατραπείσης εἰς α' Γυμνασίου. Διωρίσθη πρὸς τούτοις ἀπὸ τοῦ ἰδίου ἔτους καὶ Ἰατρὸς τῶν Σχολείων πρὸς τακτικὴν παρακολούθησιν τῆς ὑγείας τῶν μαθητῶν.

Τὸ 1916/17 ἰσοπεδωθέντος καὶ δεινδροφυτευθέντος τοῦ πέριξ τῶν Σχολείων Σιάτμυ ἐλευθέρου οἰκοδομῶν γηπέδου, τὰ Σχολεῖα ταῦτα ἀπέκτησαν τὸ ὠραιότερον ἐν τῇ πόλει μας ΓΗΠΕΔΟΝ ΠΑΙΔΙΩΝ τοῦ ὁποῦ ἡ σπουδαίτης ἀπὸ ὑγιεινῆς καὶ διαπλαστικῆς ἀπόψεως ἀπέβη πολὺ μεγάλη.

Κατὰ τὴν αὐτὴν περίοδον τὸ Ἑλληνικὸν Νοσοκομεῖον ἔχει νὰ παρουσιάσῃ τὴν ἑξῆς δρᾶσιν: Τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1915 μέχρι τοῦ 1916 αἱ Ἀγγλικαὶ Στρατιωτικαὶ Ἀρχαὶ τῆς Αἰγύπτου ἐξήτησαν τὴν ἐν τῷ Νοσοκομείῳ μας παραχώρησιν κλινῶν πρὸς περίθαλψιν τραυματιῶν τοῦ Συμμαχικοῦ Στρατοῦ, προερχομένων κυρίως ἐκ τοῦ μετώπου τῶν Δαρδανελίων.

Ἡ Κοινότης ἀπεδέχθη εὐχαρίστως τὴν αἴτησιν τῶν Ἀγγλικῶν Στρατιωτικῶν Ἀρχῶν, τὸ δὲ Νοσοκομεῖον προικισμένον ὥς ἦτο διὰ τελειοτάτου χειρουργείου, ἐνοσήλευσε διὰ τῶν ἱατρῶν τοῦ μεγάλου ἀριθμοῦ ἁγγλων τραυματιῶν. Πρὸς τούτοις Κυραὶ καὶ Δεσποινίδες τῆς παροικίας μας ἔσπευσαν μετ' εὐγενοῦς προθυμίας νὰ παρὰσχουν τὰς φιλανθρωπικὰς ὑπηρεσίας των ἐν τῇ περιθάλψει τῶν τραυματιῶν τούτων.

Ὁ Ὑπατος Ἀρμοστής τῆς Αὐτοῦ Βρεττανικῆς Μεγαλειότητος Sir Henry Mac Mahon διεβίβασε πρὸς τὴν Κοινότητα διὰ τοῦ Διπλωματικοῦ Πράκτορος τῆς Ἑλλάδος ἐν Αἰγύπτῳ, τὴν βαθυτάτην εὐγνωμοσύνην του διὰ τὴν ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητος εὐγενῆ νοσηλείαν ἐν τῷ Νοσοκομείῳ αὐτῆς ἁγγλων τραυματιῶν, ὅμοιαι δὲ εὐχαριστίαι διεβιβάσθησαν πρὸς τὴν Κοινότητα καὶ ὑπὸ τοῦ Στρατηγοῦ Maxwell, Γενικοῦ Ἀρχηγοῦ τῶν ἐν Αἰγύπτῳ Βρεττανικῶν Στρατιωτικῶν δυνάμεων.

Κατὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα διάφοροι βελτιώσεις ἐπληρέχθησαν καὶ εἰς τὰς Ἐκκλησίας τῆς Κοινότητος, τὰ Κοιμητήρια αὐτῆς, τὸ Οἰκονομικὸν Συσσίτιον καὶ εἰς τὰς ἄλλας κοινοτικὰς ὑπηρεσίας.

ΜΙΚΗΣ Ι. ΣΥΝΑΔΙΝΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΚΑΙ ΕΥΕΡΓΕΤΗΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΙΑ 1911 — 1919

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΙΣ, ΠΙΝΑΚΕΣ, ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑΙ

ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 1911 — 1919

Αον) Στατιστική Δαπανών

ΕΞΟΔΑ

	ΕΤΟΣ 1911	ΕΤΟΣ 1919
Σχολεία . . . Λ.Αιγ.	11852.—	17169.—
Νοσοκομείον . . . „	9619.—	22977.—
Ἐκκλησίαι, Κοιμητήρια, Ἐξοδα διαχειρίσεως ἀγροτικῶν κτημάτων καὶ Γεν. ἔξοδα . . . „	6185.—	17120.—
Λ.Αιγ.	27656.—	57266.—

Βον) Στατιστικαὶ Νοσοκομείων

	ΑΣΘΕΝΕΙΣ	ΕΞ ὧΝ ΔΩΡΕΑΝ	ΣΥΝΟΛ. ΗΜΕΡ. ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ	ΙΑΤΡΙΚΟΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΝ
1911	3055	1278	70350	20
1919	2394	1048	58282	17

ΑΣΤΥΚΛΙΝΙΚΑΙ

1) Γενική	ἀσθενεῖς	15446
2) Ὀφθαλμική	„	20233
3) Ὀτολαρυγγολογική	„	3991
Σύνολον	ἀσθενῶν	39670

Γον) Στατιστικὴ Σχολείων

	ΜΑΘΗΤΑΙ	ΜΑΘΗΤΡΙΑΙ	ΣΥΝΟΛΟΝ	ΕΓΓΡΑΦΕΝΤ. ΔΩΡΕΑΝ	ΑΡΙΘ. ΣΧΟΛΩΝ	ΑΡΙΘ. ΤΑΞΕΩΝ	ΑΡΙΘ. ΔΙΔΑΣΚ.
1911	1734	1294	3028	2232	9	60	78
1919	2094	1573	3667	2253	* 8	66	81

(*) Κατηργήθη ἐν τῷ μεταξὺ ἡ Σαλβάγειος Ἐπαγγελματικὴ Σχολή

STATISTICAL TABLES

THE YEAR 1910

(The following tables are in the order of the year 1910)

1910	1909
1908	1907
1906	1905
1904	1903
1902	1901

1910
1909
1908
1907
1906
1905
1904
1903
1902
1901

1910	1909	1908	1907	1906	1905	1904	1903	1902	1901
------	------	------	------	------	------	------	------	------	------

1910
1909
1908
1907
1906
1905
1904
1903
1902
1901

1910	1909	1908	1907	1906	1905	1904	1903	1902	1901
------	------	------	------	------	------	------	------	------	------

Ζ'. ΠΕΡΙΟΔΟΣ

1919 — 1927

Ζ'. ΠΕΡΙΟΔΟΣ

1919 — 1927

Καὶ τώρα εἰσερχόμεθα εἰς τὴν σύγχρονον περίοδον, καθ' ἣν τῆς Κοινότητος προεδρεύει ὁ ΜΙΚΕΣ Κ. ΣΑΛΒΑΓΟΣ, υἱὸς τοῦ ἄλλοτε Προέδρου τῆς Κοινότητος Κωνσταντίνου Σαλβάγου, διαδεχθεὶς τὸν αἰμίμηστον καὶ λατρευτὸν παρ' ὅλων Προέδρον Μικὲν Συναδινόν, ἀποθανόντα τὸν Ἰούνιον τοῦ 1919.

Ἡ περίοδος αὕτη τῆς ἱστορίας τῆς Κοινότητος εἶνε μία τῶν κατ' ἐξοχὴν δημιουργικῶν περιόδων, καθ' ἣν καὶ ἡ ὀργάνωσις αὐτῆς ἐτέθη ἐπὶ ἐπιστημονικωτέρων βάσεων καὶ ἡ προαγωγή αὐτῆς ἐπεδιώχθη ἐπὶ τῇ βάσει τῆς κτηθείσης πείρας, ἐπὶ εὐρέος προγράμματος καὶ νέων μεθόδων.

Ἐκ παραδόσεως ἡ Ἐπιτροπὴ τῆς Κοινότητος κατηρτίζετο πάντοτε καὶ καθ' ὅλας τὰς περιόδους τῆς ἱστορίας αὐτῆς ἐκ τῶν ἐπιφανεστέρων παραγόντων· οὕτω καὶ κατὰ τὴν περίοδον ταύτην ἡ Ἐπιτροπὴ συμπεριέλαβε μετὰξὺ τῶν μελῶν της τοὺς ἀρίστους τῶν ὁμογενῶν μας.

Συνετάχθησαν νέοι κανονισμοὶ τῶν Σχολείων, τοῦ Νοσοκομείου καὶ τῶν Κοιμητηρίων καὶ ἐφηρμόσθη νέα ὀργάνωσις τῶν Γραφείων τῆς Κοινότητος, ἐν γένει δὲ προσηρμόσθη ἡ λειτουργία τῶν Κοινοτικῶν Ἰδρυμάτων πρὸς τὰς νέας κατευθύνσεις ἃς ἐδημιούργησαν αἱ διαρκῶς αὐξοῦσαι ἀνάγκαι τῆς Παροικίας.

Εἰς τὰ Σχολεῖα ἔχομεν νὰ σημειώσωμεν τὰς ἐξῆς μεταβολὰς καὶ βελτιώσεις, ὧν τινες ὥς θὰ ἴδωμεν ἐσημείωσαν σταθμὸν ἐν τῇ ἱστορίᾳ αὐτῶν:

Ἡ Σαλβάγειος Ἐμπορικὴ Σχολὴ μετετράπη ἀπὸ τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1925-26 ἀπὸ τριτάzion εἰς τετρατάzion καὶ ἀνεγνωρίσθη ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως ὡς ἰσότιμος πρὸς τὰς ἐν Ἑλλάδι Ἐμπορικὰς Σχολὰς τοῦ Κράτους, διὰ Διατάγματος τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως ἡμερομηνίας 22 Δεκεμβρίου 1924.

Ἡ Ἀβερῳφείος Ἀστικὴ Σχολὴ Θηλέων ἀπὸ διτάξιος ἔγινε τριτάξιος ἀπὸ τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1920-21 καὶ ἀνεγνωρίσθη ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως ὡς ἰσότιμος πρὸς τὰ ἐν Ἑλλάδι Ἀστικά τοῦ Κράτους Σχολεῖα, διὰ Διατάγματος τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως ἡμερομηνίας 30 Ὀκτωβρίου 1924.

Ἀπὸ τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1920/21 συνεστήθη διτάξιος Ἀβερῳφείος Ἐμπορικὴ Σχολὴ Θηλέων, ἀντίστοιχος πρὸς τὰς δύο τελευταίας τάξεις τῆς Ἀβερῳφείου Ἀστικῆς Σχολῆς Θηλέων, αἱ δὲ ἀποφοιτοῦσαι ἐξ αὐτῆς προορίζονται διὰ γραφεῖα καὶ καταστήματα. Τῆς Σχολῆς ταύτης αἱ δύο τάξεις ἐλειτούργησαν ἀπὸ τοῦ 1921-22.

Τὸ 1924 συνεστήθη ἐπιτροπεία ἐξ ἐιδικῶν, πρὸς μελέτην μεταρρυθμίσεως τοῦ προγράμματος τῶν διδασκομένων μαθημάτων εἰς τὰ Σχολεῖα Μ. Ἐκπαιδεύσεως ἐπὶ τὸ προσφορῶτερον πρὸς τὰς ἀνάγκας τῆς Παροικίας. Ἀπεφασίσθη κατὰ προτάσιν της ἡ εἰσαγωγή τῆς διδασκαλίας τῆς ἀραβικῆς γλώσσης καὶ εἰς τὸ Ἀβερῳφεῖον Γυμνάσιον, ἵνα δὲ τοῦτο ἐπίτευχθῇ, περιορίσθη ὀλίγον ἡ διδασκαλία τῶν Λατινικῶν. Πρὸς τούτοις εἰσῆχθησαν διάφοροι ἄλλαι ἐκπαιδευτικαὶ βελτιώσεις.

Τὸ 1927 συνεστήθη νέα ἐπιτροπεία ἐξ ἐιδικῶν, μὲ σκοπὸν τὴν βελτίωσιν τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ προγράμματος τῶν κοινωτικῶν Σχολείων ὅλων τῶν βαθμῶν. Ἡ εἰδικὴ αὕτη ἐπιτροπεία, ὅταν τὸ ἔργον της περατωθῇ, θὰ ὑποβάλλῃ πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων καὶ βελτιώσεως τῶν Σχολείων, πρὸς τὸν σκοπὸν ὅπως ταῦτα προσαρμοσθῶσι πρὸς τὰς σημε-

ρινὰς συνθήκας τῆς ζωῆς καὶ τὰς συγχρόνους ἀνάγκας τῆς Παροικίας.

Καὶ ἐπειδὴ τὰ Σχολεῖα εἶνε ζῶν ὁργανισμός, ὀφείλων πάντοτε νὰ διαμορφοῦνται συμφώνως πρὸς τὴν ἐξέλιξιν τοῦ κόσμου καὶ τοὺς γενικοὺς ὅρους τοῦ Τόπου, οἵτινες μεταβάλλονται διαρκῶς, ἀπεφασίσθη ὅπως ἡ προεξηγμένη ἐξ ἐιδικῶν ἐπιτροπεία ἀποτελέσῃ τοῦ λοιποῦ μόνιμον Ἐφορείαν, τὴν Ἐκπαιδευτικὴν, ἀνεξάρτητον τῆς Ἐφορείας τῶν Σχολείων, ἥς τὸ ἔργον εἶνε κυρίως διοικητικόν.

Ἡ Ἐκπαιδευτικὴ Ἐφορεία θὰ ἔχῃ ὡς σκοπὸν τὴν διαρκῇ παρακολούθησιν τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ προγράμματος τῶν Σχολείων, ἔργον τῆς δὲ τὴν εἰσήγησιν εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν τῆς Κοινότητος τῶν ἐκάστοτε ἐπιβαλλομένων μεταρρυθμίσεων τοῦ προγράμματος καὶ τῆς ὁργανώσεως τῶν Σχολείων.

Παραλλήλως πρὸς τὴν ἐκπαίδευσιν ἐλήφθη κατὰ τὴν περίοδον ταύτην συστηματικὴ πρόνοια σωματικῆς διαπλάσεως τῶν μαθητῶν καὶ ἐπιδόσεως αὐτῶν εἰς τὸν ἀθλητισμόν.

Μεγάλως συνέβαλεν εἰς τὴν πρόοδον ταύτην τὸ ὠραιότατον σχολικὸν γήπεδον τοῦ Σιάτμπυ, ἐξελιχθὲν διὰ τῶν γενομένων ἔργων εἰς θαυμάσιον γήπεδον ἀθλητικῶν παιδιῶν, ὅπου οἱ μαθηταὶ καὶ αἱ μαθήτριαι τῶν Σχολείων Μέσης Ἐκπαίδεψεως, ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν καθηγητῶν τῆς Γυμναστικῆς, προπονοῦνται εἰς ἀθλητικὰ τοῦ ὑπαίθρου ἀγωνίσματα.

Τὰ Σχολεῖα μας ἀπέκτησαν ἐπίσης καὶ τέλειον Γυμναστήριον σουηδικῆς γυμναστικῆς ἐν ᾧ οἱ μαθηταὶ ἐξασκοῦνται ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν καθηγητοῦ εἰδικευθέντος εἰς Σουηδίαν.

Ὅταν πλέον κατὰ τὸ 1920 οἱ μαθηταὶ τῶν κοινοτικῶν Σχολείων ἔφθασαν εἰς εὐάρεστον σημεῖον ἀθλητικῆς προπονήσεως, προεκηρύχθησαν οἱ Α' Ἑλληνικοὶ Σχολικοὶ ἀθλητικοὶ Ἀγῶνες, οἵτινες ἐπαναλαμβάνόμενοι ἔκτοτε κατ' ἔτος καὶ διαρκῶς συμπληρούμενοι καὶ βελτιούμενοι, ἀνέχθησαν σήμερον εἰς Ἀθλητικοὺς Ἀγῶνας τῆς τελειοτέρας μορφῆς, οἵτινες συγ-

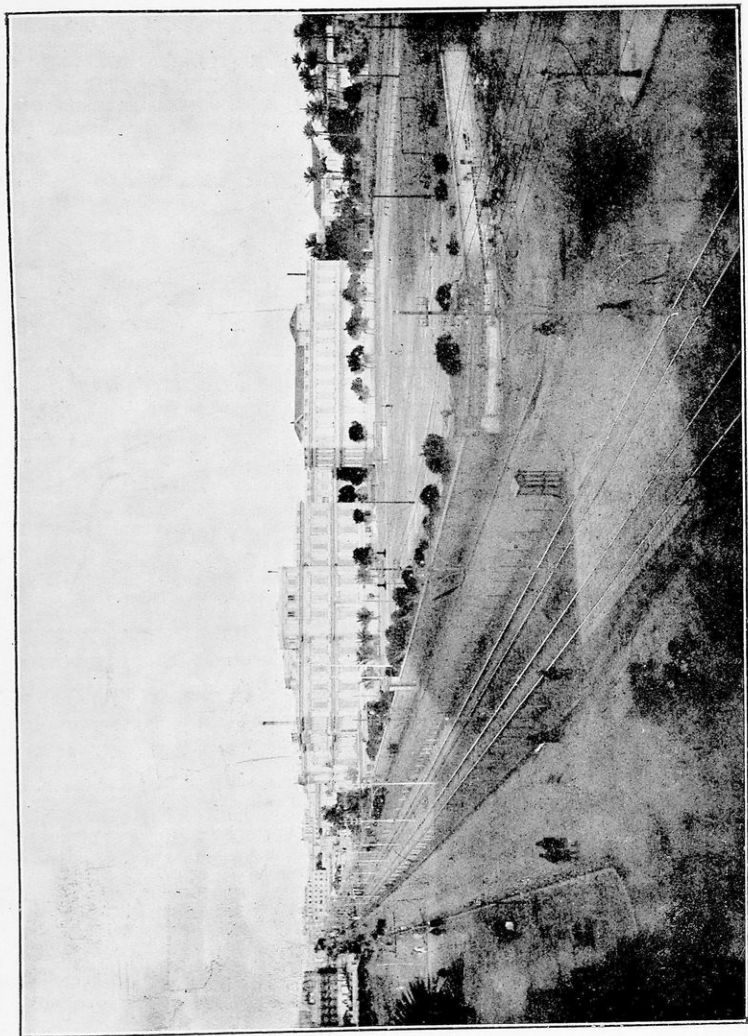
κεντρούνουσιν ὥς ἐν ὀλυμπιακῇ πανηγύρει ἐν τῷ σχολικῷ γηπέδῳ τοῦ Σιάτμπυ δλόκληρον τὴν Ἑλληνικὴν Παροικίαν, ἣτις ἔργεται ἅπαξ τοῦ ἔτους νὰ θαυμάσῃ καὶ ἀνευφημήσῃ τοὺς εὐσταλεῖς νεαροὺς ἀθλητάς μας εἰς τὰς ὠραίας ἀθλητικὰς ἐπιδόσεις των, ὡς νικηφόρως πάντοτε περιάγουσι καὶ εἰς τοὺς τελουμένους διεθνεῖς ἐν τῇ πόλει σχολικοὺς ἀγῶνας.

Τὸν Νοέμβριον τοῦ 1921, ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς τῆς Αἰγύπτου ΦΟΥΑΤ Ο ΑΟ^ς, ἀκολουθούμενος ὑπὸ τοῦ τότε πρωθυπουργεύοντος ἀειμνήστου Σάρουατ Πασσά, ὑπὸ τῶν Ὑπουργῶν, τοῦ Μεγάλου Αὐλάρχου, τοῦ Διοικητοῦ Ἀλεξανδρείας καὶ ἄλλων Ἀξιωματούχων τῆς Αὐλῆς, ἠϋδόκησε νὰ ἐπισκεφθῇ τὰ ἐν Σιάτμπυ Σχολεῖα τῆς ἡμετέρας Κοινότητος, ὡς καὶ τὸ Μπενάκειον Ὁρφανοτροφεῖον καὶ τὸ Μπενάκειον Συσσίτιον.

Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς περιελθὼν τὰς Σχολὰς καὶ εἰσελθὼν εἰς ὅλας τὰς τάξεις, ἤκουσε μετ' ἐνδιαφέροντος τοὺς μαθητὰς ἐκάστης τάξεως ἐξεταζομένους εἰς τὰ μαθήματα τοῦ προγράμματος τῆς ἡμέρας, μεθ' ὃ ἐπεθεώρησε θαυμασίαν παράταξιν 4000 μαθητῶν τῶν Κοινοτικῶν Σχολείων μας καὶ κατόπιν ἐπεσκέφθη τὸ Μπενάκειον Συσσίτιον καὶ τὸ Μπενάκειον Ὁρφανοτροφεῖον.

Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐπισκέψεως καὶ κατὰ τὴν ἀναχώρησιν Αὐτοῦ, ἐξέφρασε πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Κοινότητος τὴν πλήρη εὐαρέσκειαν Αὐτοῦ διὰ τὰ Σχολεῖα μας, εὐχηθεὶς ὅπως καὶ οἱ Αἰγύπτιοι ἀποκτήσωσι συντόμως τοσοῦτον λαμπρὰ ἐκπαιδευτήρια. Τὴν αὐτὴν εὐαρέσκειαν ἐξέφρασε καὶ διὰ τὸ Οἰκονομικὸν Συσσίτιον καὶ τὸ Ὁρφανοτροφεῖον.

Εἰς ἔνδειξιν δὲ τῆς ὑψηλῆς Αὐτοῦ στοργῆς πρὸς τὰ Σχολεῖα καὶ τὸν ἐκπολιτιστικὸν των προορισμόν, ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς Φουὰτ ὁ Αὐτὸς ἠϋδόκησε νὰ δωρήσῃ ἐκ τοῦ ἰδιαίτερου Του Ταμείου ὑπὲρ τοῦ Μπενακειοῦ Ὁρφανοτροφείου Λιρ. Αἰγ. 125 καὶ ὑπὲρ τῶν Σχολείων Λιρ. Αἰγ. 310., πρὸς τὸν σκοπὸν

ΣΧΟΛΙΚΟΝ ΓΥΜΝΑΣΙΟΝ ΧΑΤΖΙΔΑΚΙ

ΕΠΙ ΤΗΣ ΛΕΩΦΟΡΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ

"Αποφες τοῦ μεγάλου γυμνασίου "Ἀθλητικῶν Παιδίων" τῶν Σχολείων, εἰς τὸ ὅποιον
τελοῦνται καὶ οἱ ἑτήσια Σχολικοὶ Ἀθλητικοὶ Ἀγῶνες.

Εἰς τὸ βάθος ἀριστερὰ τὸ Μενανέσιον Ὀργανοτροφεῖον καὶ πέραν ἡ Σαλβάρειος Ἑμπορικὴ Σχολή.
Δεξιὰ ἡ Ζερβουδάκειος Σχολή.

ὅπως τὸ ποσὸν τοῦτο, ὑπενδύμενον εἰς χρεώγραφα τοῦ Ἡνοποιημένου Αἰγυπτιακοῦ Χρέους, χρησιμεύσῃ ὡς κεφάλαιον καὶ ἐκ τοῦ εἰσοδήματός του ν' ἀγοράζωνται ἐτησίως 4 βραβεῖα, ἅτινα ν' ἀπονέμονται εἰς τοὺς ἀριστεύοντας μαθητὰς καὶ μαθητρίδας τοὺς ἀποφοιτοῦντας ἐκ τοῦ Ἀβερωφείου Γυμνασίου, τῆς Σαλβαγείου Ἐμπορικῆς Σχολῆς καὶ τοῦ Ἀβερωφείου Παρθεναγωγείου.

Ἡ Ἑλληνικὴ Κοινότης Ἀλεξανδρείας, υπερήφανος καὶ εὐγνώμων διὰ τὴν ὑψηλὴν καὶ κατ' ἐξοχὴν πολῦτιμον ἔνδειξιν ἐνδιαφέροντος καὶ στοργῆς τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως Φουὰτ τοῦ Αου πρὸς τὰ Ἑλληνικὰ Κοινοτικά Ἰδρύματα, ἐξέφρασεν εἰς τὸν σεπτὸν καὶ λατρευτὸν Ἀνακτα τὴν εὐγνωμοσύνην τῆς Κοινότητος.

Οἱ ἀριστεύοντες καὶ βραβευόμενοι ἐκ τῆς Δωρεᾶς τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως Φουὰτ τοῦ Αου μαθηταὶ τῶν Σχολείων μας εἶνε ἰδιαιτέρως υπερήφανοι διὰ τὸ ἀπονεμόμενον αὐτοῖς Βασιλικὸν Βραβεῖον.

Τὸ 1920 ὁ Νικόλαος Σαλβάγος, θεῖος τοῦ Προέδρου τῆς Κοινότητος, τῇ ἐμπνεύσει αὐτοῦ, ἐδώρησεν εἰς τὴν Κοινότητα ἓν ποσὸν 20000 λιρῶν, ἵνα ἐκ τῶν εἰσοδημάτων αὐτοῦ ἀποστέλλωνται εἰς Εὐρώπην ἢ ἀλλαχοῦ δι' ἀνωτέρας σπουδὰς ἑλληνόπαιδες, τελειόφοιτοι τῶν Σχολείων τῆς Κοινότητος Μ. Ἐκπαιδεύσεως, ἐπιθυμοῦντες νὰ σπουδάσουν, ἀλλὰ στερούμενοι τῶν πρὸς τοῦτο ἀπαιτουμένων μέσων.

Ἡ Ὑποτροφία Ν. Σαλβάγου ἐλειτούργησεν ἀπὸ τοῦ 1920, μέχρι δὲ σήμερον ἐσπούδασαν δαπάνῃ αὐτῆς εἰς τὰ Πανεπιστήμια καὶ τὰς Ἀνωτέρας Σχολὰς τῆς Ἑλλάδος καὶ λοιπῆς Εὐρώπης 39 ὑπότροφοι, Ἱατροί, Ἀρχιτέκτονες, Μηχανικοί, Χημικοί, Ἀγρονόμοι, Φιλολόγοι, Διδασκάλισσαι, κλπ. προσλαμβάνόμενοι μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν σπουδῶν τῶν ἐφ' ὅσον ὑπάρχουσι θέσεις εἰς Κοινοτικά Ἰδρύματα.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω παρατιθεμένων ἀριθμῶν εὐκόλως τις

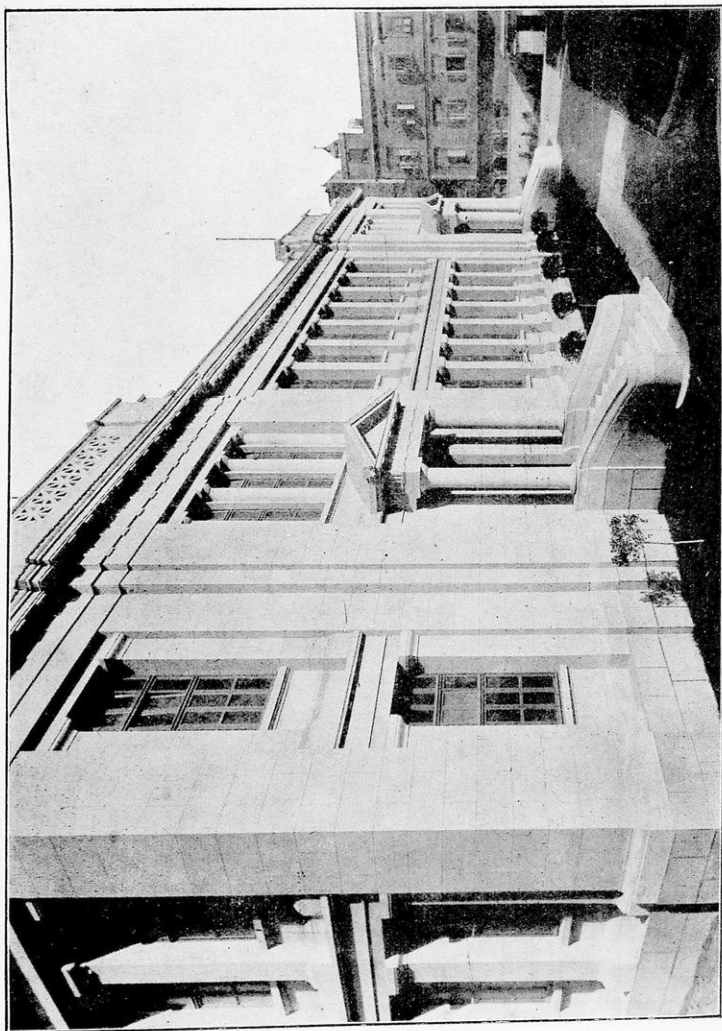
έννοεῖ πόσον ἡ Ὑποτροφία Ν. Σαλβάγου εἶνε ὠφέλιμος εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κοινωνίαν τῆς πόλεως μας.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν τῶν κοινοτικῶν Σχολείων ἐξηκολούθει καὶ κατὰ τὴν χρονικὴν ταύτην περίοδον ν' αὐξάνῃ ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος καὶ ἐκτὸς τῆς συσσωρεύσεως πολλῶν μαθητῶν εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν τάξιν, ἦλθε στιγμή νὰ μὴ ὑπάρχουν πλέον καὶ αἰθούσαι παραδόσεων διαθέσιμοι δι' ἐπιβαλλομένην ἀραίωσιν τῶν μαθητῶν.

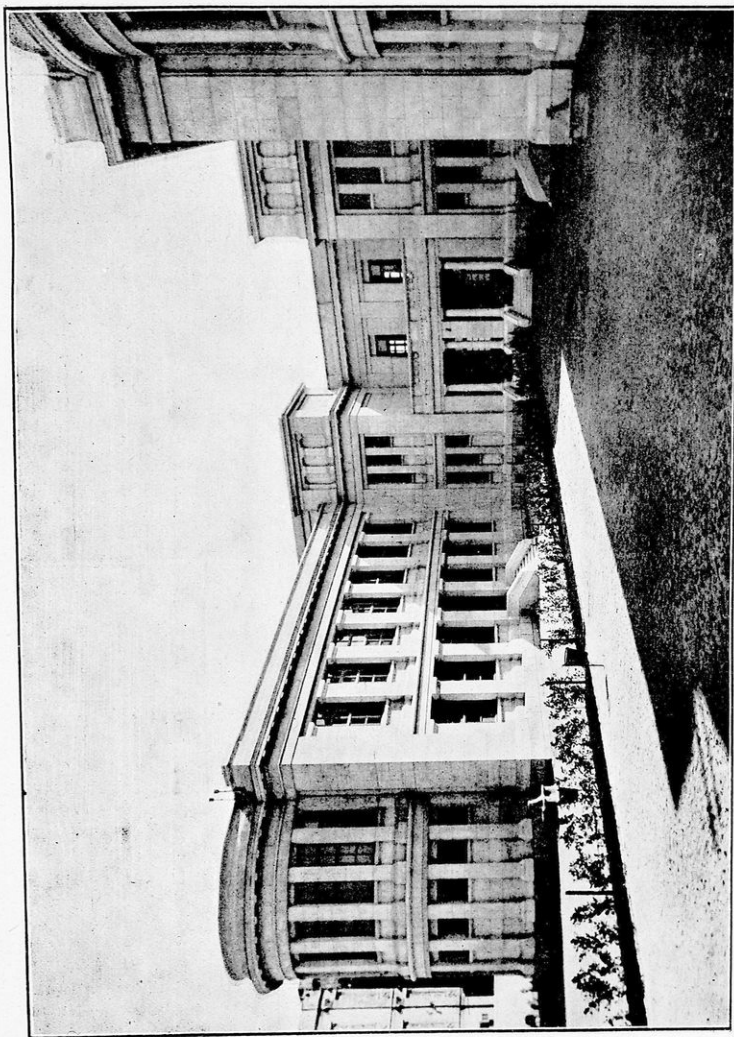
Τὴν ἔλλειψιν ταύτην ἦλθε νὰ πληρώσῃ ἡ ἴδρυσις, ἐν συνοικίᾳ τῆς πόλεως κατοικουμένη ὑπὸ συμπαγῶν ἑλληνικῶν πληθυσμῶν, ἥτοι ἐν Μπάμπ ἐλ Γκεδίδα τοῦ Μωχαρέμβει, μεγάλης δημοτικῆς Σχολῆς Ἀρρένων καὶ Θηλέων, ἀνεγερθείσης δαπάνῃ τοῦ κληροδοτήματος τοῦ ἀοιδίμου ΠΑΝΤΕΛΗ ΦΑΜΗΛΙΑΔΟΥ, ὅστις ἀποθανὼν τὸ 1912 ἀφῆκε διὰ τὸν ὥς ἄνω σκοπὸν εἰς τὴν Κοινότητα, διὰ τῆς διαθήκης του, τὰ 46 ἑκατοστὰ τῆς περιουσίας του, ἀνεληθόντα μετὰ τῶν τόκων εἰς Λιρ.Αἰγύπτου 33000.— περίπου.

Ἡ Φαμηλιάδειος Δημοτικὴ Σχολὴ Ἀρρένων καὶ Θηλέων, ἥς ἡ ἴδρυσις ἀποτελεῖ τὸ σημαντικώτερον γεγονός τῆς ἱστορικῆς ταύτης περιόδου, ἐκτίσθη τὸ 1925-1926 ἐπὶ γηπέδου ἐκ Πήχ.τετραγ. 9200 καὶ ἐπὶ τῇ βάσει σχεδίου τοῦ Ἀρχιτέκτονος Π. Γρυπάρη, εἶνε δὲ αὕτη ἡ τελειότερα καὶ ὠραιότερα ὄλων τῶν ἄλλων Σχολῶν τῆς Κοινότητος, προφανῶς δὲ τελειότερα ἀπὸ ἀρχιτεκτονικῆς καὶ σχολικῆς ἀπόψεως ὄλων τῶν εὐρωπαϊκῶν ἢ ἰθαγενῶν σχολικῶν κτιρίων τῆς Αἰγύπτου.

Διὰ τὴν ἀνέγερσιν τῆς Φαμηλιαδείου Σχολῆς καὶ τὴν τελείαν ἐπίπλωσίν της ἐδαπανήθησαν, συμπεριλαμβανομένης τῆς ἀξίας τοῦ γηπέδου, περὶ τὰς Λιρ.Αἰγ. 31400.— ληφθείσας ἐξ ὁλοκλήρου ἐκ τοῦ κληροδοτήματος τοῦ Μεγάλου Εὐεργέτου Παντελῆ Φαμηλιάδου. Ἡ Σχολὴ ἤρχισε νὰ λειτουργῇ ἀπὸ τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1926/27, τὰ δὲ ἐγκαίνια

ΦΑΜΗΛΙΑΔΕΙΟΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΣΥΝΟΙΚΙΑ ΜΤΑΜΤ-ΕΛ-ΓΚΕΝΤΙΝΤΑ, ΟΔΟΣ ΙΜΠΝ ΕΛ ΚΑΤΤΑΜΤ
ΚΥΡΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΟΔΟΝ

ΦΑΜΗΛΙΑΔΕΙΟΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΠΡΟΣΩΠΙΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΥΛΗΝ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

αὐτῆς ἐτελέσθησαν πανηγυρικῶς τὴν 13ην Φεβρουαρίου 1927, ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ νέου Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας κ. Μελετίου, τοῦ Πρεσβευτοῦ τῆς Ἑλλάδος ἐν Καίρῳ Π. Μεταξᾶ, τοῦ Γενικοῦ Προξένου τῆς Ἑλλάδος ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Μ. Σιγούρου, καὶ ὅλης τῆς Παρουσίας.

Εἰς τὴν Φαμηλιάδειον Σχολὴν ἐγκατεστάθησαν ἀνὰ 6 τάξεις δημοτικοῦ σχολείου ἀρρένων καὶ θηλέων, ἡ ἴδρυσις δὲ αὐτῆς συνέβαλε πολυτίμως εἰς τὴν λύσιν τοῦ ζητήματος τῆς ἀραιώσεως τῶν σχολείων.

Κατὰ τὴν ἱστορουμένην σύγχρονον ταύτην περίοδον, ἡ Ἐπιτροπὴ τῆς Κοινότητος μ' ἐπὶ κεφαλῇ τὸν εὐεργετικὸν αὐτῆς Πρόεδρον Μικὲν Κ. Σαλβάγον, κληρονομήσαντα ἀπὸ τὸν πατέρα του τὴν ζωηροτέραν πρὸς τὸ Νοσοκομεῖον ἀγάπην, συνεκέντρωσε τὰς προσπάθειάς της εἰς τὴν βελτίωσιν τῶν ὄρων καὶ συνθηκῶν λειτουργίας τοῦ Νοσοκομείου καὶ προσαρμογὴν αὐτοῦ ἀπὸ ἀπόψεως νοσοκομειακῆς θεραπείας πρὸς τὰς νέας ἀπαιτήσεις τῆς ἐπιστήμης.

Ἐπὶ τῇ βάσει εὐρέος προγράμματος, κατὰ μὲν τὸ 1922 ἀνεκαινίσθη τὸ Μικροβιολογικὸν Ἐργαστήριον, πλουτισθὲν διὰ νεωτέρων ὀργάνων καὶ λοιπῶν ἐγκαταστάσεων. Τὸ 1923 ἰδρύθη νέον Ραδιολογικὸν Περίπτερον, διὰ δωρεᾶς τοῦ Κ. Χωρέμη, πλουτισθὲν διὰ μηχανημάτων καὶ ὀργάνων νεωτάτου συστήματος καὶ ἀναχθὲν εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν τῶν ἐν τῇ πόλει μας λειτουργούντων.

Ἀπὸ δὲ τοῦ 1922 ἤρχισαν ἐκτελούμενα συστηματικῶς καὶ ἐπὶ τῇ βάσει καλῶς μελετημένων σχεδίων, ἔργα ριζικῆς ἐσωτερικῆς μετασκευῆς καὶ ἐξωραϊσμοῦ τῶν Τμημάτων τοῦ Νοσοκομείου. Τὰ ἔργα ταῦτα συνεχισθέντα ἐπὶ 4 ἔτη ἐπερατώθησαν τὸ 1926, οὕτω δὲ ἐπετεύχθη ἡ γενικὴ μεταρρύθμισις καὶ ἀνακαινίσις ὅλων τῶν Τμημάτων ὥς καὶ ἡ ἀνανέωσις τῆς ἐπιπλώσεως αὐτῶν, ἀντὶ δαπάνης Λιγ. 16000 περί-

που, ὧν αἱ 6250 λίραι ἐδωρήθησαν ὑπὸ φίλων τοῦ ἰδρύματος ὁμογενῶν.

Ἀπὸ τοῦ 1923 ἤρχισεν ἐπίσης συστηματικὴ ἢ συμπληρωματικὴ τοῦ ἱατρικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Νοσοκομείου.

Μετ' ἀποχώρησιν, λόγῳ ὀρίου ἡλικίας, τῶν ἀρχαιοτέρων Τμηματαρχῶν Ἱατρῶν, οἵτινες παρέσχον εἰς τὸ Νοσοκομεῖον καὶ τὴν Παροικίαν ἐπὶ μακρὰν σειρὰν ἐτῶν ἐξόχους καὶ πολυτίμους ὑπηρεσίας, διωρίσθησαν νέοι Τμηματάρχαι καὶ Βοηθοὶ Ἱατροί, ἐκλεγέντες μεταξὺ τῶν ἀρίστων τοῦ ἱατρικοῦ σώματος τῆς Ἀλεξανδρείας, ἐγνωσμένης ἱατρικῆς ἀξίας καὶ ἐμφορούμενοι μὲ μεγάλην πρὸς τὸ ἴδρυμα ἀφοσίωσιν.

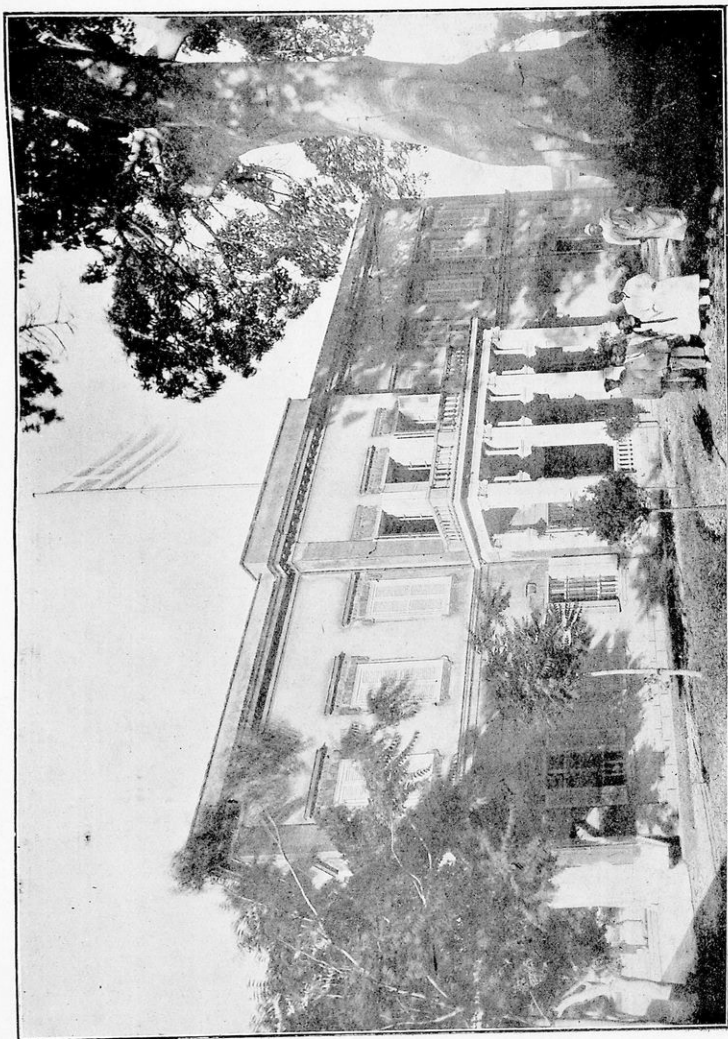
Οὕτω τὸ Νοσοκομεῖον μὲ πλήρες σήμερον ἱατρικὸν προσωπικόν, ἐκ Τμηματαρχῶν συνερχομένων ταχτικῶς ἐν Ἱατροσυμβουλίᾳ καὶ συσκεπτομένων διὰ τὰ νοσοκομειακὰ ζητήματα, ἀνήχθη εἰς τὴν πρῶτην τάξιν μεταξὺ τῶν ἰδρυμάτων τοῦ εἵδους τούτου, συνεχίζον ὑπερόχως τὰς λαμπρὰς παραδόσεις ζωῆς ἑνὸς ὁλοκλήρου αἰῶνος καὶ πλέον.

Ἔτερον κατ' ἐξοχὴν εὐχάριστον γεγονός τῆς περιόδου ταύτης εἶνε ἡ ἵδρυσις ἑνὸς νέου φιланθρωπικοῦ καταστήματος: τοῦ ΑΝΤΩΝΙΑΔΕΙΟΥ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟΥ, λαβόντος τὸ ὄνομα, τιμῆς ἔνεκεν πρὸς τὸν ὁμογενῆ Ἀντώνιον Ἀντωνιάδην, ὅστις ἐδώρησεν εἰς τὴν Πόλιν τῆς Ἀλεξανδρείας τὸν ὠραιότατον αὐτῆς φερώνυμον Δημόσιον κήπον.

Τὸ Γηροκομεῖον περιβαλλόμενον διὰ μεγάλου κήπου εἶναι ἐκτισμένον ἐπὶ γηπέδου πῆχων τετραγ. 8500, κειμένου ἐν τῇ ὁδῷ Μουφέτις, παρὰ τὸ Ἀνάκτορον ἀριθ. 3, ἡρξάτο δὲ λειτουργοῦν τὸν Ἰούνιον τοῦ 1925, ἐνῶ τὰ ἐπίσημα ἐγκαίνια αὐτοῦ ἐτελέσθησαν πανηγυρικῶς τὸν Μάρτιον τοῦ 1926.

Ἐν αὐτῷ φιλοξενοῦνται ὑπὸ καλᾶς συνθήκας περὶ τοὺς 70 ἄποροι γέροντες καὶ γράϊαι.

Ἰδρυτῆς καὶ δημιουργὸς τοῦ νέου τούτου φιλανθρωπικοῦ καταστήματος εἶναι ὁ Πρόεδρος τῆς Κοινότητος Μικῆς

ΑΝΤΩΝΙΑΔΕΙΟΝ ΓΥΜΝΑΣΙΟΝ
ΣΥΝΟΙΚΙΑ ΧΑΝΔΡΑ, ΕΤΙ ΤΗΣ ΟΔΟΥ ΜΟΥΦΕΤΙΣ

Κ. Σαλβάγος, δεδομένου ότι ἡ ἴδρυσίς του ὀφείλεται τόσον εἰς τὴν μεγάλην ἐξ 6200 λιρῶν δωρεάν του, προερχομένην ἐκ χρημάτων ἅτινα εἰσέπραξεν ὡς δικαστικὸς κηδεμὼν τῆς περιουσίας τοῦ Ἀντωνίου Ἀντωνιάδου, ὅσον καὶ εἰς τὰς ἐνθέρμους προσωπικὰς ἐνεργείας του πρὸς δημιουργίαν εὐεργετικοῦ ὑπὲρ τοῦ ἰδρύματος τούτου ἐνδιαφέροντος.

Κατὰ τὸ 1926 ἤρχισαν ἐκτελούμενα τὰ ἔργα ἐξωτερικοῦ ἐξωραϊσμοῦ τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ «τοῦ Εὐαγγελισμοῦ», ἐπὶ τῇ βάσει καλλιτεχνικωτάτου σχεδίου, περατωθέντα τὸ 1927 διὰ δαπάνης 5500 λιρῶν Αἰγύπτου, ὧν τὰς 2300 λίρας εἰσέφερον προσωπικῶς Ἐπίτροποι τῆς Κοινότητος.

Ὁ Ναὸς «τοῦ Εὐαγγελισμοῦ» καὶ ἀπὸ ἀπόψεως ἐξωτερικοῦ ἐξωραϊσμοῦ καὶ ἐσωτερικῆς διακοσμήσεως, ἀπέβη ὁ ὀραϊότερος ὅλων τῶν ἐν Αἰγύπτῳ Ὁρθοδόξων Ναῶν.

Τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1925 ἀπεβίωσεν ἐν Ζυρίχῃ τῆς Ἑλβετίας ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας Φώτιος, πατριαρχεύσας ἐπὶ 26 ὁλόκληρα ἔτη.

Ὁ Πατριάρχης Φώτιος εἶχε τὴν εὐτυχίαν νὰ ἴδῃ ἐπὶ τῆς πατριαρχείας του τὸν Ἑλληνισμόν τῆς Αἰγύπτου μεγαλυνόμενον καὶ εὐημεροῦντα, ἡ δὲ ἴδρυσις διαρκῶς καὶ νέων Ἑλληνικῶν Κοινοτήτων καὶ ἐπομένως νέων Ἑλληνικῶν Ὁρθοδόξων Ναῶν, ἀπετέλει πολύτιμον ἡθικὴν ἐνίσχυσιν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ὁρθοδόξου Πατριαρχείου.

Ὁ Πατριάρχης Φώτιος ἐκηδεύθη ἐν Ἀλεξανδρείᾳ δαπάνῃ τῆς ἡμετέρας Κοινότητος καὶ ἐτάφη ἐν Καίρῳ.

Κοινῇ ἐκλογῇ Κλήρου καὶ Λαοῦ ἐξελέγη τὸν Μάϊον τοῦ 1926 Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας ἡ Α. Θ. Παναγιότης ὁ πρῶν Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ. ΜΕΛΕΤΙΟΣ ΜΕΤΑΞΑΚΗΣ,

ὅστις ἀφίχθη ἐνταῦθα τῇ 13ῃ Ἰουνίου 1926, γενομένης αὐτῷ ὑπὸ τῆς Κοινότητος καὶ ὅλης τῆς Παροικίας πανδήμου ὑποδοχῆς. Αὐθημερὸν ἐγένετο μεγαλοπρεπὴς ἡ τελετὴ τῆς ἐνθρονίσσεως αὐτοῦ ἐν τῷ κοινοτικῷ Ναῷ « τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ».

Ἀπασαι αἱ Ἑλληνικαὶ Παροικίαι ἡσθάνθησαν ἐαυτὰς εὐτυχεῖς διὰ τὴν ἐκλογὴν τοῦ Πατριάρχου Μελετίου, διακεκριμένου ἐν τῇ Ὁρθοδοξίᾳ Ἱεράρχου, οὕτινος ἡ θερμοῦργὸς δραστηριότης καὶ ἡ εὐρεῖα διάνοια προοιωνίζουσι τὴν ἀναγωγὴν τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας εἰς ἐξέχουσαν ἐν τῇ Ὁρθοδοξίᾳ θέσιν.

Κατὰ τὴν ἀπὸ τοῦ 1919 μέχρι τοῦ 1927 ἱστορουμένην περίοδον ἔχομεν ν' ἀναφέρωμεν καὶ τὰ ἐξῆς, σχέσιν ἔχοντα μὲ τὴν γενικὴν δρασιν τῆς Κοινότητος:

Ἡ Ἐπιτροπὴ εἰργάσθη διὰ τὴν μεταρρύθμισιν τοῦ Καταστατικοῦ Ὁργανισμοῦ τῆς Κοινότητος τοῦ 1887, ἐμελέτησε δὲ τὸ 1919 μετ' ἀντιπροσώπων τῶν Ἑλληνικῶν Κοινοτήτων τῆς Αἰγύπτου, συνελθόντων εἰς τὰ Γραφεῖα αὐτῆς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, ὅλα τὰ οὐσιώδη ζητήματα τὰ ἀφορῶντα τὸν Ἑλληνισμόν τῆς Αἰγύπτου καὶ τὴν διοίκησιν τῶν εἰς Κοινότητος ὀργανωμένων ἑλληνικῶν παροικιῶν, ὑπέβαλον δὲ τὰς γνώμας τῶν δι' ὑπομνήματος πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν. Μέχρι λήψεως ὁριστικῆς ἐπ' αὐτοῦ ἀποφάσεως, παραμένει πάντοτε ἐν ἰσχύει διὰ τὴν ἡμετέραν Κοινότητα ὁ Κανονισμὸς αὐτῆς τοῦ 1887.

Κατὰ τὸ 1922 ὅταν ἐπῆλθεν ἡ μεγάλη καταστροφὴ τῆς Μ. Ἀσίας, ἡ ὁποία ἐβύθισεν εἰς ἔθνικόν πένθος ὁλόκληρον τὸν Ἑλληνισμόν, ἡ Κοινότης Ἀλεξανδρείας συμμετέσχε δι' ὅλων αὐτῆς τῶν δυνάμεων εἰς τὴν πανελλήνιον προσπάθειαν πρὸς

ἀνακούφισιν τοῦ ἀσπλάχνως ἐκριζωθέντος ἐκ τῶν ἐστιῶν του Μικρασιατικοῦ Ἑλληνισμοῦ.

Ἡ Κοινότης ἀνέλαβε τὴν ἐναρμόνισιν τῶν ἐνεργειῶν ὅλων τῶν παροικιακῶν ὁργανώσεων καὶ διὰ τῆς ἐιδικῆς Ἐφορείας ἐράνων, ἐπετέλεσεν ἔργον διὰ τὸ ὅποιον δικαίως σεμνύνεται ἡ Παροικία. Συνελέγησαν 17.000 λίραι, ὧν μέρος μὲν ἐχρησίμευσε δι' ἱματισμόν, τροφίμα κλπ. διὰ τοὺς ἐν Ἑλλάδι πρόσφυγας, τὸ δὲ ὑπόλοιπον ἐδαπανήθη πρὸς συντήρησιν καὶ περίθαλψιν τῶν ἐνταῦθα καταφυγόντων προσφύγων.

Ὁ Ἑλληνισμὸς τῆς Αἰγύπτου ἠσθάνθη βαθύτατα μεθ' ὅλου τοῦ ἄλλου Ἑλληνισμοῦ, τὴν ὑπέροχον συμβολὴν τοῦ Ἀμερικανικοῦ Λαοῦ εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τῶν θυμάτων τῆς Μικρασιατικῆς καταστροφῆς.

Ἡ Ἑλληνικὴ Κοινότης Ἀλεξανδρείας, τὰ αἰσθήματα ταῦτα διερμηνεύουσα, προσεκάλεσε τὰς ἑλληνικὰς Κοινότητας Αἰγύπτου καὶ Σουδάν καὶ τὰς ἑλληνικὰς Ἀδελφότητας, Συλλόγους καὶ Σωματεῖα εἰς Συνέλευσιν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τῇ 18ῃ Μαρτίου 1923 ἐν τῇ Τοσιτσαίᾳ Σχολῇ, ἔνθα οἱ νόμιμοι ἀντιπρόσωποι 105 Ἑλληνικῶν Κοινοτήτων καὶ Σωματείων, ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Μικῆ Κ. Σαλβάγου, Προέδρου τῆς Κοινότητος Ἀλεξανδρείας, ἐπέδωκαν ἐπὶ παρουσίᾳ χιλιάδων Ἑλλήνων, πρὸς τὴν Αὐτοῦ Ἐξοχότητα τὸν Πρεσβευτὴν τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν ἐν Αἰγύπτῳ Dr J. Morton Howell, Ψήφισμα Εὐγνωμοσύνης, φιλοτεχνημένον καλλιτεχνικώτατα ἐπὶ περγαμνῆς, φέρον τὰς ὑπογραφὰς τῶν ἀντιπροσώπων τῶν ὡς ἂν Ὄργανώσεων αἵτινες συμμετέσχον τῆς ἐορτῆς, πρὸς τὸν Μεγάλον Ἀμερικανικὸν Λαὸν διὰ τὴν ἐξαίρετον βοήθειαν ἣν παρέσχε πρὸς τοὺς ἐν Ἑλλάδι καταφυγόντας ἀτυχεῖς προσφυγικοὺς πληθυσμοὺς εἰς εἶδη ἱματισμοῦ, τροφίμα, χρήματα καὶ ἐγκαταστάσεις καὶ ἦτις ἐνέπλησεν εὐγνωμοσύνης τὰς καρδίας ὅλων τῶν Ἑλλήνων.

Οἱ Ἕλληνες τῆς Ἀλεξανδρείας, ἀκολουθοῦντες τὰς παλαιὰς ὥραιας παραδόσεις τῆς Παροικίας, ἐξεπλήρωσαν γενικῶς τὸ καθήκον των ὅσας ἐκλήθησαν νὰ συμμετάσχουν εἰς ἐράνους διὰ γενικὰς ἀνάγκας ἀφορώσας ἑλληνικοὺς ἐθνικοὺς σκοποὺς.

Ἐξ ὑπολογισμοῦ γενομένου ἐπὶ τῇ βάσει τῶν στοιχείων τῶν εὐρισκομένων εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητος Ἀλεξανδρείας, ὁ Ἑλληνισμὸς τῆς Ἀλεξανδρείας, κατὰ τὸ μικρὸν σχετικῶς χρονικὸν διάστημα τῶν ἐτῶν 1912—1927, εἰσέφερε διὰ τοὺς ὥς ἄνω σκοποὺς, ἐγγραφεῖς εἰς τοὺς διενεργηθέντας κατὰ τὴν περίοδον ταύτην ἐράνους, τὸ σημαντικὸν ποσὸν τῶν Λιρ. Αἰγύπτου 200.000 καὶ πλέον.

Εἰς τὸ ποσὸν τοῦτο δὲν συμπεριλαμβάνονται διάφοροι προσωπικαὶ δωρεαὶ διὰ τοὺς ἰδίους ἢ παρομοίους σκοποὺς, ἀποσταλῆσαι κατ' εὐθείαν παρ' ὁμογενῶν εἰς Ἑλλάδα, οὔτε αἱ συνδρομαὶ ἢ εἰσφοραὶ καὶ δωρεαὶ αἱ δοθεῖσαι παρὰ διαφόρων διὰ τοπικὰς ἀνάγκας τῆς Κοινότητος ἢ τῶν ἄλλων παροικιακῶν Σωματείων καὶ Συλλόγων.

Ἡ περιουσία τῆς Κοινότητος, κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ἐξιστορουμένων 3 τελευταίων περιόδων, ἠϋξήθη σημαντικῶς διὰ νέων Δωρεῶν καὶ Κληροδοτήσεων εἰς κτήματα ἀγροτικά καὶ ἀστικά καὶ εἰς χρήματα.

Εἰς τὴν τετιμημένην πλειάδα τῶν Μεγάλων Εὐργετῶν τῆς Κοινότητος—περιοριζόμεθα δὲ εἰς τὴν παροῦσαν συνοπτικὴν μελέτην ν' ἀναγράφωμεν μόνον αὐτοὺς—κατέλαβον περίλαμπρον θέσιν ἐκτὸς τῶν προαναφερθέντων καὶ, τὰ ὀνόματα τῶν ἐξῆς μεγάλων φιλανθρωπῶν ὁμογενῶν: Ἀχιλλοπούλου Σ., Κληρονόμων Ν. Ι. Καζούλλη, Λαγουδάκη Ἰωάν. Κ.,

Μαυρομιχάλη Ἀρίστης, Μπασιᾶ Μαρίας, Ναπιέρ Γ., Χαρίτωνος Μ., καὶ Χωρέμη Κωνστ. Ι.

Διακεκριμένην μεταξὺ τῶν μεγάλων Εὐεργετῶν τῆς Κοινότητος θέσιν κατέχει ὁ αἰμίμηστος Ἀντιβασιλεὺς τῆς Αἰγύπτου Ἰσμαήλ Πασσᾶς, πατὴρ τοῦ σήμερον εὐκλεῶς ἀνάσσοντος Βασιλέως Φουὰτ τοῦ Αου, ὅστις ἐχορήγει ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν γενναίας ἐπιχορηγήσεις πρὸς τὸ Νοσοκομεῖον.

Ἰδιαιτέρως ὅλως διακρίνεται πρὸς τοῖς ἄνω, μεταξὺ τῶν Μεγάλων Εὐεργετῶν τῆς Κοινότητος, ἡ Δημαρχία Ἀλεξανδρείας, ἣτις ἐνισχύει πολυτίμως τὸ ἔργον τῆς ἡμετέρας Κοινότητος διὰ τῶν γενναίων ἐπιχορηγήσεών της πρὸς τὰ Σχολεῖα, τὸ Νοσοκομεῖον, τὸ Ὀρφανοτροφεῖον, τὸ Συσσίτιον, καὶ τὸ Γηροκομεῖον, ἀνερχομένων σήμερον εἰς τὸ συνολικὸν ποσὸν τῶν Λιρ. Αἰγ. 1950 ἐτησίως.

Πολλαὶ καὶ οὐσιώδεις προόδοι ἐπετεύχθησαν πρὸς τοῦτοις κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο εἰς τὴν λειτουργίαν ὅλων τῶν ἄλλων ἰδρυμάτων τῆς Κοινότητος, ὡς εἰς τὰς Ἐκκλησίας, τὸ Ὀρφανοτροφεῖον, τὸ Συσσίτιον καὶ εἰς ὅλας τὰς διαχειριστικὰς ὑπηρεσίας.

Ἀλλ' ἡ ἱστορουμένη σύγχρονος περίοδος εὐρίσκεται εἰσέτι ἐν τῇ ἀναπτύξει αὐτῆς: Οἱ διοικούντες τὴν Κοινότητα ἔχουσι πρὸ ὀφθαλμῶν εὐρύτατον πρόγραμμα ἔτι μεγαλυτέρας προαγωγῆς τοῦ ἔργου αὐτῆς.

Ὅλη ἡ σκέψις συγκεντροῦται σήμερον εἰς τὴν βελτίωσιν τῶν ὅρων λειτουργίας τῶν Σχολείων, διότι ταῦτα ἀποτελοῦν τὴν βάσιν τῆς προόδου καὶ τὸ οὐσιῶδες ὄργανον ἐξασφαλίσεως τῆς εὐημερίας τῆς Παροικίας.

Ἡ συσσωρεύσις πολλῶν μαθητῶν εἰς τὰς τάξεις εἶνε σοβαρώτατον ἐμπόδιον εἰς τὴν βελτίωσιν τῆς παρ' ἡμῖν ἐκπαιδεύσεως. Κατὰ τοὺς γενομένους ἐσχάτως ὑπὸ τῆς Ἐκπαιδευ-

τικῆς Ἐφορείας ὑπολογισμούς, διὰ τὴν ἀραίωσιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μαθητῶν καὶ μαθητριῶν τῶν κοινοτικῶν Σχολείων, θὰ χρειασθῇ νὰ προστεθοῦν 20 περίπου νέα τμήματα διὰ τὰ Δημοτικά καὶ ἄλλα 20 περίπου διὰ τὰ Μέσης Ἐκπαιδεύσεως Σχολεῖα, ἐπομένως θὰ χρειασθῇ πρόσθετος αὐξήσις τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν διὰ τὰ Σχολεῖα δαπανῶν ἐκ 12000 λιγῶν Αἰγύπτου ἔτησίως.

Εἰς τὸ ποσὸν τοῦτο δὲν συμπεριλαμβάνονται, οὔτε αἱ ἀπαιτηθησόμεναι πρόσθετοι δαπάναι διὰ τὴν ἰδρυσιν Ἀνωτέρων Δημοτικῶν Σχολείων, ἅτινα ἐκρίθησαν ὑπὸ τῆς Ἐκπαιδευτικῆς Ἐφορείας ἀναγκαιότατα πρὸς πληρεστέραν καὶ ὠφελιμωτέραν μόρφωσιν τῶν παιδιῶν, τὰ ὅποια ἐξερχόμενα ἐκ τῶν ἐξαταξίων δημοτικῶν Σχολείων δὲν ἀκολουθοῦν ἀνωτέρας σπουδᾶς εἰς τὰ Μέσης Ἐκπαιδεύσεως Σχολεῖα, οὔτε τὰ ἐφάπαξ ἀπαιτηησόμενα κεφάλαια διὰ τὴν οἰκοδόμησιν καὶ ἄλλων σχολικῶν κτιρίων, ἱκανῶν νὰ περιλάβουν τὰ δημιουργηθησόμενα νέα τμήματα.

Μεταξὺ τοῦ προγράμματος τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Κοινότητος εἶνε πρὸς τούτοις καὶ ἡ ἰδρυσις ἑνὸς νέου Νοσοκομείου, διότι τὸ σημερινόν, κείμενον εἰς κεντρικὴν καὶ θορυβώδη συνοικίαν, εἶνε κτίριον παλαιόν, παρ' ὅλας δὲ τὰς γενομένας κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ριζικὰς ἀνακαινίσεις καὶ συμπληρώσεις, ὑπεῖκον εἰς τὸν ἀδυσώπητον νόμον τῆς φθορᾶς, δὲν εἶνε δυνατόν πλέον νὰ εἶνε ἐφάμιλλον εἰς ἐπιστημονικὰ καὶ ἄλλα μέσα, πρὸς ἓν νέον Νοσοκομεῖον, τὸ ὁποῖον βεβαίως θέλει οἰκοδομηθῇ μακρὰν τοῦ κέντρου τῆς πόλεως καὶ ἐπὶ τῇ βάσει ὅλων τῶν νεωτέρων ἀπαιτήσεων τῆς Ἀρχιτεκτονικῆς καὶ Ἰατρικῆς Ἐπιστήμης. Διὰ τὸ νέον τοῦτο ἔργον ὑπολογίζεται ὅτι θ' ἀπαιτηθῇ δαπάνη 80000 λιγῶν Αἰγύπτου περίπου.

Ἡ ἐκτέλεσις τῶν ὡς ἀνωτέρω μεγάλων σχεδίων τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Κοινότητος, ἀπαιτεῖ μεγάλα εἰδικὰ κεφάλαια ἀφ' ἑνὸς καὶ νέους τακτικούς ἐτησίους πόρους ἀφ' ἑτέρου, λίαν σημαντικούς.

Ἄλλ' ἡ Ἑλληνικὴ Παροιμία Ἀλεξανδρείας ἀπέδειξε πλειστάκις κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς αἰωνοβίου ζωῆς τῆς Κοινότητος, ὅτι εἶνε ἱκανὴ νὰ πραγματοποιήσῃ τὰ μεγαλύτερα εὐαγῆ ἔργα.

Ὅλα δ' εὐτυχῶς τὰ σημεῖα πείθουν ὅτι εἶνε ἐγγὺς ἡ ἑναρξίς ἐκτελέσεως τοῦ ὀραίου τούτου προγράμματος, τὸ ὁποῖον θὰ θέσῃ τὴν Κοινότητα εἰς ἔτι μεγαλύτερον τοῦ σημερινοῦ ἐπίπεδον ἀκμῆς καὶ εὐημερίας.

Αὕτη εἶνε ἐν γενικαῖς γραμμαῖς ἡ ἱστορικὴ τῆς Κοινότητος Ἀλεξανδρείας ἑκατονταετῆς περίπου σταδιοδρομία. Εἰς τὸ ἐπόμενο κεφάλαιον θὰ ὁμιλήσωμεν περὶ τῆς σημερινῆς συστάσεως καὶ τοῦ τρόπου λειτουργίας αὐτῆς.

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΙΣ, ΠΙΝΑΚΕΣ ΚΑΙ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑΙ

ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 1919 — 1927

Αον) Στατιστική Δαπανών

ΕΞΟΔΑ

Σχολεία Λ.Αίγ.
 Νοσοκομείον
 Ἐκκλησίαι, Κοιμητήρια,
 Συσσίτιον, Γηροκομείον,
 Ἐξοδα Ἀγροτικῶν Κτη-
 μάτων, Γραφεῖα, Γενικά
 ἔξοδα Λ.Αίγ.
 Λ.Αίγ.

ΕΤΟΣ 1919	ΕΤΟΣ 1927
17169.—	25319.—
22977.—	15757.—
17120.—	24469.—
57266.—	65545.—

Βον Στατιστικαὶ Νοσοκομείων

	ΑΣΘΕΝΕΙΣ	ΕΞ ΟΝ ΔΩΡΕΑΝ	ΣΥΝΟΛ. ΗΜΕΡ. ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ	ΙΑΤΡΙΚΟΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΝ
1919	2394	1048	58282	17
1927	1404	780	42338	22

ΑΣΤΥΚΛΙΝΙΚΑΙ

	ΓΕΝΙΚΗ	ΟΦΘΑΛΜΙΚΗ	ΟΤΟΛΑΡΥΓΓ.	ΧΕΙΡΟΥΡΓ.	ΔΕΡΜΑΤΟΛ.	ΣΥΝΟΛΟΝ ΑΣΘΕΝΩΝ
1919	15446	20233	3691	—	—	39670
1927	47460	13618	8982	9033	5410	54503

Γον) Στατιστική Σχολείων

	ΜΑΘΗΤΑΙ	ΜΑΘΗΤΡΙΑΙ	ΣΥΝΟΛΟΝ	ΕΓΓΡΑΦΕΝΤ. ΔΩΡΕΑΝ	ΑΡΙΘ. ΣΧΟΛΩΝ	ΑΡΙΘ. ΤΑΞΕΩΝ	ΑΡΙΘ. ΔΙΔΑΣΚΟΝΤ.
1919	2094	1573	3667	2253	8	66	81
1927	2329	1761	4090	3797 **	* 11	71	93

(*) Προσετέθησαν ἡ Ἀβερῳφείως Ἑμπορικὴ Σχολὴ Θηλέων
 ἡ Φαμηλιάδεως πλήρης Δημοτικὴ Σχολὴ Ἀρρενῶν
 ἡ Φαμηλιάδεως πλήρης Δημοτικὴ Σχολὴ Θηλέων

(**) Εἰς τὸν ἀριθμὸν 3797 συμπεριλαμβάνονται καὶ οἱ ἐγγραφεῖς μετ' ἡλαττωμένον τὸ δικαίωμα ἐγγραφῆς, τὸ ὅποιον ὥς ἐπὶ τὸ πλεῖστον διὰ τὰς ἐργατικὰς τάξεις εἶνε Γ.ρ.Δ. 80 ἐτησίως.

ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΥΠΟΣΤΑΣΙΣ
ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ
ΚΑΙ
ΣΥΣΤΗΜΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΑΥΤΗΣ

ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΥΠΟΣΤΑΣΙΣ
ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ
ΚΑΙ
ΣΥΣΤΗΜΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΑΥΤΗΣ

Ἡ Ἑλληνικὴ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Κοινότης εἶναι νομικὸν πρόσωπον Ἑλληνικῆς ὑπηκοότητος, ἀποτελεῖται δ' ἐκ πάντων τῶν τακτικῶν αὐτῆς συνδρομητῶν τῶν Ἑλλήνων τὸ γένος ἢ τὴν ὑπηκοότητα.

Ἡ Κοινότης διοικεῖται ἐπὶ τῇ βάσει Κανονισμοῦ ψηφισθέντος ὑπὸ τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως τῶν συνδρομητῶν αὐτῆς τῆς 11 Ἀπριλίου 1887 καὶ ἐγκριθέντος ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως διὰ Β. Δ. ἡμερομηνίας 18 Ἰουνίου 1887.

Ὁ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Γενικὸς Πρόεδρος τῆς Ἑλλάδος εἶναι Ἐπίτιμος Πρόεδρος τῆς Κοινότητος.

Σκοπὸς τῆς Κοινότητος εἶναι ἡ ἐξυπηρέτησις τῶν ἡθικῶν ἀναγκῶν τοῦ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Ἑλληνισμοῦ, ἐκτελεῖ δὲ αὐτὸν διὰ τῆς διατηρήσεως τῶν νῦν ὑπαρχόντων καὶ ἐν τῷ μέλλοντι ἰδρυθησομένων ἐν Ἀλεξανδρείᾳ καὶ τοῖς περιχώροις ἐκκλησιαστικῶν, ἐκπαιδευτικῶν καὶ φιλανθρωπικῶν ἰδρυμάτων τῆς καὶ διὰ τῆς τελειοποιήσεως καὶ ἀναπτύξεως αὐτῶν ἀναλόγως τῶν ἐκάστοτε ἀναγκῶν καὶ πόρων.

Ἡ περιουσία τῆς ἀποτελεῖται ἐκ τῶν ἀκινήτων αὐτῆς κτημάτων καὶ ἐκ τῆς εἰς μετρητά, χρηματόγραφα καὶ πᾶν ὅ,τι ἄλλο κινητῆς περιουσίας τῆς.

Οἱ πόροι αὐτῆς εἶνε τακτικοὶ καὶ ἔκτακτοι. Καὶ τακτικοὶ μὲν εἶνε αἱ συνδρομαὶ τῶν μελῶν τῆς, αἱ ἐκ τῶν ἀκινήτων κτημάτων πρόσοδοί τῆς, τὰ τοκομερίδια καὶ οἱ τόκοι τῶν χρεωγράφων καὶ χρηματικῶν καταθέσεων τῆς, αἱ εἰσπράξεις τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ Κοιμητηρίων τῆς, αἱ διάφοροι πρόσοδοι τῶν ἐκπαιδευτικῶν καὶ φιλανθρωπικῶν καταστημάτων τῆς καὶ

ἄλλαι τινες γενικῆς φύσεως εἰσπράξεις. Ἐκτακτοὶ δὲ αἱ εἰς χρήματα, χρεώγραφα καὶ κτήματα δωρεὰ καὶ κληροδοτήσεις ὁμογενῶν.

Ἡ Κοινότης διοικεῖται ὑπὸ Ἐπιτροπῆς ἐκλεγομένης ὑπὸ τῶν τακτικῶν συνδρομητῶν αὐτῆς, συνερχομένων ἐν Γενικῇ Συνελεύσει κατὰ τριετίαν. Οἱ Ἐπίτροποι ἐκλέγονται διὰ μίαν ἑξαετίαν, ἀνὰ τριετίαν δὲ ἐπέρχεται ἀνανέωσις τοῦ ἡμίσεως αὐτῶν, δι' ἀποχωρήσεως τῶν ἀρχαιοτέρων. Ἡ ὑπηρεσία τῶν Ἐπιτρόπων εἶναι ἄμισθος.

Ἡ Ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῇ τριετείᾳ ἀνανεώσει της, συνερχομένη μετὰ τὰς ἐκλογὰς εἰς τακτικὴν συνεδρίαν, ἐκλέγει ἐκ τῶν μελῶν της τὸν Πρόεδρον τῆς Κοινότητος, δύο Ἀντιπροέδρους καὶ ἓνα Ἐλεγκτὴν Ἐπίτροπον καὶ καταρτίζει τὰς Εἰδικὰς Ἐφορείας ὁρίζουσα τὴν ἀρμοδιότητα καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν μελῶν ἐκάστης.

Ἡ σημερινὴ Ἐπιτροπὴ τῆς Κοινότητος, ἀποτελουμένη ὥς πάντοτε ἐκ τῶν ἀρίστων παραγόντων τῆς Παροικίας Ἀλεξανδρείας εἶναι ἡ ἑξής : Σαλβάγος Μικὲς Κ., Πρόεδρος, Θεοδωράκης Δ. καὶ Κορομηλῆς Κ., Ἀντιπρόεδροι, Καζούλλης Μιχ. Ἐλεγκτὴς Ἐπίτροπος, Ἀντωνιάδης Γ., Βατιμπέλας Ν., Βρυάκος Κ., Γαροφάλου Δ., Καζούλλης Ἰω., Καμπᾶς Ν., Κεχαγιᾶς Ν., Κόκκινος Δ., Λαγώνικος Στ., Νικολάου Ν., Παπαθεολόγου Στ., Παππᾶς Κ., Παρασκευᾶς Ν., Ράλλης Ἀντ., Ροδοανάκης Α., Συναδινὸς Αὐγ., Χρηστομᾶνος Μ., Χαρίτου Ν., Ἐπίτροποι.

Ἡ Κοινότης ἔχει καὶ 2 Νομικοὺς Συμβούλους τοὺς ἐγκρίτους νομομαθεῖς Δ. Αὐλωνίτην καὶ Ν. Βατιμπέλαν.

Υπάρχουσι σήμερον αἱ ἑξῆς Ἐφορεῖαι, ἀποτελούμεναι ἐκ μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Κοινότητος: 1) Ἐκκλησιῶν καὶ Κοιμητηρίων, 2) τοῦ Νοσοκομείου, 3) τῶν Σχολείων, 4) τοῦ Συσσιτίου, 5) τοῦ Γηροκομείου, 6) τῶν Ἱδρυμάτων Ραμλίου, 7) τῶν Ἀστικῶν Κτημάτων, 8) τῶν Ἀγροτικῶν Κτημάτων 9) τῶν Οἰκονομικῶν καὶ 10) ἡ Ἐκπαιδευτικὴ Ἐφορεῖα.

Αἱ εἰδικαὶ Ἐφορεῖαι συνέρχονται τῇ προσκλήσει τοῦ Προέδρου τῆς Κοινότητος ἢ τοῦ προϋσταμένου ἐκά-

στης αὐτῶν, εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Κοινότητος εἰς τακτικὰς συνεδρίας καὶ συσκέπτονται ἐπὶ διαφόρων ζητημάτων ἀναγομένων εἰς τὴν δικαιοδοσίαν ἐκάστης, ὡς π.χ. ἡ Ἐφορεῖα τοῦ Νοσοκομείου διὰ ζητήματα ἀφορῶντα τὸ Νοσοκομεῖον, ἡ Ἐφορεῖα τῶν Σχολείων διὰ σχολικὰ ζητήματα καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Κοινότητος παρευρισκόμενος εἰς τὰς συνεδρίας τῶν Ἐφορειῶν, προεδρεῖ αὐτοδικαίως αὐτῶν, ἐν ἀπουσίᾳ του δὲ προεδρεῖ ὁ Προϊστάμενος ἐκάστης Ἐφορείας.

Αἱ ἀποφάσεις τῶν Ἐφορειῶν διατυπῶνται εἰς τὰ πρακτικὰ τῶν συνεδριάσεων ἐκάστης αὐτῶν, ἅτινα τῇ φρονίδι τοῦ συμμετέχοντος εἰς τὰς συνεδρίας Γραμματέως τῆς Κοινότητος καὶ Διευθυντοῦ τῶν Γραφείων αὐτῆς, ὑποβάλλονται πρὸς ἔγκρισιν εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν τῆς Κοινότητος κατὰ τὰς τακτικὰς αὐτῆς συνεδρίας.

Αἱ ἀποφάσεις τῶν Ἐφορειῶν εἶνε προτάσεις διὰ τὴν Ἐπιτροπὴν καὶ δὲν ἔχουσιν ἰσχὺν ἐκτελέσεως παρὰ μόνον ἐγκρινόμεναι ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἡ Ἐπιτροπὴ συνέρχεται τῇ προσκλήσει τοῦ Προέδρου εἰς τακτικὰς συνεδριάσεις εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Κοινότητος, καθ' ὧς ἐξετάζει τὰς ἀποφάσεις τῶν Ἐφορειῶν, ἀναγνωσκομένων τῶν πρακτικῶν τῶν συνεδριάσεων αὐτῶν, καὶ ἐγκρίνει ἢ ἀπορρίπτει αὐτάς καὶ συσκέπτεται ἐπὶ διαφόρων ἄλλων ζητημάτων γενικῆς φύσεως ἐφ' ὧν λαμβάνει ἀποφάσεις, ὧν ἡ ἐκτέλεσις ἀνατίθεται εἰς τὸν Πρόεδρον, ἢ ἄλλους εἰδικῶς ἐντεταλμένους ἐκάστοτε Ἐπιτρόπους.

Ἐδρα τῆς Κοινότητος καὶ τῆς Ἐπιτροπῆς αὐτῆς καὶ τῶν Ἐφορειῶν εἶναι τὰ Γραφεῖα τῆς Κοινότητος, διευθυνόμενα ὑπὸ τοῦ Γραμματέως αὐτῆς τοῦ καὶ Διευθυντοῦ τῶν

Γραφείων, βοηθουμένου υπό διοικητικοῦ καὶ διαχειριστικοῦ προσωπικοῦ.

Ὁ Γραμματεὺς τῆς Κοινότητος, συνεννοούμενος καθ' ἐκάστην μετὰ τοῦ Προέδρου, ἢ τοῦ ἀναπληροῦντος αὐτὸν Ἀντιπροέδρου, καὶ ἐν τακτικῇ εὐρισκόμενος ἐπαφῇ μετὰ τῶν Ἐπιτρόπων, διεκπεραιοῖ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀποφάσεων τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τῶν Ἐφορειῶν, συνεργαζόμενος ἐφόσον πρόκειται περὶ τῶν Σχολείων, τοῦ Νοσοκομείου, τοῦ Γηροκομείου κλπ. μετὰ τῶν Διευθυντῶν τῶν Ἰδρυμάτων τούτων, οἵτινες συνεννοοῦνται μετ' αὐτοῦ καὶ διὰ τὰ γενικῆς φύσεως ὑπηρεσιακὰ ζητήματα.

Ἐκαστον κοινοτικὸν Ἰδρυμα, ἢ Ὑπηρεσία, ἔχει εἰδικὸν κανονισμόν, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποίου λειτουργεῖ. Ἐν ἀρχῇ τοῦ ἔτους ἐκάστη Ἐφορεία, καταρτίζει τὸν ἐτήσιον προϋπολογισμόν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ ιδρύματος τὸ ὁποῖον διευθύνει, βασιζομένη ἐπὶ τῆς μελέτης ἣν πρὸς τοῦτο συντάσσουν, κοινῇ συνεργασίᾳ, ὁ Γραμματεὺς τῆς Κοινότητος μετὰ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ἰδρύματος.

Οἱ προϋπολογισμοὶ τῶν Ἐφορειῶν, συγκεντρούμενοι καὶ συναρμολογούμενοι ὑποβάλλονται ὑπὸ τοῦ Γραμματέως τῆς Κοινότητος εἰς τὴν Οἰκονομικὴν Ἐφορείαν, ἣτις καταρτίζει τὸν Γενικὸν Προϋπολογισμόν, ὃν ὑποβάλλει πρὸς ἔγκρισιν εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν.

Ἄμα τῇ ἐγκρίσει του ὁ Προϋπολογισμὸς ἐκτελεῖται ὑπὸ τῶν Διευθυντῶν τῶν Ἰδρυμάτων ἢ Ὑπηρεσιῶν ὑπὸ τὸν ἑλεγχον τῶν ἀρμοδίων καὶ ἐντεταλμένων Ἐφόρων καὶ τῆς Διευθύνσεως τῶν Γραφείων τῆς Κοινότητος.

Πᾶσα ἐντὸς τοῦ προϋπολογισμοῦ δαπάνη ἔχει ἀντίστοιχα δικαιολογητικὰ στοιχεῖα φέροντα τὴν θεώρησιν τοῦ Ἐφόρου τοῦ Ἰδρύματος δι' ὃ ἐνηργήθη ἡ δαπάνη καὶ τὴν ἔγκρισιν πρῶτον τοῦ Ἐλεγκτοῦ-Ἐπιτρόπου καὶ δεύτερον τοῦ Διευθυντοῦ τῶν Γραφείων.

Ἑμισθοὶ Ἐλεγκταὶ ἐξελέγχουσιν ἐνημέρως διαρκούντος ὁλοκλήρου τοῦ ἔτους τοὺς λ/σμοὺς τῆς Διαχειρίσεως.

Ὁ Προϋπολογισμὸς τῆς Κοινότητος ἔτους 1927 προβλέπει :

Ἔξοδα	Λ.Αἰγ.	65.400.—
ὧν διὰ τὰ Σχολεῖα	»	27.000.—
καὶ διὰ τὸ Νοσοκομεῖον	»	15.700.—

Τὰ ὑπάρχοντα σήμερον κοινοτικά Ἰδρύματα εἶναι τὰ ἑξῆς :

1. ΕΚΚΛΗΣΙΑΙ

- α) Ἱερὸς Ναὸς « τοῦ Εὐαγγελισμοῦ », ὁ μεγαλύτερος καὶ ὡραιότερος ἐλληνικὸς ὁρθόδοξος Ναὸς τῆς Αἰγύπτου.
- β) Ἱερὸς Ναὸς « τοῦ Προφήτου Ἡλίου » ἐν Ραμλίφ, σταθμὸς Τσανακλῆ.
- γ) Ἱερὸς Ναὸς « Ἡ Κοίμησις τῆς Θεοτόκου » ἐν τῷ Α΄ Κοιμητηρίῳ.

Αἱ Ἐκκλησίαι τῆς Κοινότητος, διευθυνόμεναι ὑπὸ τῶν Ἐφορειῶν των, ἐκπληροῦσι τὸ μεγαλύτερον μέρος τῶν θρησκευτικῶν ἀναγκῶν τῆς Παροικίας.

Τὸ ἱερατικὸν προσωπικὸν αὐτῶν ἀποτελεῖται ἀπὸ ἓνα Ἀρχιμανδρίτην, ἱερατικὸν προϊστάμενον, καὶ ἀπὸ 5 Ἱερεῖς, ἅπαντας ἐκ τοῦ κοινοτικοῦ Ταμείου μισθοδοτουμένους.

Ὁ προϋπολογισμὸς ἐξόδων τῶν Ἐκκλησιῶν προβλέπει διὰ τὸ 1928 Λιρ. 3300.—

2. ΚΟΙΜΗΤΗΡΙΑ

Ὑπάρχουσι τρία Κοιμητήρια τῆς Κοινότητος, ἐγγὺς ἀλλήλων κείμενα, ὧν τὸ Αὐτὸν, τὸ καὶ ἀρχαιότερον, εἶνε ἀπὸ ἀπό-

ψεως ὀργανώσεως καὶ συντηρήσεως τὸ τελειότερον καὶ ὠραιότερον τῶν Χριστιανικῶν ἐν Αἰγύπτῳ Κοιμητηρίων.

Διευθύνονται ὑπὸ ἐνὸς Ἐπόπτου, ἐπὶ τῇ βάσει εἰδικοῦ Ὁργανισμοῦ, ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τῶν Γραφείων τῆς Κοινότητος, τὸ δὲ προσωπικόν των ἐξ ἐπιστατῶν, κηπουρῶν καὶ ὑπηρετῶν ἀνέρχεται εἰς 20, ὑπὸ τοῦ κοινοτικοῦ Ταμείου μισθοδοτούμενους.

Τὰ ἔξοδά των διὰ τὸ 1928 προϋπελογίσθησαν εἰς Λιρ. 2250.

3. ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΝ

Ἐν αὐτῷ νοσηλεύονται ἐτησίως περὶ τοὺς 1500 ἕως 2500 ἐνίοτε καὶ περισσοτέρους ἐσωτερικοὺς ἀσθενεῖς, ἀνεξαρτήτως φυλῆς καὶ θρησκείματος ἐπὶ 40—70000 ἡμέρας νοσηλείας, ὧν τὰ 60 ο)ο περίπου ἀντιπροσωπεύουν δωρεὰν νοσηλείαν ἀπόρων Ἑλλήνων.

Ἀποτελεῖται δὲ ἐκ τῶν ἑξῆς 6 Τμημάτων: Παθολογικοῦ Ἀνδρῶν, Παθολογικοῦ Γυναικῶν, Μολυσματικοῦ Ἀνδρῶν καὶ Γυναικῶν, Χειρουργικοῦ Ἀνδρῶν—Χειρουργικοῦ Γυναικῶν, Ὀφθαλμολογικοῦ Ἀνδρῶν καὶ Γυναικῶν καὶ Ὠτορινολαρυγγολογικοῦ Ἀνδρῶν καὶ Γυναικῶν. Ἐκαστον τῶν Τμημάτων τούτων διευθύνεται ὑπὸ Τμηματάρχου Ἱατροῦ, βοηθουμένου ὑπὸ Βοηθῶν Ἱατρῶν.

Ἐν τῷ Νοσοκομείῳ λειτουργεῖ Μικροβιολογικὸν Ἔργαστήριον, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν εἰδικοῦ Μικροβιολόγου Ἱατροῦ, Χημείον-Φαρμακείον ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν Χημικοῦ-Φαρμακοποιοῦ, καὶ Ραδιολογικὸν Τμῆμα ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν Ραδιολόγου Ἱατροῦ. Τὰ ὡς ἄνω τρεῖς Ἔργαστήρια εἶναι προοικισμένα διὰ τῶν τελειότερων ὀργάνων καὶ θεωροῦνται τὰ πρῶτα ἐν Ἀλεξανδρείᾳ.

Ἐν τῷ Νοσοκομείῳ λειτουργοῦν τρεῖς *Ἀστυκλινικά*—*Πολυκλινικά*, ἥτοι ἡ Γενική: παθολογική, παιδιατρική, γυναικο-

λογική, δερματική και χειρουργική, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν Τμηματάρχου Ἱατροῦ, βοηθουμένου ὑπὸ 6 εἰδικῶν δι' ἕκαστον κλάδον Ἱατρῶν, ἡ Ὀτορινολαρυγγολογική, ὑπὸ Τμηματάρχην Ἱατρὸν καὶ ἓνα βοηθὸν καὶ ἡ Ὀφθαλμική ὑπὸ Τμηματάρχην Ἱατρὸν.

Αἱ Ἀστυκλινικαὶ παρέχουσι πολυτίμους ὑπηρεσίας εἰς τοὺς ἀσθενεῖς τῆς πόλεως, ἀνεξαρτήτως φυλῆς καὶ θρησκείματος, λόγῳ δὲ τῆς προτύπου ὀργανώσεώς των προτιμῶνται ὅλων τῶν ἄλλων Πολυκλινικῶν τῆς πόλεως.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐν αὐταῖς νοσηλευθέντων κατὰ τὸ 1927 ἦτο 54503 ἀσθενεῖς, ὧν οἱ ἄποροι Ἕλληνες ἔλαβον καὶ τὰ φάρμακά των σχεδὸν δωρεάν ἀπὸ τὸ Φαρμακεῖον τοῦ Νοσοκομείου, τὸ ὁποῖον ἐκτελεῖ ὑπὲρ τὰς 20000 συνταγὰς ἐτησίως.

Ἐν τῷ Νοσοκομείῳ ὑπάρχει καὶ ὑπηρεσία Πρώτων Βοηθειῶν, δι' ἧς παρέχονται αἱ πρῶται βοήθειαι εἰς 500 καὶ πλέον κατ' ἔτος μικροτραυματίας καὶ ἀσθενεῖς Ἕλληνας καὶ ξένους.

Τὸ Ἱατρικὸν προσωπικὸν τοῦ Νοσοκομείου ἀποτελεῖται σήμερον ἀπὸ 20 τακτικῶν Ἱατροῦς καὶ 3 ἐσωτερικοὺς, ἐκλεγομένους ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Κοινότητος μεταξὺ τῶν ἀρίστων Ἑλλήνων Ἐπιστημόνων, ἀμιλλωμένων διὰ τὴν ἀνάπτυξιν καὶ ἐπιστημονικὴν προαγωγὴν τοῦ Ἰδρύματος.

Οἱ Τμηματάρχαι Ἱατροὶ μετὰ τῶν Διευθυντῶν τῶν Ἐργαστηρίων, ἀποτελοῦν τὸ Ἱατροσυμβούλιον τοῦ Νοσοκομείου, τὸ ὁποῖον συνέρχεται εἰς τακτικὰς συνεδρίας καὶ συσκέπτεται ἐπὶ τῶν παρουσιαζομένων νοσοκομειακῶν ζητημάτων, συνεργαζόμενον μετὰ τῆς Ἐφορείας τοῦ Ἰδρύματος διὰ τὴν πρόοδον αὐτοῦ.

Διοικεῖται ὑπὸ τῆς εἰδικῆς Ἐφορείας, βοηθουμένης ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Νοσοκομείου, ὅστις ἐπὶ κεφαλῇ ὅλου τοῦ νοσηλευτικοῦ καὶ διαχειριστικοῦ προσωπικοῦ διευθύνει τὸ Ἰδρυμα ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἐν ἰσχύϊ Κανονισμοῦ, καὶ τῶν ἀποφάσεων τῆς Ἐφορείας καὶ τῆς Ἐπιτροπῆς.

Τὸ Ἑλληνικὸν Νοσοκομεῖον εἶναι τὸ ἀρχαιότερον τῶν ἐν τῇ πόλει, ἀριθμοῦν ὑπερεκατονταετῇ ζωὴν, μὲ ἔνδοξον ἱστορίαν, τόσον ἀπὸ ἀπόψεως φιλανθρωπικῆς ὅσον καὶ ἐπιστημονικῆς, ἀπετέλεσε δὲ πολύτιμον κυψέλην ἐξ ἧς ἀνεδείχθησαν διακεκριμένοι ἐπιστήμονες, ὧν τινες διεθνoῦς φήμης.

Ὁ προϋπολογισμὸς τῶν δαπανῶν τοῦ εἶνε περὶ τὰς Λιρ. 15000.

4. ΣΧΟΛΕΙΑ

Ἀποτελοῦνται :

α') Ἀπὸ τὰ κάτωθι πλήρη ἐξατάξια **Δημοτικὰ Σχολεῖα Ἀρρένων**, ἦτοι:

1. Τοσιτσαῖα Σχολή
2. Ζερβουδάκειος Σχολή
3. Φαμηλιάδεις Σχολή

β') 1. Μικτὴ τετρατάξιος δημοτικὴ Σχολὴ Ραυλίου, Σταθμὸς Τσανακλῆ.

γ') Ἀπὸ τὰ κάτωθι πλήρη ἐξατάξια **Δημοτικὰ Σχολεῖα θηλέων** :

1. Ἀβερῳφείος Σχολή
2. Ζερβουδάκειος Σχολή
3. Φαμηλιάδεις Σχολή

δ') Ἀπὸ τὰ κάτωθι **Σχολεῖα Μέσης Ἐκπαιδεύσεως** :

Ιον) Θηλέων :

1. Ἀβερῳφείος Ἀστικὴ Σχολή, τριτάξιος
2. Ἀβερῳφείος Ἐμπορικὴ Σχολή, διτάξιος.

Πον) Ἀρρένων:

1. Ἀβερῳφείον Γυμνάσιον, πεντατάξιον.
2. Σαλβάγειος Ἐμπορικὴ Σχολή, τετρατάξιος.

Τὰ Σχολεῖα ταῦτα εἶνε ἐγκατεστημένα εἰς τὰ ἐξῆς σχολικὰ κτίρια, ἀποτελοῦντα ἅπαντα ἰδιοκτησίαν τῆς Κοινότητος :

1. Τοσιτσαῖα Σχολή, ἄρρενα
2. Ἀβερῳφείον Παρθεναγωγεῖον, θήλεια

3. Φαμηλιάδεις Σχολή, ἄρρενα καὶ θήλεα

4. Ζερβουδάκειος Σχολή, » » »

5. Σαλβάγειος Σχολή, ἄρρενα

6. Σχολή Ραμλίου, ἄρρενα καὶ θήλεα.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν τῶν Κοινοτικῶν Σχολείων ἦτο κατὰ τὸ σχολ. ἔτος 1927—1928: ἄρρενα 2329, θήλεα 1761, σύνολον 4090.

Ἐξ αὐτῶν 2917 ἐνεγράφησαν εἰς τὰ Δημοτικά Σχολεῖα καὶ 1173 εἰς τὰ Μ. Ἐκπαιδεύσεως.

Τὰ Σχολεῖα διοικοῦνται ὑπὸ τῆς εἰδικῆς αὐτῶν Ἐφορείας, ἀποτελουμένης ἐκ μελῶν τῆς Κοινοτικῆς Ἐπιτροπῆς, κατὰ πρό- τίμησιν ἐξ ἐπιστημόνων καὶ μορφωμένων Τραπεζιτῶν καὶ Ἐμπόρων.

Διευθύνονται δὲ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ εἰδικοῦ Κανονισ- μοῦ αὐτῶν, ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ τῶν Σχολείων, ὅστις ἀπὸ τοῦ ἔτους 1889 εἶναι ὁ Παλαιολόγος Γεωργίου, Διδάκτωρ τῆς Φιλολογίας, εἰς ὃν ἀνήκει ἡ μεγάλη τιμὴ ὅτι ὑπῆρξεν ὁ πολύτιμος ἐμπνευστὴς καὶ συνεργάτης τῶν κατὰ τὸ 39ετὲς διάστημα τῆς ὑπηρεσίας του Ἐπιτροπῶν τῆς Κοινότητος εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν ὀργάνωσιν τῶν Σχολείων καὶ τὴν διαρκῆ προσαρμογὴν τοῦ προγράμματος αὐτῶν πρὸς τοὺς νεωτέρους ὅρους καὶ συνθήκας τοῦ Τόπου.

Ἡ Ἐφορεία τῶν Σχολείων συνέρχεται εἰς τακτικὰς συνε- δριάσεις καθ' ἃς παρίστανται ὁ Γενικὸς Διευθυντὴς τῶν Σχο- λείων, οἱ εἰδικοὶ Διευθυνταὶ καὶ ὁ Γραμματεὺς τῆς Κοινότη- τος καὶ Διευθυντὴς τῶν Γραφείων.

Ὁ Γεν. Διευθυντὴς τῶν Σχολείων βοηθεῖται εἰς τὸ ἔργον του ὑπὸ 8 εἰδικῶν Διευθυντῶν, ἐκπαιδευτικῶν καὶ τούτων λει- τουργῶν, τελούντων ὑπὸ τὰς διαταγὰς του.

Τὸ διδάσκον προσωπικὸν εἶναι ἅπαν πτυχιούχον καὶ ἐκλέ-

γεται μεταξύ τῶν ἀριστοβαθμίων ἀνεγνωρισμένων κρατικῶν Σχολῶν καὶ Πανεπιστημίων.

Ὁ ἀριθμὸς τοῦ διδάσκοντος προσωπικοῦ μετὰ τῶν διευθυντῶν καὶ 3 σχολικῶν ἱατρῶν ἀνήρχετο κατὰ τὸ 1927—1928 εἰς 94, ὧν 28 Καθηγηταὶ τῆς Φιλολογίας, Γλωσσῶν, Φυσικῶν Ἐπιστημῶν, Μαθηματικῶν, Θεολογίας καὶ Γυμναστικῆς, 3 ἱατροὶ (ὧν εἷς καθηγητὴς καὶ μίᾳ καθηγήτρια τῆς ὑγιεινῆς) 1 καθηγήτρια τῆς φιλολογίας, 22 δημοδιδάσκαλοι καὶ 40 δημοδιδασκάλισσαι.

Ἐξ αὐτῶν 11 καθηγηταὶ εἶνε ξένοι διδάσκοντες τὰς ξένας γλώσσας.

Ἡ Δημοτικὴ ἐκπαίδευσις καὶ διὰ τὰ ἄρρενα καὶ διὰ τὰ θήλεα εἶναι ἐξαετής.

Ἡ Μέση Ἐκπαίδευσις, ἡ μὲν ΚΛΑΣΙΚΗ, διὰ τὰ θήλεα εἶναι τριετής καὶ διὰ τὰ ἄρρενα πενταετής, ἡ δὲ ΕΜΠΟΡΙΚΗ, διὰ τὰ θήλεα διετής καὶ διὰ τὰ ἄρρενα τετραετής, εἰς τὰς πρώτας δὲ τάξεις τῶν ἐμπορικῶν Σχολῶν εἰσέρχονται μόνον τελειόφοιτοι τῆς πρώτης τάξεως πενταταξίου Γυμνασίου.

Εἰς τὰ Σχολεῖα τῆς Κοινότητος διδάσκονται ἐκτὸς τῆς Ἑλληνικῆς καὶ ἡ Γαλλικὴ, Ἀγγλικὴ καὶ Ἀραβικὴ.

Τὰ Σχολεῖα τῆς Κοινότητος λειτουργοῦντα ὑπὲρ τὰς 9 δεκαετηρίδας, ἐγαλούρησαν τὰ τέκνα τῆς Ἑλληνικῆς Παροικίας μὲ τὰ Ἑλληνικὰ γράμματα καὶ τὰς ἑλληνικὰς παραδόσεις, καὶ διετήρησαν ζωηρότατον τὸν ἐθνισμὸν τῶν καὶ ἄσβεστον τὴν πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Πατρίδα ἀγάπην αὐτῶν. Ἐξ αὐτῶν ἐξήλθον κατὰ χιλιάδας καθ' ὅλην τὴν Αἴγυπτον ὄχι μόνον καλοὶ Ἕλληνες ἀλλὰ καὶ καλοὶ πολῖται, ὧν πολλοὶ διεκρέθησαν καὶ εἰς τὰ Γράμματα καὶ τὰς Τέχνας καὶ ὡς Ἐμποροὶ καὶ ὡς Τραπεζίται, πολυτίμως συμβαλόντες εἰς τὴν πρόοδον τῆς Χώρας.

Ὁ ἐτήσιος προϋπολογισμὸς τῶν διὰ τὸ 1927 εἶνε Λιρ. 27000.

5) ΤΟ ΜΠΕΝΑΚΕΙΟΝ ΟΡΦΑΝΟΤΡΟΦΕΙΟΝ ΘΗΛΕΩΝ, ιδρυθὲν τὸ 1909 ἐπὶ τοῦ γηπέδου τῆς Κοινότητος ἐν Σιάτμπτ, διοικεῖται ὑπὸ Συμβουλίου Κυριῶν, βοηθουμένων ὑπὸ τῆς Διευθυντρίας ἥτις ἐπὶ κεφαλῇ διδάσκοντος προσωπικοῦ ἐξ 8 Διδασκαλισσῶν καὶ ἄλλου βοηθητικοῦ προσωπικοῦ, διευθύνει τὸ Ἴδρυμα.

Σκοπὸς αὐτοῦ εἶνε ἡ περίθαλψις πτωχῶν ὀρφανῶν κορασίων τῆς Παροικίας μας καὶ ἡ ἐκπαίδευσις αὐτῶν μέχρις ὅτου φθάσουν εἰς ἡλικίαν νὰ ἐργασθῶσι.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν τροφίμων του εἶναι περὶ τὰ 175 ὀρφανὰ, ἅτινα διαιτῶνται ἐν τῷ καταστήματι καὶ ἐκπαιδεύονται ἐν τῇ βιταξίῳ δημοτικῇ Σχολῇ τῇ λειτουργοῦσῃ ἐντὸς τοῦ Ὁρφανοτροφείου. Πρὸς τούτοις λαμβάνουν καὶ ἄλλην πρακτικὴν μόρφωσιν χρήσιμον διὰ τὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς.

Ἡ ἐν αὐτῷ περίθαλψις καὶ ἐκπαίδευσις παρέχονται ὑπὸ τὰς ἀρίστας τῶν συνθηκῶν. Ὁ ἐτήσιος προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων του εἶνε περὶ τὰς Διρ. 5000.

Ἡ διαχειρίσις τοῦ Μπενακειοῦ Ὁρφανοτροφείου, ἀπὸ τῆς ιδρύσεως του μέχρι σήμερον εἶνε ἀνεξάρτητος τῆς γενικῆς διαχειρίσεως τῆς Κοινότητος, τὰ δὲ ἐλλείμματα τῆς διαχειρίσεώς του ἐκαλύφθησαν πάντοτε ἐκ τῶν ἡγεμονικῶν πρὸς τὸ Ἴδρυμα ἐτησίων δωρεῶν τῆς Ἱδρυτρίας Κυρίας Βιργινίας Ἑμμ. Μπενάκη.

6) Τὸ ΜΠΕΝΑΚΕΙΟΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΝ ΣΥΣΣΗΤΙΟΝ, ἱδρυθὲν ἐπὶ τοῦ γηπέδου τῆς Κοινότητος ἐν Σιάτμπτ τῷ 1908, δωρεᾷ τοῦ Κυρίου καὶ τῆς Κυρίας Ἑμμ. Α. Μπενάκη, διοικεῖται ὑπὸ τῆς εἰδικῆς αὐτοῦ Ἐφορείας, βοηθουμένης ὑπὸ τῆς Διευθυντρίας ἐχούσης ὑπὸ τὰς διαταγὰς τῆς ὅλον τὸ ἄλλο προσωπικόν.

Σκοπὸς τοῦ Συσσιτίου εἶναι ἡ παρασκευὴ, διὰ τῶν καλυ-

τέρων υλικῶν, θερμῆς καὶ ὑγιεινῆς τροφῆς καὶ ἡ παροχὴ αὐτῆς ἐπὶ μικρῷ τιμῆματι εἰς τὰς ἀπόρους τάξεις τῆς Παροικίας.

Τὸ Συσσίτιον παρασκευάζει περὶ τὰς 270000 μερίδας τροφῆς ἐτησίως καὶ χορηγεῖ αὐτάς εἰς τὰ ὄρφανὰ τοῦ Μπεννακείου Ὁρφανοτροφείου, εἰς τοὺς μαθητὰς καὶ μαθητρίδας Σχολείων καὶ εἰς ἐργάτας. Ἐκ τῶν 270000 μερίδων ὑπὲρ τὰς 100000 μερίδας τροφῆς χορηγοῦνται δωρεὰν εἰς ἄπορα παιδιὰ τῶν Σχολείων τῆς ἡμετέρας Κοινότητος.

Τὸ Μπεννάκειον Οἰκονομικὸν Συσσίτιον εἶνε τὸ μόνον τοῦ εἴδους τοῦ ἴδρυμα, τὸ ὁποῖον λειτουργεῖ εὐδοκίμως ἀπὸ τῆς ἰδρύσεώς του μέχρι σήμερον, διότι ἄλλαι προσπάθειαι Σωματείων καὶ τῆς Δημαρχίας Ἀλεξανδρείας, ἡ δὲν ἔσχον τὴν συνεχῆ εὐδοκίμησιν τοῦ ἡμετέρου, ἡ ἀπέτυχον καὶ κατηργήθησαν.

Ὁ ἐτήσιος προϋπολογισμὸς τοῦ Συσσιτίου εἶναι Λ. Αἰγ. 2200.

7) Τὸ ΑΝΤΩΝΙΑΔΕΙΟΝ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟΝ, κείμενον ἐπὶ γηπέδου τῆς Κοινότητος, ἐν τῇ ὁδῷ Μουφέτις, συνοικία Χάντρα, παρὰ τὸ ἀνάκτορον ἀρ. 3, ἤρχισε λειτουργοῦν τὸν Ἰούνιον τοῦ 1925.

Διοικεῖται ὑπὸ Συμβουλίου ἀποτελουμένου ἐκ 3 Κυριῶν καὶ 3 Ἐπιτρόπων τῆς Κοινότητος, ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Προέδρου τῆς Κοινότητος, βοηθουμένου ὑπὸ Διευθυντοῦ, ἔχοντος ὑπὸ τὰς διαταγὰς του ὅλον τὸ ἄλλο προσωπικόν.

Σκοπὸς τοῦ Γηροκομείου εἶνε ἡ περίθαλψις πτωχῶν ἐλλήνων γερόντων καὶ γραιῶν, οἵτινες δι' ἓνα ἢ ἄλλον λόγον δὲν ἠδύναντο νὰ ἔχωσιν οἰκογενειακὴν περίθαλψιν.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν φιλοξενουμένων ἐν τῷ Γηροκομείῳ εἶνε περὶ τοὺς 70 γέροντες καὶ γραιῖαι, διατρώμενοι ὑπὸ καλᾶς συνθήκας καὶ ἀναπαυόμενοι ἀπὸ τὸν τραχὺν ἀγῶνα τῆς ζωῆς.

Ὁ ἐτήσιος προϋπολογισμὸς τοῦ Γηροκομείου εἶνε περὶ τὰς 1300 λίρας.

ΑΠΟΨΙΣ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΚΤΗΜΑΤΟΣ ΕΚ ΚΛΗΡΟΔΟΤΗΜΑΤΟΣ

Γ. ΑΒΕΡΩΦ

ΕΠΑΡΧΙΑ ΑΜΠΟΥ ΧΟΥΜΟΥΣ, ΒΕΧΕΡΑ

ΣΥΝΑΓΜΑ ΒΑΜΒΑΚΟΣ

ΚΑΘΑΡΙΣΜΑ ΤΟΥ ΒΑΜΒΑΚΟΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΓΡΟΥ, ΠΡΟ ΤΗΣ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΕΙΣ ΣΑΚΚΟΥΣ

Ἄλλαι Ὑπηρεσίαι τῆς Κοινότητος εἶναι :

1) Η ΤΩΝ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΚΤΗΜΑΤΩΝ, διευθυνομένων ὑπὸ γαιωπόνου Διευθυντοῦ. Τὴν ἀνωτέραν διοίκησιν ἀνέχει ἡ Ἐφορεία τῶν Ἀγροτικῶν Κτημάτων, βοηθουμένη ὑπὸ Ἀγρονόμου Συμβούλου.

Τὰ 4 ἀγροτικά κτήματα τῆς Κοινότητος, προερχόμενα ἐκ κληροδοτήσεων μεγάλων εὐεργετῶν τῆς, καλλιεργοῦνται μὲ τὰς συνήθεις ἐν Αἰγύπτῳ καλλιεργείας βάμβακος, σιτηρῶν κλπ. Εἶνε δὲ τὰ ἑξῆς :

1. Ἀβαδία «Γ. Ἀβέρωφ», Φεδάνια 1165.10.14 κειμένη εἰς τὸ Μάρκαζ Ἀμπουχούμους, Μουδηρία Βεχέρα.

2. Ἀβαδία «Ν. Τούλη», Φεδάνια 283.20.6 κειμένη εἰς τὸ Μάρκαζ Ἀμπουχούμους, Μουδηρία Βεχέρα.

3. Ἀβαδία «Ἰω. Δημητρίου», Φεδάνια 97.12.2 κειμένη εἰς τὸ Μάρκαζ Σιμπριχίτ καὶ Τέχ-ἐλ-Μπαροῦτ, Μουδηρία Βεχέρα.

4. Ἀβαδία «Ἰω. Κ. Λαγουδάκη» Φεδάνια 315.4.22 κειμένη εἰς τὸ Μάρκαζ Ἀμπουχούμους, Μουδηρία Βεχέρα.

5. Γαῖαι Ἄνω Αἰγύπτου, Φεδάνια 43.7.20, κείμεναι εἰς τὸ Μάρκαζ Λέσνα, Μουδηρία Κένε.

Τὰ εἰσοδήματα τῶν Ἀγροτικῶν κτημάτων τῆς Κοινότητος ποικίλλουν ἀναλόγως τῆς γεωργικῆς ἀποδόσεως αὐτῶν καὶ τῶν ἐκάστοτε τιμῶν τοῦ βάμβακος.

Κατὰ τὸ 1927 τὰ εἰσοδήματά των, πλὴν τῆς Ἀβαδίας Λαγουδάκη ἐχούσης ἰδιαιτέρον λ/σμόν, ἀνῆλθον εἰς Λίρ. Αἰγ. 17454, τὰ δὲ ἔξοδα αὐτῶν εἰς Λίρ. Αἰγ. 8986.

2) Η ΤΩΝ ΑΣΤΙΚΩΝ ΚΤΗΜΑΤΩΝ, διευθυνομένων ὑπὸ τῆς εἰδικῆς αὐτῶν Ἐφορείας, βοηθουμένης ὑπὸ Μηχανικοῦ-Συμβούλου, ἔχοντος τὴν ἐποπτείαν τοῦ Τεχνικοῦ Τμήματος τῶν

Γραφείων τῆς Κοινότητος, διευθυνομένου ὑπὸ ἐμμίσθου Μηχανικοῦ—'Αρχιτέκτονος.

Τὰ 'Αστικά Κτήματα εἶναι τὰ κτίρια τῶν κοινοτικῶν Ἱδρυμάτων καὶ τὰ ἐξῆς προσοδοφόρα 'Ακίνητα, ἥτοι :

1. 'Ακίνητον ὁδοῦ 'Αρχιεπισκοπῆς.
2. 'Ακίνητον ὁδοῦ Μοσχὲ 'Ατταρίν.
3. 'Ακίνητον ὁδοῦ Νάμπι Δανιὲλ (προερχόμενον ἐκ τῆς ἀνταποδοτικῆς δωρεᾶς τοῦ κ. Γ. Πετρίδου.)
4. Οἰκίσκοι ἐν τῷ περιβόλῳ τῆς 'Εκκλησίας τοῦ Προφήτου Ἡλιοῦ.

Τὰ εἰσοδήματα τῶν Προσοδοφόρων 'Αστικῶν Κτημάτων κατὰ τὸ 1927 ἀνῆλθον εἰς Λίρ. Αἰγ. 6191, οἱ δὲ φόροι καὶ τὰ ἔξοδα εἰς Λίρ. Αἰγ. 1519.

Τέλος τὰ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ εἶνε ὡς καὶ προηγουμένως εἵπομεν ἡ Ἔδρα αὐτῆς, ἐξ ἧς πηγάζουσιν ὅλαι αἱ κοινοτικαὶ ὑπηρεσίαι. Ἡ ὀργάνωσίς των εἶναι ἀξιοσημείωτος καὶ ἀπὸ διοικητικῆς καὶ διαχειριστικῆς ἀπόψεως, ἀποτελοῦν δὲ τὸ κέντρον διοικήσεως τῆς Κοινότητος ὑπὸ τοῦ Προέδρου αὐτῆς καὶ τῆς Ἐπιτροπῆς.

ΑΠΟΨΙΣ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΚΤΗΜΑΤΟΣ ΕΚ ΚΛΗΡΟΔΟΤΗΜΑΤΟΣ
Γ. ΑΒΕΡΩΦ

ΕΙΣ ΘΑΜΝΟΣ ΒΑΜΒΑΚΟΣ

ΜΙΑ ΑΠΟΨΙΣ ΕΝΟΣ ΑΛΣΟΥΣ ΕΚ ΦΟΙΝΙΚΟΔΕΝΔΡΩΝ, ΚΤΗΜΑΤΟΣ ΑΒΕΡΩΦ

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Τὸ ἔργον τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητος Ἀλεξανδρείας κατὰ τὴν ἱστορηθεῖσαν περίοδον τῆς ζωῆς της, διαφαίνεται εἰς τὰ ἐπίσημα πρακτικὰ τῶν συνεδριάσεων αὐτῆς, εἰς τὰς ἐντύπους λογοδοσίας καὶ εἰς τὰς λοιπὰς ἱστορικὰς πηγὰς τὰς εὗρισκομένας εἰς τὰ Ἀρχεῖα της.

Ὁ διεξερχόμενος αὐτὰ καταλαμβάνεται ἀπὸ βαθεῖαν συγκίνησιν καὶ ζωηρὸν ἐνθουσιασμόν, βλέπων πόσον πράγματι ἀξιοθαύμαστος εἶναι ἡ ἔμφυτος τάσις καὶ ἰδιοφυΐα τοῦ Ἑλληνος, κληροδοτηθεῖσα αὐτῷ ἀπὸ τριῶν καὶ πλέον χιλιετηρίδων ὑπὸ τῶν θαυμασίων προγόνων του, νὰ συγκροτῇται τουτέστι, εὐθὺς ὡς ἀποικίση ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος, εἰς Κοινότητα ὀργανωμένης, μὲ σκοπὸν τὴν διατήρησιν τῆς ἐθνικῆς του συνειδήσεως, τῆς ὥραίας του γλώσσης καὶ τῶν ἐθνικῶν του παραδόσεων καὶ τὴν μετάδοσιν ἐν τῷ νέῳ περιβάλλοντι τοῦ πολιτισμοῦ του.

Δὲν ἀρκεῖται εἰς τὴν προσωπικὴν του εὐδοκίμῃσιν ὁ Ἑλλην. Πόθος του καὶ ψυχικὴ ἀνάγκη ἀκοίμητος εἶναι ἡ ὁργάνωσις του εἰς «Ἑλληνικὴν Ἑστίαν» δι' ἧς καὶ τὴν ἐθνικότητά του νὰ διατηρήσῃ, ἀλλὰ καὶ τὸν πολιτισμὸν του νὰ μεταδώσῃ.

Ἐκ τῆς ἐμφύτου αὐτῆς ἀρχῆς ὁρμεφύτως ὀδηγούμενοι οἱ πρῶτοι ἀποικίσαντες Ἕλληνες εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν, ἀπὸ τῆς ἐκ νέου εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ 19ου αἰῶνος ἐμφανίσεως εἰς τὴν ζωὴν τῆς ἐνδόξου ταύτης πόλεως, συνέπηξαν τὴν «Ἑλληνικὴν Κοινότητα Ἀλεξανδρείας».

Ἐνὸς περὶ τοῦ αἰῶνος ἀγῶνες, προσπάθειαι, θυσίαι, ὅλαι ἐξ ἐνθουσιῶδους ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας προερχόμεναι, χωρὶς

οὐδεμίαν ὑλικὴν τῆς Ἑλληνικῆς Πατρίδος ἐνίσχυσιν, ἤγαγον τὴν Κοινότητα ἀπὸ σταθμοῦ εἰς σταθμόν, εἰς ἐνδόξους περιόδους, εἰς τὴν σημερινὴν ἀκμὴν τῆς.

Ἡ Κοινότης ὡς ὁργανισμὸς ὑπῆρξε καὶ εἶνε τὸ κάτοπτρον τοῦ πολιτισμοῦ ὁλοκλήρου τῆς Ἑλληνικῆς Παροικίας τῆς πόλεως, ὁ πνεύμων, ἡ ψυχὴ, τοῦ ἐνταῦθα Ἑλληνισμοῦ.

Ἐκ τῶν Σχολείων τῆς ἐξῆλθον ὅλοι σχεδὸν οἱ κατὰ τὰ 80 ἢ 90 τελευταῖα ἔτη ζήσαντες ἐν Αἰγύπτῳ Ἕλληνες, οἵτινες διὰ τῆς ἐργασίας των, τῆς ιδιοφυΐας των καὶ τῶν εὐγενῶν ἀρχῶν των, συνέβαλον πολυτίμως εἰς τὴν πρόοδον καὶ τὴν ἀκμὴν τῆς προσφίλους ταύτης Χώρας.

Ἐμποροὶ, Τραπεζίται, Ἐπιστήμονες, ἄνθρωποι τῶν Γραμμάτων καὶ Τεχνῶν, ἐκ τῶν κόλπων τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητος προελθόντες, ἐτίμησαν ὄχι μόνον τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος, ἀλλὰ καὶ ὁλόκληρον τὸν Εὐρωπαϊκὸν πολιτισμόν.

Αὕτη δὲ αὕτη ἡ ὑπαρξὶς τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητος, μὲ τὰ ὠραῖα ιδρύματά της, μὲ τὸν εὐρὺν κύκλον τῆς δράσεώς της, ἀποτελεῖ πηγὴν ὑπερηφανείας διὰ τὴν Πόλιν τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου.

Δικαία ὅθεν ὀφείλεται τιμὴ καὶ ἔπαινος εἰς τοὺς Ἰδρυτάς της, εἰς τοὺς Εὐεργέτας της, εἰς τοὺς Διοικήσαντας αὐτὴν καὶ εἰς ὅλην τὴν Ἑλληνικὴν Παροικίαν Ἀλεξανδρείας.

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΚΑΣΙΜΑΤΗ & ΙΩΝΑ • ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ

